

II.

**INFORMACE O POKLADNÍM PLNĚNÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU
ČESKÉ REPUBLIKY ZA 1. ČTVRTLETÍ 2024**

Obsah

I. Pokladní plnění státního rozpočtu	1
1 Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu	1
1.1 Záměry schváleného rozpočtu na rok 2024.....	1
1.2 Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu	4
2 Příjmy státního rozpočtu	6
2.1 Příjmy z daní a poplatků	8
2.2 Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.....	15
2.3 Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery	16
3 Výdaje státního rozpočtu.....	18
3.1 Běžné výdaje.....	19
3.2 Kapitálové výdaje.....	28
4 Tabulková část	32
II. Zpráva o řízení státního dluhu	35
1 Vývoj a stav státního dluhu.....	35
1.1 Vývoj státního dluhu v 1. čtvrtletí 2024.....	35
1.2 Emise a splátky státního dluhu	35
1.2.1 Státní pokladniční poukázky	36
1.2.2 Střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy.....	36
1.2.3 Státní dluhopisy pro občany	37
1.2.4 Přijaté úvěry.....	38
1.2.5 Krátkodobé zápůjčky a repo operace, státem vystavené směnky.....	38
1.2.6 Nesplacené jmenovité hodnoty státních dluhopisů po datu splatnosti	39
1.3 Vývoj na finančních trzích a ratingové hodnocení České republiky	39
2 Příjmy a výdaje kapitoly Státní dluh.....	40
3 Řízení likvidity státní pokladny v 1. čtvrtletí 2024	43
4 Tabulková příloha	45
III. Situační zpráva státní pokladny	47

Seznam zkratk

ACRA	Analytical Credit Rating Agency
CHF	Kódové označení švýcarského franku
ČNB	Česká národní banka
ČEB	Česká exportní banka, a.s.
ČR	Česká republika
DPH	Daň z přidané hodnoty
EGAP, a.s.	Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a.s.
EIB	Evropská investiční banka
EU	Evropská unie
EUR	Kódové označení eura
FM	Finanční mechanismy
HDP	Hrubý domácí produkt
JCR	Ratingová agentura Japan Credit Rating Agency
Kč	Koruna česká
MF	Ministerstvo financí
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
OP	Operační program
p. a.	Per annum
p. b.	Procentní body
R&I.	Ratingová agentura Rating and Investment Information, Inc.
SFA	Státní finanční aktiva
SP	Státní pokladna
SURE	Evropský nástroj finanční pomoci (Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency)
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
VPS	Všeobecná pokladní správa

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Predikce základních makroekonomických indikátorů (srpen 2023)	1
Tabulka č. 2: Rozpočet 2024 ve srovnání se skutečností a rozpočtem 2023 (mld. Kč)	2
Tabulka č. 3: Základní přehled o výsledcích hospodaření státního rozpočtu v 1. čtvrtletí roku 2023 a 2024 (mld. Kč).....	5
Tabulka č. 4: Příjmy státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2024 (mld. Kč).....	8
Tabulka č. 5: Inkaso spotřebních a energetických daní včetně odvodu z elektřiny ze slunečního záření (mil. Kč)	11
Tabulka č. 6: Výdaje státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2024 (mld. Kč)	18
Tabulka č. 7: Vývoj registrované nezaměstnanosti dle MPSV	21
Tabulka č. 8: Kapitálové výdaje podle druhového třídění (mld. Kč).....	30
Tabulka č. 9: Vývoj státního dluhu v 1. čtvrtletí 2024 (mil. Kč)	35
Tabulka č. 10: Měnová skladba státního dluhu	35
Tabulka č. 11: Přehled aukcí státních pokladničních poukázek v 1. čtvrtletí 2024	36
Tabulka č. 12: Přehled aukcí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů v 1. čtvrtletí 2024	37
Tabulka č. 13: Ratingové hodnocení České republiky	40
Tabulka č. 14: Výdaje kapitoly Státní dluh (mil. Kč)	41
Tabulka č. 15: Porovnání čistých příjmů státního rozpočtu z operací v rámci řízení likvidity státní pokladny v 1. čtvrtletí 2023 a 1. čtvrtletí 2024 (mil. Kč)	43
Tabulka č. 16: Souhrnné účty státní pokladny (mil. Kč)	48

Seznam grafů

Graf č. 1: Vývoj salda státního rozpočtu v 1. čtvrtletí (mld. Kč)	4
Graf č. 2: Vývoj celkových příjmů a výdajů státního rozpočtu k 31. březnu (mld. Kč)	4
Graf č. 3: Faktory meziroční změny příjmů a výdajů státního rozpočtu v 1. čtvrtletí 2024 (mld. Kč)	6
Graf č. 4: Vývoj základních složek příjmů státního rozpočtu v 1. čtvrtletí (mld. Kč)	7
Graf č. 5: Vývoj objemové struktury hlavních složek příjmů státního rozpočtu v 1. čtvrtletí (mld. Kč)	8
Graf č. 6: Vývoj daňových příjmů státního rozpočtu bez pojistného na sociální zabezpečení v 1. čtvrtletí (mld. Kč).....	9
Graf č. 7: Vývoj příjmů státního rozpočtu z DPH v 1. čtvrtletí (mld. Kč).....	10
Graf č. 8: Vývoj objemové struktury hlavních složek spotřebních a energetických daní v 1. čtvrtletí (mld. Kč)	11
Graf č. 9: Vývoj příjmů státního rozpočtu ze spotřební daně z minerálních olejů v 1. čtvrtletí (mld. Kč)	12
Graf č. 10: Vývoj inkasa spotřební daně z tabákových a souvisejících výrobků v 1. čtvrtletí (mld. Kč)	12
Graf č. 11: Vývoj příjmů státního rozpočtu z daní z příjmů právnických osob v 1. čtvrtletí (mld. Kč)	13
Graf č. 12: Vývoj příjmů státního rozpočtu z daní z příjmů fyzických osob v 1. čtvrtletí (mld. Kč)	14
Graf č. 13: Vývoj inkasa pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (mld. Kč)	15
Graf č. 14: Vývoj nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů v 1. čtvrtletí let 2015-2024 (mld. Kč)	16
Graf č. 15: Vývoj objemové struktury hlavních složek výdajů státního rozpočtu v 1. čtvrtletí (mld. Kč)	19
Graf č. 16: Sociální dávky v 1. čtvrtletí 2024	20
Graf č. 17: Kapitálové výdaje podle zdroje financování (mld. Kč).....	31
Graf č. 18: Vývoj jmenovité hodnoty státních dluhopisů pro občany v oběhu	38
Graf č. 19: Vývoj výnosů státních dluhopisů a měnově-politické sazby ČNB	39
Graf č. 20: Státní pokladna v 1. čtvrtletí 2023 a 2024	44
Graf č. 21: Vývoj státního rozpočtu v 1. čtvrtletí 2023 a 2024	44

Informace o pokladním plnění státního rozpočtu České republiky za 1. čtvrtletí 2024

Informace o plnění státního rozpočtu České republiky za 1. čtvrtletí 2024 je předkládána ve zjednodušené formě a obsahuje pouze výsledky pokladního plnění státního rozpočtu, jak to ukládá § 20 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

Některé údaje v předkládané informaci nemusí být tedy plně srovnatelné s údaji obsaženými v měsíčních finančních výkazech organizačních složek státu sestavovaných v polovině měsíce následujícího po skončení hodnoceného období.

Součástí informace je kromě stručného hodnocení příjmů a výdajů státního rozpočtu i zpráva o řízení státního dluhu a situační zpráva o státní pokladně.

I. Pokladní plnění státního rozpočtu

1 Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

1.1 Záměry schváleného rozpočtu na rok 2024

Státní rozpočet na rok 2024 byl schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR 29. listopadu 2023 zákonem č. 433/2023 Sb. **Východiska** pro sestavení státního rozpočtu na rok 2024 byla následující:

- Makroekonomická predikce České republiky (zpracovaná Ministerstvem financí v srpnu 2023).

Tabulka č. 1: Predikce základních makroekonomických indikátorů (srpen 2023)

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
										predikce	predikce
Nominální hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč, b.c.</i>	4 625	4 797	5 111	5 411	5 791	5 709	6 109	6 786	7 384	7 751
	<i>růst v % b.c.</i>	6,4	3,7	6,5	5,9	7,0	-1,4	7,0	11,1	8,8	5,0
Reálný hrubý domácí produkt	<i>růst v % s.c.</i>	5,4	2,5	5,2	3,2	3,0	-5,5	3,6	2,4	-0,2	2,3
Spotřeba domácností	<i>růst v % s.c.</i>	3,9	3,8	4,0	3,5	2,7	-7,2	4,1	-0,7	-3,4	3,9
Spotřeba vládních institucí	<i>růst v % s.c.</i>	1,8	2,5	1,8	3,9	2,5	4,2	1,4	0,6	2,4	1,8
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>růst v % s.c.</i>	9,7	-3,0	4,9	10,0	5,9	-6,0	0,8	3,0	0,8	0,7
Příspěvek čistých vývozu k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	-0,2	1,4	1,2	-1,2	0,0	-0,4	-3,6	0,9	2,4	1,3
Příspěvek změny zásob k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	0,9	-0,3	0,5	-0,5	-0,3	-0,9	4,8	0,9	-1,7	-1,3
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	1,0	1,1	1,3	2,6	3,9	4,3	3,3	8,5	9,0	2,6
Průměrná míra inflace	<i>%</i>	0,3	0,7	2,5	2,1	2,8	3,2	3,8	15,1	10,9	2,8
Zaměstnanost (VŠPS)	<i>růst v %</i>	1,4	1,9	1,6	1,4	0,2	-1,3	-0,4	-0,8	1,0	0,7
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	<i>průměr v %</i>	5,1	4,0	2,9	2,2	2,0	2,6	2,8	2,3	2,8	2,7
Objem mezd a platů (dom. koncept)	<i>růst v % b.c.</i>	5,0	5,7	9,2	9,6	7,8	0,1	5,9	9,3	8,4	6,1
Saldo běžného účtu	<i>% HDP</i>	0,4	1,8	1,5	0,4	0,3	2,0	-2,8	-6,1	-1,7	-0,6
Předpoklady:											
Měnový kurz CZK/EUR		27,3	27,0	26,3	25,6	25,7	26,4	25,6	24,6	23,8	23,9
Dlouhodobé úrokové sazby	<i>% p.a.</i>	0,6	0,4	1,0	2,0	1,5	1,1	1,9	4,3	4,3	3,9
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	52	44	54	71	64	42	71	101	80	77
HDP eurozóny	<i>růst v % s.c.</i>	1,9	1,8	2,8	1,8	1,6	-6,2	5,2	3,4	0,7	1,2

Zdroj: MF

- Výbor pro rozpočtové prognózy, v souladu se zákonem č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, ve znění pozdějších předpisů, posoudil dne 31. srpna 2023 Makroekonomickou predikci České republiky Ministerstva financí ze srpna 2023. Z hlediska pravděpodobnosti jejího naplnění a vhodnosti použití v rozpočtovém procesu Výbor prognózu vyhodnotil jako realistickou.
- Aktualizovaná výše konsolidovaného výdajového rámce státního rozpočtu a státních fondů na rok 2024 činí 2 285 mld. Kč. Z předloženého návrhu příjmů a výdajů kapitol státního rozpočtu a státních fondů vyplynulo, že konsolidovaný střednědobý výdajový rámec pro státní rozpočet a státní fondy pro rok 2024

je v souladu se schválenou Rozpočtovou strategií sektoru veřejných institucí na roky 2024 až 2026 podle zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti a podle zákona o rozpočtových pravidlech.

- Schválený státní rozpočet na rok 2024 (zákon č. 433/2023 Sb.) obsahuje rozpočtové dopady projednávané legislativy, které byly známy v době jeho sestavení tj. nejpozději v září 2023. Vzhledem k paralelnímu projednávání „zákona o konsolidaci veřejných rozpočtů“ (schválený zákon č. 349/2023 Sb. ze dne 8. 11. 2023) jsou rozpočtové dopady tohoto legislativního balíčku ve schváleném rozpočtu na rok 2024 zohledněny na úrovni vládního návrhu, tj. nepočítají s finální podobou konsolidačního zákona a jeho rozpočtovými dopady. Odhadované rozdíly, které z časového posunu a nejistoty ohledně výsledného znění tohoto zákona vznikly a jsou v lednu roku 2024 známy, jsou popsány ve Zprávě k zákonu o státním rozpočtu České republiky na rok 2024.

Státní rozpočet na rok 2024 je ve znamení pokračujících nejistot, které se pojí zejména s nestabilitou geopolitické situace. I přes výrazné nepříznivé faktory, které negativně ovlivňují fiskální oblast, se podařilo zahájit práce na konsolidaci veřejných rozpočtů. Zhmotnění snah o konsolidaci se ve schváleném rozpočtu promítá v podobě dopadů schváleného konsolidačního balíčku. Celkové parametry státního rozpočtu si však drží některé další významné priority, jako jsou:

- podpora v sociální oblasti zajištěním sociálního smíru,
- zajištění předvídatelného způsobu financování zdravotnictví,
- oblast vzdělávání zejména zabezpečením 130 % platů učitelů,
- splnění závazku financování obranných výdajů ve výši 2 % na HDP.

Následující tabulka naznačuje tendence základních ukazatelů nově schváleného rozpočtu na rok 2024 ve srovnání s rozpočtem a skutečností roku 2023.

Tabulka č. 2: Rozpočet 2024 ve srovnání se skutečností a rozpočtem 2023 (mld. Kč)

	2023		2024	Rozdíl	Rozdíl	Index v %	Index v %
	Schválený rozpočet	Skutečnost	Schválený rozpočet	SR 2024- SR 2023	SR 2024- Skut. 2023	SR 2024/ SR 2023	SR 2024/ Skut. 2023
	1	2	3	3-1	3-2	3/1	3/2
Celkové příjmy	1 928,0	1 914,1	1 940,0	12,1	25,9	100,6	101,4
Daňové příjmy (bez poj. na SZ)	947,2	938,1	952,2	5,0	14,1	100,5	101,5
DPH	381,8	365,1	386,8	5,0	21,7	101,3	105,9
Spotřební a energetické daně	157,3	148,2	163,7	6,4	15,5	104,1	110,5
DPPO	157,2	201,7	198,2	41,0	-3,5	126,1	98,3
DPFO	134,7	148,8	155,5	20,8	6,7	115,4	104,5
Mimořádné daně *	100,0	57,7	17,2	-82,8	-40,5	17,2	29,8
Ostatní daňové příjmy	16,2	16,6	30,8	14,6	14,2	190,0	185,4
Pojistné na SZ	688,3	689,2	756,2	67,9	67,0	109,9	109,7
Nedaňové a ost. příjmy	292,5	286,8	231,6	-60,9	-55,2	79,2	80,8
z toho: prostředky přijaté z EU/FM	139,2	174,3	127,5	-11,7	-46,8	91,6	73,1
Celkové výdaje	2 223,0	2 202,6	2 192,0	-30,9	-10,6	98,6	99,5
z toho: EU/FM výdaje **	139,2	162,2	127,5	-11,7	-34,7	91,6	78,6
Běžné výdaje	2 020,9	1 992,2	2 007,4	-13,5	15,2	99,3	100,8
Sociální dávky ***	858,1	868,2	892,5	34,4	24,2	104,0	102,8
Kapitálové výdaje	202,1	210,5	184,6	-17,4	-25,8	91,4	87,7
Saldo SR	-295,0	-288,5	-252,0	43,0	36,5	85,4	87,3
Saldo bez EU/FM prostředků	-295,0	-300,6	-252,0	43,0	48,6	85,4	83,8

*) zahrnuje odvod z nadměrných příjmů a daň z neočekávaných zisků

**) výdaje, které jsou ze státního rozpočtu předfinancovány a jsou součástí žádostí o platby finančních prostředků z EU a FM

***) pouze položka rozpočtové skladby 5410 "Sociální dávky" (tj. bez souvis. výdajů, které jsou z hlediska závazných ukazatelů také soc. dávkami)

Zdroj: MF

V porovnání s rozpočtem roku 2023 předpokládá schválený rozpočet na rok 2024 růst celkových příjmů o 12,1 mld. Kč, tj. o 0,6 %, a pokles celkových výdajů o 30,9 mld. Kč, tj. o 1,4 %. Plánovaný schodek ve výši 252,0 mld. Kč by tak měl klesnout o 43,0 mld. Kč, tj. o 14,6 %.

Na změně rozpočtu celkových příjmů se podílely **příjmy z daní a poplatků** předpokládaným nárůstem o 5,0 mld. Kč, tj. o 0,5 %. Předpokládané tempo růstu daňových příjmů vycházelo ze srpnové

makroekonomické predikce. Při zpracování odhadu daňových příjmů byla zohledněna ekonomická situace v České republice, která byla aktuální v září roku 2023. Odhad byl zároveň postaven na předpokladech legislativních změn, které v době sestavení státního rozpočtu odpovídaly verzi návrhu zákona o konsolidaci veřejných rozpočtů. Výsledná verze schválených legislativních změn zákona „o konsolidaci veřejných rozpočtů“ (zákon č. 349/2023 Sb. ze dne 8. 11. 2023) se od návrhu v oblasti rozpočtového určení daní liší zejména takto:

- došlo ke změně rozpočtového určení daně z příjmů právnických osob, daně z příjmů fyzických osob a nově i daně z přidané hodnoty ve prospěch státního rozpočtu (změna koeficientu obcí pro rok 2024 na 24,92 % a krajů na 9,76 %),
- daň z nemovitých věcí zůstala příjmem obcí.

Rozpočtový růst se očekává u všech základních složek daní, nejvíce u výnosů daní z příjmů právnických osob (+41,0 mld. Kč, +26,1 %) a daní z příjmů fyzických osob (+20,8 mld. Kč, +15,4 %). Naopak výrazně nižší je odhad příjmu z mimořádných daní zahrnujících daň z neočekávaných zisků a odvod z nadměrných příjmů (-82,8 mld. Kč, -82,8 %).

Plánovaný výběr **pojistného na sociální zabezpečení** se proti roku 2023 zvýšil výrazně o 67,9 mld. Kč (+9,9 %) v důsledku aktualizace makroekonomické predikce předpokládající dynamiku meziročního růstu objemu mezd a platů pro rok 2023 (8,4 %) a rok 2024 (6,1 %), ve které se promítá úroveň zaměstnanosti a výše pracovních příjmů. Sazby povinného odvodu pojistného na sociální zabezpečení se od roku 2024 změnilly v souvislosti s tzv. konsolidačním balíčkem, ve kterém je obsaženo znovuzavedení placení pojistného z nemocenského pojištění hrazeného zaměstnancem (0,6 % vyměřovacího základu). Rozpočtově méně významné je zvýšení vyměřovacího základu pro osoby samostatně výdělečně činné a stanovení limitů pro vznik účasti na pojištění zaměstnance pracujícího na základě dohody o provedení práce.

Rozpočet nedaňových a ostatních příjmů se meziročně snížil o 60,9 mld. Kč, tj. o 20,8 %. Pokles kapitálových příjmů o 42,1 mld. Kč je způsoben zejména poklesem v kapitole Ministerstvo životního prostředí (o 41,8 mld. Kč), a to z důvodu nižšího příjmu z emisních povolenek. Na rozpočtovém snížení přijatých transferů o 25,6 mld. Kč se podílí především předpokládané příjmy ze zvláštních účtů Ministerstva financí (-15,0 mld. Kč) a příjmy z EU a FM (-11,7 mld. Kč).

Výdajová strana státního rozpočtu počítá proti rozpočtu 2023 s **nižším čerpáním běžných výdajů** o 13,5 mld. Kč (-0,7 %) a **kapitálových výdajů** o 17,4 mld. Kč (-8,6 %).

Na pokles plánovaných **běžných výdajů** mělo velký vliv snížení rozpočtu na položce „Prostředky na podporu hospodářství“ v kapitole VPS ze 100 mld. Kč na 10 mld. Kč, která byla primárně určena k vyplacení pomoci a kompenzací souvisejících s vysokými cenami energií realizovaných prostřednictvím kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu. Této kapitole se výrazně snížil rozpočet na dotace na obnovitelné zdroje energie z 22,0 mld. Kč na 8,5 mld. Kč. Poklesl i rozpočet odvodu vlastních zdrojů do rozpočtu EU o 4,5 mld. Kč. Naopak k navýšení rozpočtu běžných výdajů došlo nejvíce u dávek důchodového pojištění (+34,5 mld. Kč), obsluhy státního dluhu (+25,0 mld. Kč), transferů Státnímu fondu dopravní infrastruktury (+23,7 mld. Kč), platby veřejného zdravotního pojištění za tzv. státní pojištěnce (+9,2 mld. Kč) či financování obrany (+5,8 mld. Kč).

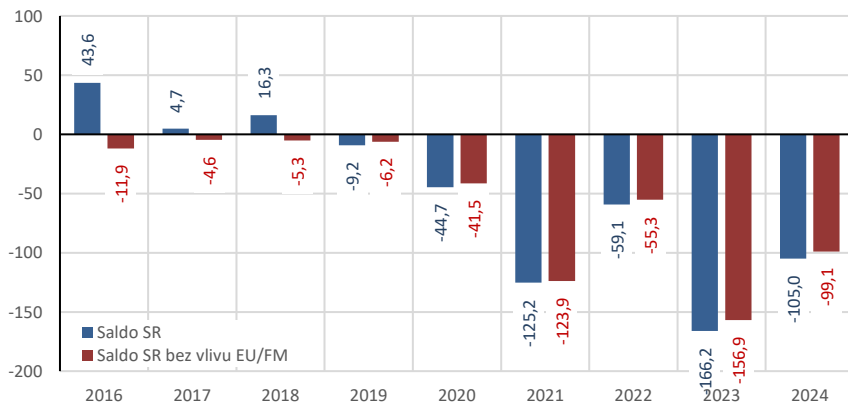
Kapitálové výdaje jsou pro rok 2024 rozpočtovány ve výši 184,6 mld. Kč a ve srovnání s rokem 2023 dochází k poklesu o 17,4 mld. Kč. U kapitálových výdajů, které jsou kryty příjmy z rozpočtu EU a FM dochází při jejich absolutní výši 65,6 mld. Kč k meziročnímu poklesu o 10,1 mld. Kč, u národního podílu financování při objemu 119,0 mld. Kč je rozpočtováno snížení o 7,3 mld. Kč. Projevuje se zde ukončování finanční perspektivy let 2014-2020 a postupný náběh programového období 2021-2027. Nejvýraznější meziroční pokles rozpočtu je patrný u kapitol Ministerstvo dopravy o 34,4 mld. Kč, Ministerstvo pro místní rozvoj o 7,8 mld. Kč, Ministerstvo zdravotnictví o 3,1 mld. Kč, Ministerstvo vnitra o 2,9 mld. Kč, Ministerstvo práce a sociálních věcí o 2,7 mld. Kč, Ministerstvo průmyslu a obchodu o 1,7 mld. Kč a Ministerstvo kultury o 1,3 mld. Kč. Naopak nejvíce se navýšil rozpočet kapitol Ministerstvo obrany (+o 33,6 mld. Kč) a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (+3,6 mld. Kč). Do téměř zdvojnásobení investic plánovaných u kapitoly Ministerstvo obrany se promítly snahy vlády o splnění závazku financování obranných výdajů ve výši 2 % HDP.

1.2 Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

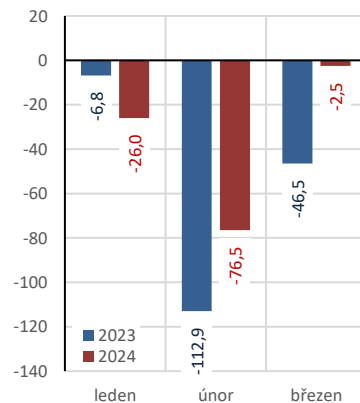
Hospodaření státního rozpočtu za první čtvrtinu roku 2024 skončilo **deficitem ve výši 105,0 mld. Kč**, který představoval 41,7 % plánovaného schodku. V 1. čtvrtletí předchozího roku byl schválený deficit naplněn již na 56,3 %, přesto byl na konci roku dodržen. Bilance příjmů z Evropské unie a finančních mechanismů a výdajů předfinancovaných na tyto společné projekty byla záporná (-5,9 mld. Kč) a bez těchto prostředků, které jsou ve schváleném rozpočtu zahrnuty s neutrálním dopadem, schodek činil 99,1 mld. Kč. Vývoj salda k 31. březnu od roku 2016, jakož i meziroční srovnání nekumulativních sald jednotlivých měsíců let 2023 a 2024 zobrazují následující grafy.

Graf č. 1: Vývoj salda státního rozpočtu v 1. čtvrtletí (mld. Kč)

Vývoj salda od roku 2016

Nekumulativní saldo v měsících

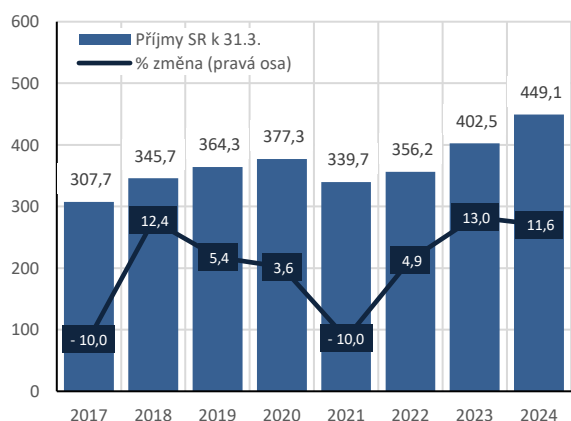

Zdroj: MF

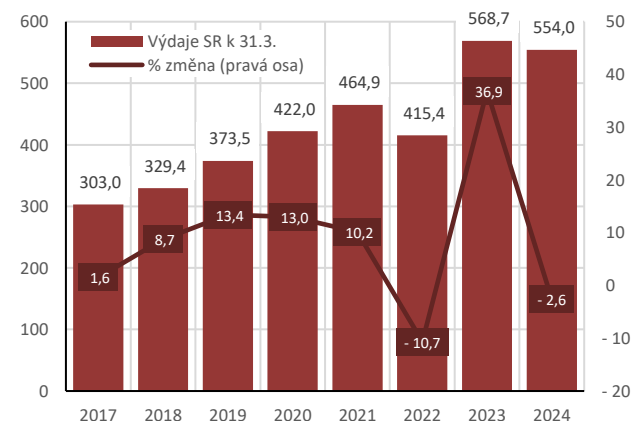
Do meziročního zlepšení výsledku státního rozpočtu o 61,2 mld. Kč, resp. o 57,9 mld. Kč bez započtení prostředků z Evropské unie a finančních mechanismů, se promítl vývoj příjmů i výdajů. Příjmovou stranu poměrně rovnoměrně posílily téměř všechny její základní složky, což vyústilo k dosažení vysokého tempa růstu 11,6 %, zatímco výdaje tlumené především klesající pomocí státu občanům a firmám s vysokými cenami energií meziročně klesly o 2,6 %.

Graf č. 2: Vývoj celkových příjmů a výdajů státního rozpočtu k 31. březnu (mld. Kč)

Příjmy

Výdaje

Zdroj: MF

Příjmy státního rozpočtu v 1. čtvrtletí roku 2024 byly v absolutním vyjádření meziročně vyšší o 46,6 mld. Kč. Proti předcovidovému roku 2019 vzrostly o 23,3 % (+84,8 mld. Kč), tj. průměrným ročním tempem 4,3 %. Meziroční zvýšení určoval především výběr daní (+27,7 mld. Kč, +14,1 %) a pojistného na sociální zabezpečení (+13,0 mld. Kč, +7,9 %), do jejichž výše se promítá nejen vývoj základních makroekonomických ukazatelů, ale i úsilí vlády, které mimo jiné vedlo k přijetí zákona č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony

v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů. Objem ostatních příjmů nedaňového charakteru, meziročně vyšší o 5,9 mld. Kč, ovlivnily především příjmy z Evropské unie (+3,9 mld. Kč).

Plnění příjmů na 23,1 % byl mírně podalikvotní, nicméně v předchozích letech tvořily příjmy 1. čtvrtletí roku pouze 22,8 % (rok 2021), 21,9 % (rok 2022) a 21,0 % (rok 2023) celkově inkasovaných příjmů. Z tohoto hlediska tak nelze usuzovat o nepříznivém vývoji v plnění plánovaného objemu příjmů státního rozpočtu na konci roku.

Tabulka č. 3: Základní přehled o výsledcích hospodaření státního rozpočtu v 1. čtvrtletí roku 2023 a 2024 (mld. Kč)

	2023	2024				Rozdíl skutečností 6=4-1	Index 2024/2023 7=4:1
	Skutečnost 1. čtvrtletí	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost 1. čtvrtletí	% plnění 5=4:3		
	1	2	3	4	5=4:3	6=4-1	7=4:1
Celkové příjmy	402,5	1 940,0	1 943,6	449,1	23,1	46,6	111,6
Daňové příjmy (bez poj. na SZ)	196,7	952,2	952,2	224,4	23,6	27,7	114,1
DPH	79,2	386,8	386,8	86,1	22,3	6,9	108,7
Spotřební a energetické daně	33,0	163,7	163,7	36,9	22,5	3,8	111,6
DPPO	34,8	198,2	198,2	40,6	20,5	5,8	116,7
DPFO	36,2	155,5	155,5	40,8	26,3	4,7	112,9
Mimořádné daně *	8,2	17,2	17,2	13,0	75,6	4,8	159,2
Ostatní daňové příjmy	5,3	30,8	30,8	7,0	22,8	1,7	131,2
Pojistné na SZ	164,0	756,2	756,2	177,0	23,4	13,0	107,9
Nedaňové a ost. příjmy	41,8	231,6	235,2	47,7	20,3	5,9	114,2
z toho: prostředky přijaté z EU/FM	27,3	127,5	131,1	31,1	23,8	3,8	114,0
Celkové výdaje	568,7	2 192,0	2 195,6	554,0	25,2	-14,6	97,4
z toho: EU/FM výdaje **	36,6	127,5	131,1	37,0	28,3	0,5	101,4
Běžné výdaje	532,5	2 007,4	2 018,1	520,5	25,8	-12,1	97,7
Sociální dávky ***	218,6	892,5	891,6	229,2	25,7	10,5	104,8
Kapitálové výdaje	36,1	184,6	177,5	33,6	18,9	-2,6	92,9
Saldo SR	-166,2	-252,0	-252,0	-105,0	41,7	61,2	63,2
Saldo bez EU/FM prostředků	-156,9	-252,0	-252,0	-99,1	39,3	57,9	63,1

**) zahrnuje odvod z nadměrných příjmů a daň z neočekávaných zisků (windfall tax)*

****) výdaje, které jsou ze státního rozpočtu předfinancovány a jsou součástí žádostí o platby finančních prostředků z EU a FM*

*****) pouze položka rozpočtové skladby 5410 "Sociální dávky" (tj. bez souvis. výdajů, které jsou z hlediska závazných ukazatelů také sociálními dávkami)*

Pozn.: Data za rok 2023 vycházejí z údajů finančních výkazů a mohou se lišit od údajů uvedených v Informaci o pokladním plnění státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2023.

Zdroj: MF

Výdaje státního rozpočtu meziročně klesly o 14,6 mld. Kč (-2,6 %). Pro jejich tempo byl určující vývoj **běžných výdajů** (-2,3 %, -12,1 mld. Kč) tlumený nižší podporou poskytovanou v oblasti energií (-16,6 mld. Kč), obsluhou státního dluhu (-5,0 mld. Kč) a odvody do rozpočtu Evropské unie (-3,5 mld. Kč). Dynamiku běžných výdajů naopak zvyšovaly dávky důchodového pojištění (+9,3 mld. Kč), předfinancování oblasti výzkumu, vývoje a inovací (+4,9 mld. Kč), nákupy Ministerstva obrany (+3,4 mld. Kč) a platba veřejného zdravotního pojištění za státní pojištěnce (+3,1 mld. Kč). V porovnání s předcovidovým rokem 2019 však celkové výdaje vzrostly o 48,3 % (+180,5 mld. Kč), tj. průměrným ročním tempem 8,2 %.

Kapitálové výdaje i přes meziroční pokles o 2,6 mld. Kč (-7,1 %) dosáhly v porovnání se stejnými obdobími předchozích let druhé nejvyšší hodnoty. Jejich čerpání bylo na počátku roku tradičně nízké (18,9 % rozpočtu po změnách), což souvisí jednak s realizací investic převážně ve druhé polovině roku a v letošním roce i s přechodem na novou finanční perspektivu pro období let 2021-2027. Na poklesu se nejvíce podílely nepravidelně poskytované dotace Státnímu fondu dopravní infrastruktury (-6,4 mld. Kč) a Státnímu fondu životního prostředí (-4,1 mld. Kč). Naopak vzrostly investiční nákupy (+2,7 mld. Kč) podpořené především financováním strategických záměrů Armády České republiky a transfery územním rozpočtům (+3,0 mld. Kč) a podnikatelům (+1,9 mld. Kč) navýšené především realizací projektů Integrovaného regionálního operačního programu 2014+ a Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+.

Nároky z nespotřebovaných výdajů, které mohou organizační složky státu zapojovat a realizovat nad rámec rozpočtu výdajů, byly v 1. čtvrtletí roku 2024 čerpány v objemu 33,1 mld. Kč, což představovalo meziroční pokles o 5,1 mld. Kč. Celkový objem realizovaných nároků i jejich pokles byl spojený s využitím nevyčerpaných

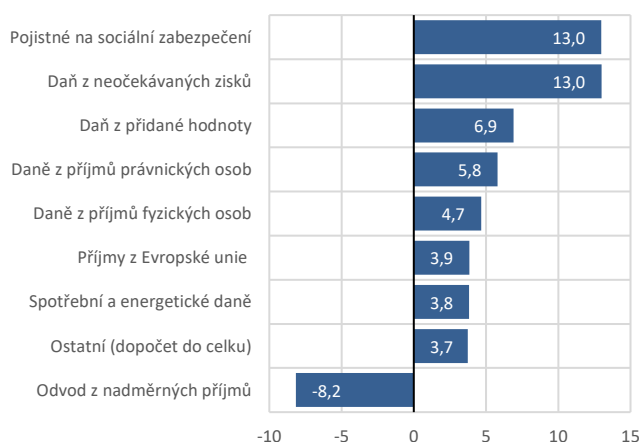
prostředků předchozích let určených na pomoc s vysokými cenami energií. Zatímco v 1. čtvrtletí roku 2024 představovaly tyto výdaje z nároků 10,5 mld. Kč, ve stejném období roku 2023 to bylo 23,2 mld. Kč.

Přímé výdaje státního rozpočtu v souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině vyčíslili správci kapitol (kromě údajů majících charakter utajované informace dle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů) v 1. čtvrtletí roku 2024 na 4,4 mld. Kč při meziročním poklesu o 3,0 mld. Kč. Největší část těchto prostředků tvořila výplata humanitární dávky (1,9 mld. Kč při poklesu o 0,3 mld. Kč), zvýšená platba státu veřejného zdravotního pojištění za válečné uprchlíky (1,0 mld. Kč při poklesu o 0,6 mld. Kč), podpora školství (0,7 mld. Kč při poklesu o 0,1 mld. Kč) a kompenzační příspěvek na nouzové ubytování osob z Ukrajiny (0,6 mld. Kč při poklesu o 1,4 mld. Kč).

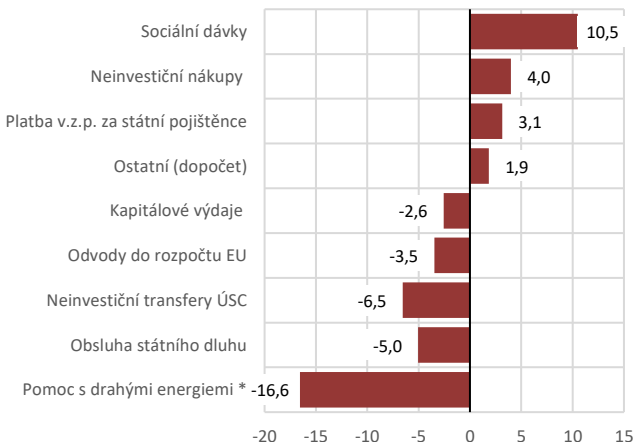
Následující grafy zobrazují nejvýznamnější příčiny meziroční změny celkových příjmů a výdajů státního rozpočtu v 1. čtvrtletí roku 2023.

Graf č. 3: Faktory meziroční změny příjmů a výdajů státního rozpočtu v 1. čtvrtletí 2024 (mld. Kč)

Příjmy (+46,6 mld. Kč)

Výdaje (-14,6 mld. Kč)

*) Kompenzace a dotace poskytnuté občanům a firmám v souvislosti s přijetím mimořádných opatření státu z důvodu vysokých cen energií, včetně dotací na podporu obnovitelných zdrojů energie.

Zdroj: MF

Zhodnocení vývoje inkasa jednotlivých druhů příjmů a čerpání výdajů státního rozpočtu je podrobněji uvedeno v dalších částech informace.

2 Příjmy státního rozpočtu

Zákonem č. 433/2023 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2024 byly stanoveny celkové příjmy částkou 1 940,0 mld. Kč. Do mírného rozpočtového růstu příjmů o 12,1 mld. Kč (o 0,6 %) se promítá řada protichůdných faktorů.

Daně bez pojistného mají růst o 5,0 mld. Kč (o 0,5 %), nicméně po očištění o mimořádné příjmy z daně z neočekávaných zisků a odvodu z nadměrných příjmů, jejichž rozpočet klesl o 82,8 mld. Kč, činí předpokládané tempo daňových příjmů solidních 10,4 %. Tento růst nejvíce ovlivnily plánované příjmy z daní právnických (+41,0 mld. Kč, +26,1 %) a fyzických osob (+20,8 mld. Kč, +15,4 %) a také ze spotřební daně z minerálních olejů (+9,4 mld. Kč, +13,6 %). Ve schváleném rozpočtu nejsou promítnuty některé legislativní změny přijaté v závěru roku 2023, zejména změna rozpočtového určení daní navyšující podíly ve prospěch státního rozpočtu ve spojitosti s ústupkem učiněným u daně z nemovitých věcí, jejíž výnos zůstal oproti původním předpokladům výlučným příjmem obcí (schválený rozpočet počítá s příjmem z této daně ve výši 9 mld. Kč). K uvedeným změnám došlo přijetím zákona č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů. Pozitivní přínos pro příjmy státního rozpočtu vyplývající z této právní úpravy představovala také změna rozpočtového určení daní z hazardu (+4,0 mld. Kč) a také silniční daně (1,3 mld. Kč), která nově není příjmem Státního fondu dopravní infrastruktury. Schválením

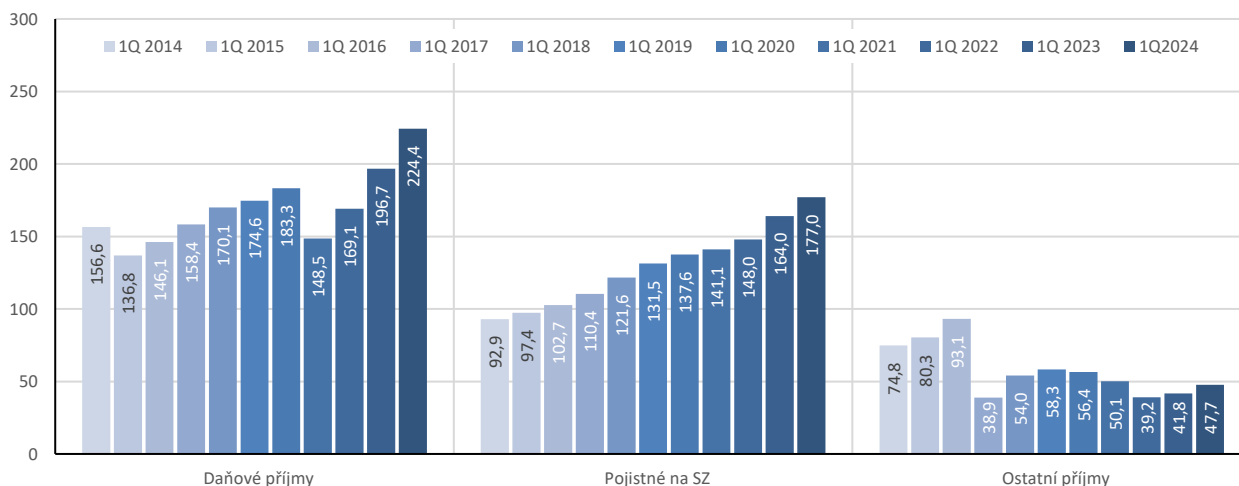
„konsolidačního balíčku“ došlo dále mimo jiné ke sjednocení snížených sazeb daně z přidané hodnoty na 12 %, zvýšení sazby daně z příjmů právnických osob z 19 % na 21 %, stanovení víceletých plánů ve zdaňování spotřebních daní z lihu a tabákových a souvisejících výrobků, ke zdanění dosud nezdaněných alternativ k tabákovým výrobkům, ke snížení limitu pro druhou sazbu daně z příjmů zaměstnanců a k omezení či rušení některých daňových výjimek.

Růstově přispěly i plánované výnosy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (+67,9 mld. Kč, +9,9 %), jejichž úroveň navýšily kromě očekávané dynamiky objemu mezd a platů 8,4 % v roce 2023 a 6,1 % v roce 2024 také některé legislativní úpravy, z nichž rozpočtově nejvýznamnější bylo zavedení sazby nemocenské pojištění pro zaměstnance ve výši 0,6 %.

Rozpočet ostatních příjmů nedaňové povahy meziročně klesl o 60,9 mld. Kč zejména zásluhou nižšího předpokladu příjmů z obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (-41,8 mld. Kč) a zapojení prostředků ze zvláštních účtů Ministerstva financí (-15,0 mld. Kč). Plánované příjmy z Evropské unie a finančních mechanismů mají meziročně klesnout o 11,7 mld. Kč.

V 1. čtvrtletí roku 2024 dosáhly **příjmy státního rozpočtu 449,1 mld. Kč**, tj. 23,1 % rozpočtu po změnách, a meziročně vzrostly o 46,6 mld. Kč, tj. o 11,6 %. Ve stejném období předchozího roku byly naplněny méně o 2,3 p. b.

Graf č. 4: Vývoj základních složek příjmů státního rozpočtu v 1. čtvrtletí (mld. Kč)

Zdroj: MF

Inkaso **daňových příjmů bez pojistného na sociální zabezpečení** ke konci března 2024 dosáhlo **224,4 mld. Kč** (23,8 % rozpočtu) při meziročním růstu o 27,7 mld. Kč (o 14,1 %). **Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení** činily **177,0 mld. Kč** (23,4 % rozpočtu) a meziročně vzrostly o 13,0 mld. Kč (o 7,9 %). **Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery** představovaly **47,7 mld. Kč** (20,3 % rozpočtu po změnách) a jejich objem se meziročně zvýšil o 5,9 mld. Kč (o 14,2 %).

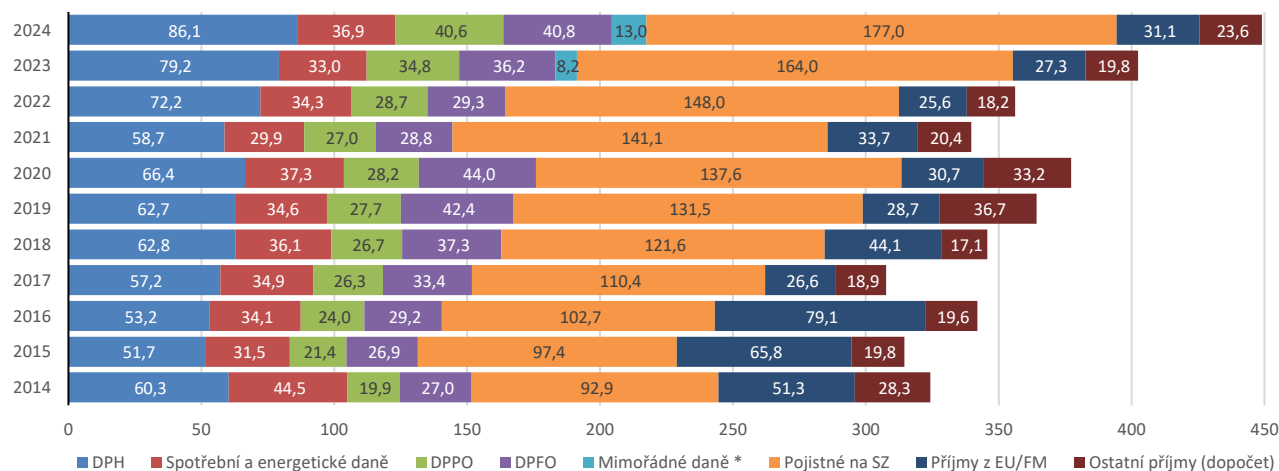
Tabulka č. 4: Příjmy státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2024 (mld. Kč)

Příjmy státního rozpočtu v 1. čtvrtletí	2023		2024				Index (2024/2023)	Rozdíl skutečnosti
	Skutečnost	Plnění (%)	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění (%)		
Příjmy celkem	402,5	20,8	1 940,0	1 943,6	449,1	23,1	111,6	46,6
Daňové příjmy celkem	360,7	22,1	1 708,4	1 708,4	401,4	23,5	111,3	40,7
Daňové příjmy (bez pojistného SZ)	196,7	20,8	952,2	952,2	224,4	23,6	114,1	27,7
Daň z přidané hodnoty	79,2	20,7	386,8	386,8	86,1	22,3	108,7	6,9
Spotřební a energetické daně	33,0	21,0	163,7	163,7	36,9	22,5	111,6	3,8
Spotřební daň z minerálních olejů	16,6	24,0	78,6	78,6	19,0	24,1	114,2	2,4
Spotřební daně z tabákových a souvisejících výrobků	11,6	17,8	61,7	61,7	12,0	19,5	103,6	0,4
Spotřební daně z lihu, piva, vína a meziproductů	3,7	26,1	14,5	14,5	4,7	32,5	128,2	1,0
Energetické daně (bez odvodu z nadměrných příjmů)	0,8	23,9	3,9	3,9	0,9	22,6	105,6	0,0
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	0,3	6,1	5,0	5,0	0,3	5,6	86,7	0,0
Daně z příjmů právnických osob (bez daně z neočekávaných zisků)	34,8	22,2	198,2	198,2	40,6	20,5	116,7	5,8
Daně z příjmů fyzických osob	36,2	26,9	155,5	155,5	40,8	26,3	112,9	4,7
vybíraná srážkou	5,8	25,8	24,3	24,3	6,6	27,0	113,1	0,8
placená plátcí	25,2	24,0	122,2	122,2	29,3	24,0	116,0	4,0
placená poplatníky	5,1	73,3	9,0	9,0	5,0	55,6	97,4	-0,1
Daň z neočekávaných zisků (windfall tax)	0,0	0,0	17,0	17,0	13,0	76,4	.	13,0
Odvod z nadměrných příjmů	8,2	54,4	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Poplatky za uložení odpadů	0,5	29,7	1,7	1,7	0,5	26,6	89,7	-0,1
Odvod za odnětí půdy ze zeměděl. půdního fondu	0,1	27,4	0,5	0,5	0,2	37,4	170,5	0,1
Daně z hazardních her	2,4	30,5	11,7	11,7	2,5	21,8	108,3	0,2
Ostatní daňové příjmy (dopočet do celku)	2,4	37,4	16,9	16,9	3,8	22,7	160,9	1,4
Pojistné na soc. zabezp. a příspěvek na st. polit. zaměstnanosti	164,0	23,8	756,2	756,2	177,0	23,4	107,9	13,0
Pojistné na důchodové pojištění	147,3	23,9	663,9	663,9	155,4	23,4	105,5	8,1
Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery	41,8	14,0	231,6	235,2	47,7	20,3	114,2	5,9
Kapitoly (mimo kapitol OSFA, SD a VPS)	39,1	15,7	192,0	195,6	43,2	22,1	110,7	4,2
Příjmy z EU/FM	27,3	18,7	127,5	131,1	31,1	23,8	114,0	3,8
Příjmy sdílené s EU	0,9	34,5	3,8	3,8	0,6	15,5	68,1	-0,3
Kapitola Operace SFA	0,6	61,7	3,6	3,6	2,2	61,0	391,8	1,6
Kapitola Státní dluh	0,0	.	0,0	0,0	0,0	.	.	0,0
Kapitola VPS	2,2	4,3	36,0	36,0	2,2	6,2	104,2	0,1

Zdroj: MF

Struktura příjmů státního rozpočtu v 1. čtvrtletí roku 2024 a stejného období předchozích let je patrná z následujícího grafu:

Graf č. 5: Vývoj objemové struktury hlavních složek příjmů státního rozpočtu v 1. čtvrtletí (mld. Kč)

*) zahrnuje odvod z nadměrných příjmů a daň z neočekávaných zisků (windfall tax)

Zdroj: MF

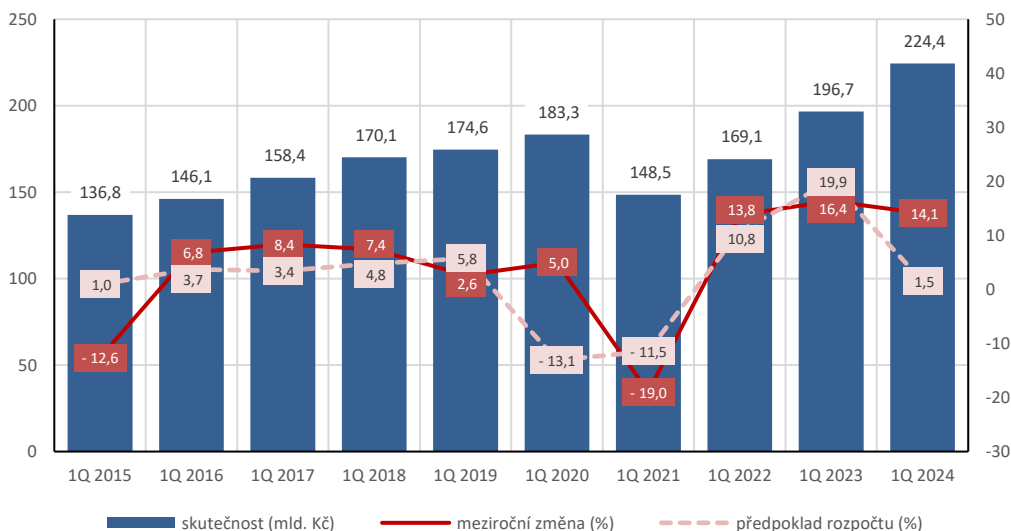
2.1 Příjmy z daní a poplatků

Tempo daňových příjmů bez pojistného na sociální zabezpečení dosáhlo v 1. čtvrtletí roku 2024 a předchozích dvou let kladných dvouciferných hodnot. Jejich letošní objem **224,4 mld. Kč** převyšuje loňský o 14,1 % (+27,7 mld. Kč), zatímco úroveň daná schváleným rozpočtem předpokládá růst proti skutečnosti roku 2023 jen o 1,5 %. Plnění rozpočtu na 23,6 % převýšilo loňskou úroveň o 2,8 p. b., což bylo do značné míry dáno i nesrovnalostmi v oblasti mimořádných příjmů, které byly do právního systému implementovány v souvislosti s opatřeními vlády reagujícími na nestabilní vývoj trhů s energiemi. Zatímco v roce 2023 byly

výnosy daně z neočekávaných zisků a odvodu z nadměrných příjmů plánovány v objemu 100 mld. Kč a jejich inkaso dosáhlo v 1. čtvrtletí 8,2 mld. Kč (8,2 % rozpočtu), v roce 2024 se očekává inkaso již jen ve výši 17,2 mld. Kč a příjmy v 1. čtvrtletí dosáhly 13,0 mld. Kč (75,6 % rozpočtu).

Z pravidelných daňových příjmů státního rozpočtu k meziročnímu růstu nejvíce přispěl výnos daně z přidané hodnoty (+6,9 mld. Kč, +8,7 %), daní z příjmů právnických (+5,8 mld. Kč, +16,7 %) a fyzických osob (+4,7 mld. Kč, +12,9 %) a spotřební daně z minerálních olejů (+2,4 mld. Kč, +14,2 %).

Graf č. 6: Vývoj daňových příjmů státního rozpočtu bez pojistného na sociální zabezpečení v 1. čtvrtletí (mld. Kč)

Zdroj: MF

Stručný přehled legislativních změn platných od 1. 1. 2024 za jednotlivé daně a předpokládaný dopad těchto změn na výši inkasa daní za rok 2024:

- Na inkaso **daně z přidané hodnoty** v roce 2024 působí schválené legislativní změny zákona o konsolidaci veřejných rozpočtů (zákon č. 349/2023 Sb., dále také „konsolidační balíček“), zejména pak sjednocení dvou snížených sazeb do jedné ve výši 12 %. Řada zboží a služeb tak podléhá nižšímu zdanění. Negativní rozpočtový dopad je mírněn přesunem některých položek bez prokazatelného sociálního či zdravotního významu do základní sazby daně ve výši 21 %. Jedná se například o kadeřnické a holičské služby, točené pivo, služby autorů a umělců, opravy obuvi, kožených výrobků či kol, úklidové práce a další. Současně došlo ke změně rozpočtového určení daní s odhadovaným pozitivním dopadem ve výši 5,6 mld. Kč.
- Na inkaso **daně z příjmů fyzických osob placené plátcí** v roce 2024 pozitivně působí změny přijaté v rámci konsolidačního balíčku. Jedná se zejména o snížení limitu pro druhou sazbu daně z 4násobku na 3násobek průměrné mzdy, jehož hotovostní dopad je pro rok 2024 odhadován na 1,2 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu a změnu rozpočtového určení daní s dopadem 1,8 mld. Kč. Kladný vliv na inkaso mají také další změny přijaté konsolidačním balíčkem, jako je například změna zdanění vybraných nepeněžních benefitů (0,1 mld. Kč) či zrušení slevy na studenta (0,2 mld. Kč). Řada dalších změn z konsolidačního balíčku se pak projeví až při ročním zúčtování daně, tedy v následujícím roce (např. omezení slevy na manžela/ku, zrušení slevy za umístění dítěte). Naopak negativně na inkaso daně z příjmů fyzických osob placené plátcí působí změny v dodávání bezemisních vozidel využívaných zaměstnanci i pro soukromé účely.
- Na inkasu **daně z příjmů fyzických osob placené poplatníky** se negativně projeví rozšíření paušálního režimu od roku 2023 v odhadované výši 0,3 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu. Pozitivně na inkaso daně působí změna rozpočtového určení daní, jejíž vliv je odhadován na 0,1 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu. Většina daňových změn přijatých v souvislosti s konsolidačním balíčkem se pak na inkasu projeví až v následujícím roce.
- Inkaso **daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou (zvláštní sazba daně)** je v roce 2024 negativně ovlivněno změnou zdanění příspěvků zaměstnavatele v případě jednorázového vyrovnání z penzijního připojištění s odhadovaným dopadem 0,3 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu. Naopak pozitivní vliv na

inkaso má snížení limitu pro osvobození příjmů z tombol a hazardních her na 50 tis. Kč od roku 2024, a to ve výši 0,1 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu. Pozitivně na inkaso daně působí změna rozpočtového určení daní, jejíž vliv je odhadován na 0,4 mld. Kč na úrovni státního rozpočtu.

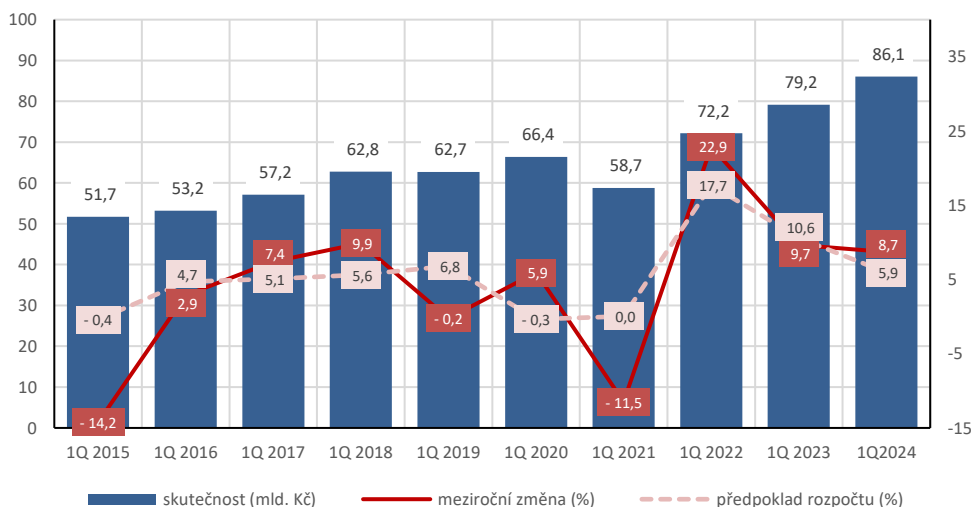
- Inkaso **daně z příjmů právnických osob** je v roce 2024 na úrovni státního rozpočtu pozitivně ovlivněno změnou rozpočtového určení daní s odhadovaným dopadem ve výši 2,9 mld. Kč. Většina daňových změn přijatých v souvislosti s konsolidačním balíčkem se pak na inkasu projeví až v následujícím roce. Nejvýznamnější daňovou změnou přijatou v souvislosti s konsolidačním balíčkem je zvýšení sazby této daně z 19 % na 21 %.
- Další změnou v konsolidačním balíčku je změna rozpočtového určení daně z příjmů právnických osob, daně z příjmů fyzických osob a daně z přidané hodnoty ve prospěch státního rozpočtu (změna koeficientu obcí pro rok 2024 na 24,92 % a od roku 2025 na 24,16 %, u krajů pro rok 2024 na 9,76 % a od roku 2025 na 9,45 %).
- Z důvodů nastolené politiky nezvyšování dostupnosti zdraví škodlivých komodit byl v rámci konsolidačního balíčku přijat čtyřletý plán postupného zvyšování sazeb **spotřební daně z tabákových výrobků** pro roky 2024-2027. Nadto byla zavedena spotřební daň z výrobků souvisejících s tabákovými výrobky a daň z ostatních tabákových výrobků. Tato opatření by v roce 2024 měla přinést státnímu rozpočtu dodatečné 2,3 mld. Kč.
- Dále byl přijat tříletý plán postupného navyšování sazeb **spotřební daně z lihu**, kde se očekává dodatečný příjem státního rozpočtu pro rok 2024 ve výši 0,5 mld. Kč.
- V rámci redukce daňových výjimek bylo zrušeno osvobození od daně pro použití **elektřiny, zemního plynu a pevných paliv** v metalurgických procesech a k mineralogickým postupům s dodatečným dopadem do státního rozpočtu v roce 2024 ve výši 0,7 mld. Kč. V případě spotřební daně z minerálních olejů se redukce dotkla rovněž použití v metalurgických procesech a k mineralogickým postupům, dále vratky tzv. zelené nafty a zdanění leteckého benzínu, a to s celkovým pozitivním dopadem pro státní rozpočet ve výši 0,1 mld. Kč.

Daň z přidané hodnoty

Inkaso DPH dosáhlo v 1. čtvrtletí roku 2024 výše **86,1 mld. Kč** na úrovni státního rozpočtu a meziročně se zvýšilo oproti skutečnosti předchozího roku o 6,9 mld. Kč, tj. o 8,7 %.

Inkaso této daně za 1. čtvrtletí roku 2024 představuje 22,3 % schváleného rozpočtu. Při meziročním srovnání je potřeba brát v potaz, že inkaso prvního čtvrtletí aktuálního roku zahrnuje i platbu daňové povinnosti za prosinec a poslední čtvrtletí předcházejícího roku, stejně jako vrácení nadměrných odpočtů přiznaných za listopad, prosinec a poslední čtvrtletí loňského roku.

Graf č. 7: Vývoj příjmů státního rozpočtu z DPH v 1. čtvrtletí (mld. Kč)

Zdroj: MF

Do inkasa daně z přidané hodnoty za 1. čtvrtletí roku 2024 se začal pozitivně promítat růst výdajů domácností na spotřebu. Zároveň se začaly projevovat dopady změn účinných od ledna 2024, především redukce počtu sazeb daně z přidané hodnoty na základní 21 % a sníženou 12 % a přesunutí vybraného zboží a služeb ze snížené do základní sazby. S ohledem na dosavadní vývoj inkasa lze předpokládat, že rozpočtovaná částka bude mírně nenaplněna.

Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku

Inkaso spotřebních daní z minerálních olejů, tabákových výrobků (včetně surového tabáku, zahříváných tabákových výrobků a výrobků souvisejících s tabákovými výrobky), piva, vína, lihu, **energetických daní a odvodu ze slunečního záření** v 1. čtvrtletí roku 2024 dosáhlo **36,9 mld. Kč**, což představuje 22,5 % rozpočtu. Za 1. čtvrtletí letošního roku vzrostlo souhrnné inkaso těchto daní v porovnání se stejným obdobím roku 2023 o 3,8 mld. Kč, tj. o 11,6 %. Výsledný růst inkasa je způsoben zejména navrácením sazby spotřební daně z motorové nafty od 1. srpna 2023 na původní úroveň počátku roku 2022 a růstem inkasa spotřební daně z lihu v důsledku předzásobením před zvýšením sazby daně.

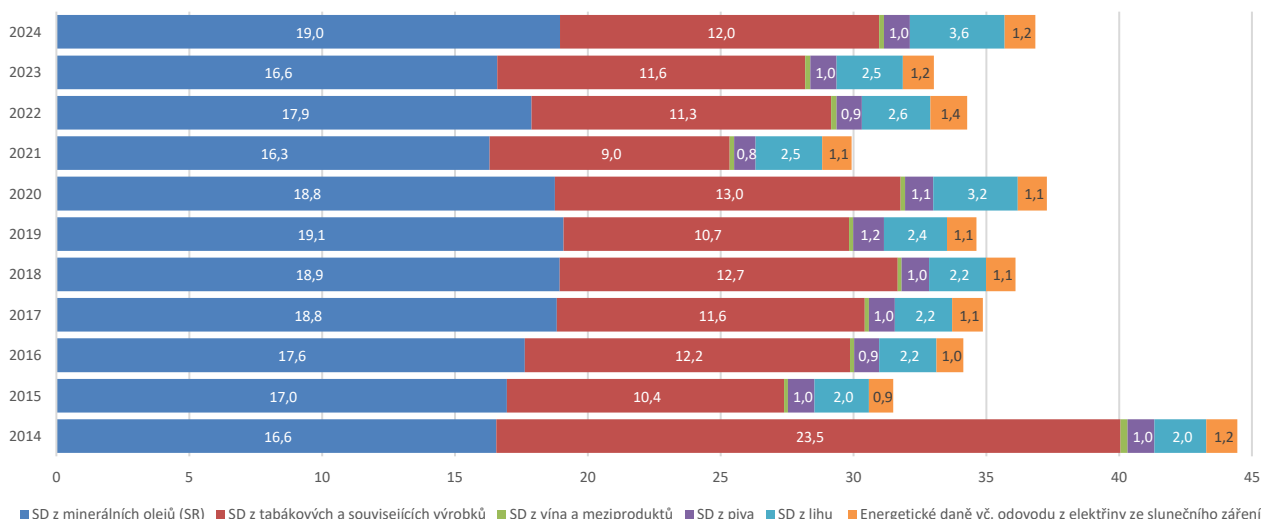
Tabulka č. 5: Inkaso spotřebních a energetických daní včetně odvodu z elektřiny ze slunečního záření (mil. Kč)

	Skutečnost 1.Q 2023	Schválený rozpočet 2024	Skutečnost 1.Q 2024	% plnění	Index 2024/2023	Rozdíl 2024-2023
Spotřební daně	31 865	154 800	35 689	23,1	112,0	3 824
z minerálních olejů	16 598	78 600	18 961	24,1	114,2	2 363
z tabákových a souvisejících výrobků	11 588	61 700	12 011	19,5	103,6	423
z vína a meziproductů	198	500	181	36,2	91,5	-17
z piva	983	4 600	975	21,2	99,3	-7
z lihu	2 499	9 400	3 562	37,9	142,5	1 063
Energetické daně	837	3 900	883	22,6	105,6	47
ze zemního plynu a některých dalších plynů	425	1 700	453	26,6	106,5	28
z pevných paliv	66	500	64	12,9	97,9	-1
z elektřiny *	346	1 700	366	21,5	105,8	20
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	323	5 000	280	5,6	86,7	-43
Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku	33 025	163 700	36 853	22,5	111,6	3 828 *)

*) bez odvodu z nadměrných příjmů, které jsou z hlediska rozpočtové skladby zařazeny na položce "Daň z elektřiny"

Zdroj: MF

Graf č. 8: Vývoj objemové struktury hlavních složek spotřebních a energetických daní v 1. čtvrtletí (mld. Kč)

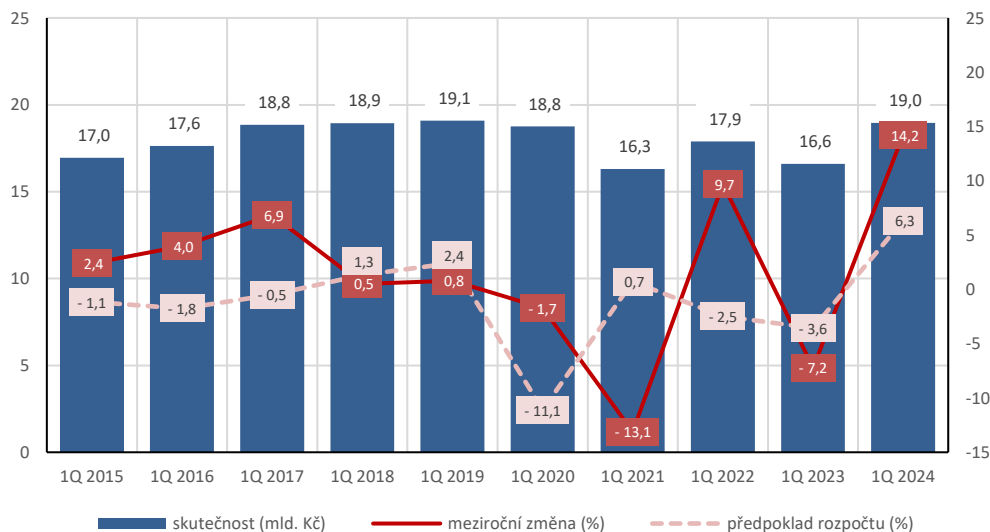
Pozn.: Energetické daně jsou uvedeny bez odvodu z nadměrných příjmů.

Zdroj: MF

Inkaso rozpočtově nejvýznamnější spotřební **daně z minerálních olejů** v 1. čtvrtletí roku 2024 dosáhlo objemu **19,0 mld. Kč**, tedy o 2,4 mld. Kč, tj. o 14,2 %, více než ve stejném období předcházejícího roku. Růst je způsoben již zmíněným návratem sazby spotřební daně z motorové nafty na původní úroveň počátku roku

2022 (z 8,45 Kč/l na 9,95 Kč/l). Neshledáváme důvody pro nenaplnění rozpočtu, naopak je možné počítat i s mírným překročením rozpočtované částky.

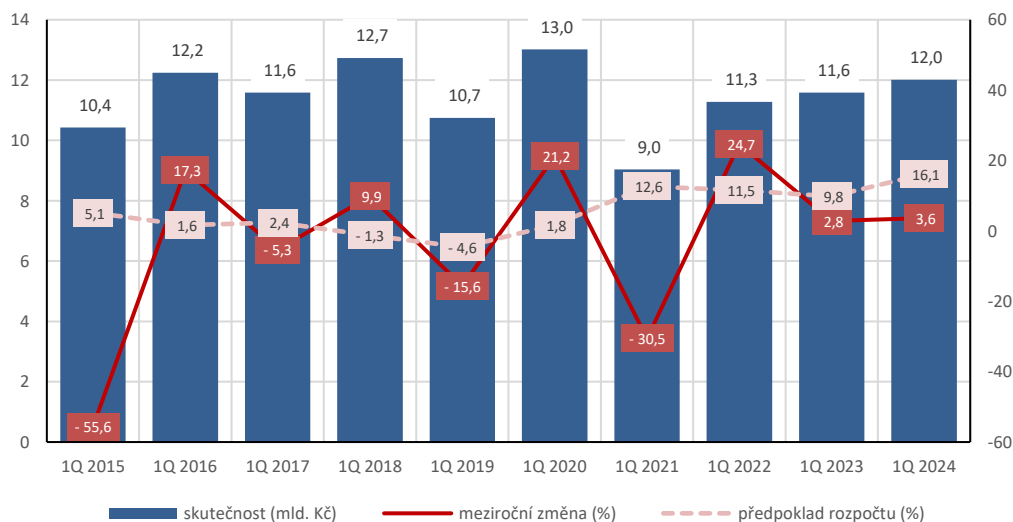
Graf č. 9: Vývoj příjmů státního rozpočtu ze spotřební daně z minerálních olejů v 1. čtvrtletí (mld. Kč)

Zdroj: MF

Inkaso **spotřební daně z tabákových výrobků** (včetně zahříváných tabákových výrobků a výrobků souvisejících s tabákovými výrobky) meziročně mírně vzrostlo **na 12,0 mld. Kč**, tedy o 0,4 mld. Kč, tj. o 3,6 %. Trh s tradičními tabákovými výrobky je ovlivňován růstem trhu s alternativními tabákovými výrobky, především zahřívánými tabákovými výrobky, různými druhy elektronických cigaret, nikotinovými sáčky a stále se rozvíjícím vývojem dalších alternativ. Přičemž kromě výhody tolerance spotřeby i v uzavřených prostorech, charakteru módního zboží a dalších, mají výhodu i v tom ohledu, že podléhají výrazně nižšímu zdanění než klasické tabákové výrobky (od roku 2024 jsou zdaněny i náplně do e-cigaret a nikotinové sáčky). Inkaso by mělo v následujících měsících dále mírně meziročně růst, což je způsobeno zvýšením sazeb spotřební daně z tabákových výrobků v rámci čtyřletého plánu postupného zvyšování sazeb spotřební daně z tabákových výrobků. Vývoj inkasa spotřební daně z tabákových výrobků není lehce předvídatelný, významně jej kromě preferencí spotřebitelů ovlivňují i sazby tabákových výrobků v okolních zemích. Důkazem tohoto byl vývoj v minulém roce, na jehož základě musela být snížena predikce rozpočtované částky na rok 2024, a to o cca 6 mld. Kč.

Graf č. 10: Vývoj inkasa spotřební daně z tabákových a souvisejících výrobků v 1. čtvrtletí (mld. Kč)

Zdroj: MF

Inkaso **spotřební daně z lihu** za 1. čtvrtletí meziročně vzrostlo, a to o 1,1 mld. Kč na **3,6 mld. Kč**, tj. o 42,5 %, což je způsobeno předzásobením se před zvýšením sazby spotřební daně, neboť rok 2024 je prvním rokem tříletého plánu postupného navyšování sazeb spotřební daně z lihu. Prozatím není důvod se obávat nenaplnění rozpočtované částky.

Inkaso **spotřební daně z piva** zůstává přibližně na úrovni loňského roku, tedy ve výši **1,0 mld. Kč**. Rozpočet by měl být naplněn.

Inkaso **spotřební daně z rozpočtově nejméně významné komodity vína a meziproductů** činilo ve sledovaném období **0,2 mld. Kč** a meziročně mírně pokleslo o 8,5 %. Rozpočtovaná částka bude naplněna.

V případě **energetických daní** bez odvodu z nadměrných příjmů (daň z elektřiny, daň ze zemního plynu a některých dalších plynů, daň z pevných paliv) činilo inkaso za 1. čtvrtletí roku 2024 celkem **0,9 mld. Kč**. Tato částka je přibližně na úrovni předchozího roku a prozatím neshledáváme důvody pro nenaplnění rozpočtované částky. V dalších měsících předpokládáme postupný meziroční nárůst inkasa z důvodu zdanění zemního plynu, pevných paliv a elektřiny použitých v metalurgických procesech a k mineralogickým postupům.

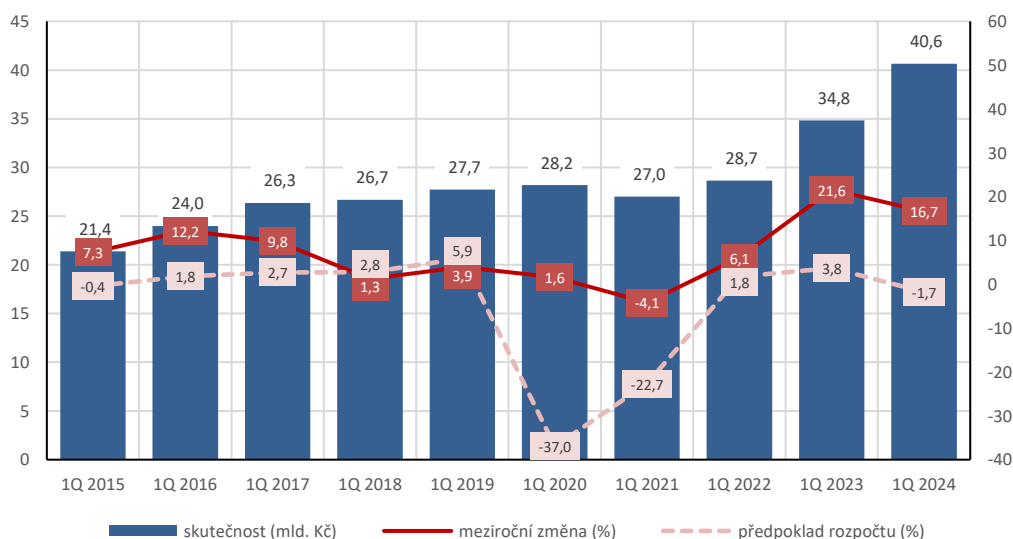
Odvod z nadměrných příjmů, který je z hlediska rozpočtové skladby zatříděn na položce „Daň z elektřiny“, ale pro účely časové srovnatelnosti je v tomto materiálu z uvedené položky vyčleněn, dosáhl nulové hodnoty. Ve stejném období roku 2023 činil 8,2 mld. Kč.

Inkaso **odvodu z elektřiny ze slunečního záření** dosáhlo v 1. čtvrtletí roku 2024 částky **0,3 mld. Kč**, což je přibližně na úrovni předchozího roku, nicméně existuje riziko, že rozpočtovaná částka nebude naplněna (loňské celoroční inkaso bylo nižší než úroveň daná schváleným rozpočtem na rok 2024).

Daně z příjmů právnických osob

Inkaso **daně z příjmů právnických osob** dosáhlo za 1. čtvrtletí roku 2024 na úrovni státního rozpočtu **40,6 mld. Kč**, což představuje naplnění rozpočtového očekávání na 20,5 %. Při meziročním srovnání došlo k nárůstu inkasa o 5,8 mld. Kč, tj. o 16,7 %. Inkaso této daně bude v roce 2024 na státním rozpočtu negativně ovlivněno osvobozením výnosů ze státních dluhopisů v odhadované výši 4,9 mld. Kč, dále mimořádnými odpisy vč. prodloužení jejich účinnosti pro zdaňovací období 2022 a 2023 s odhadovaným dopadem ve výši 1,3 mld. Kč a přeřazením nabíjecích stanic pro elektromobily a hybridní vozy z 3. odpisové skupiny do 2. odpisové skupiny s odhadovaným dopadem ve výši 0,1 mld. Kč.

Graf č. 11: Vývoj příjmů státního rozpočtu z daní z příjmů právnických osob v 1. čtvrtletí (mld. Kč)

Pozn.: Inkaso daní z příjmů právnických osob uvedeno bez výnosu daně z neočekávaných zisků.

Zdroj: MF

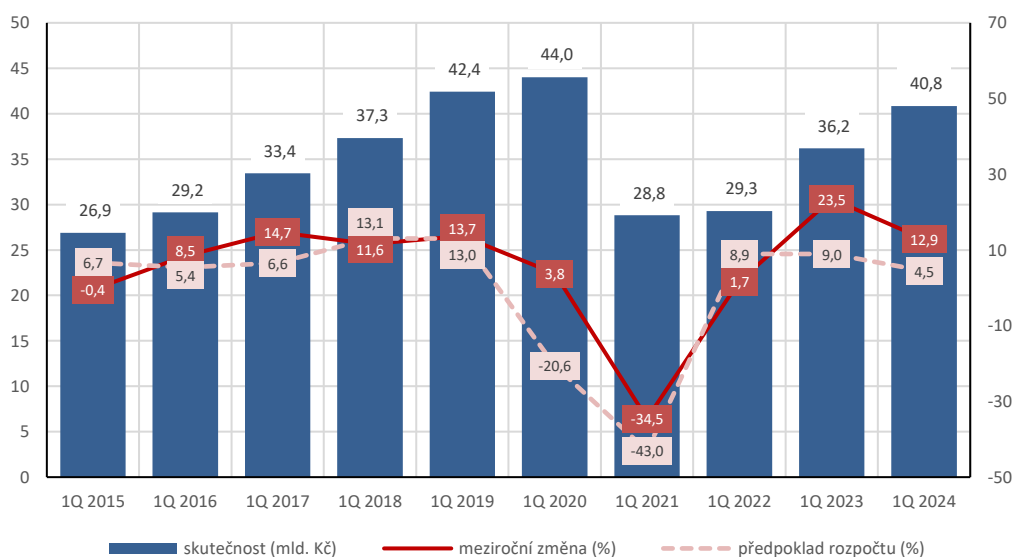
Inkaso daně za první tři měsíce roku bylo ovlivněno zejména splatností první čtvrtletní zálohy u větších plátců splatné v březnu 2024. Inkaso, resp. výše uhrazených záloh byla meziročně ovlivněna i dopady dříve přijatých opatření. Na základě současné úrovně pokladního plnění lze u této daně očekávat naplnění rozpočtového očekávání.

Příjmy státního rozpočtu jsou v roce 2024 zvýšeny dočasně **zavedenou daní z neočekávaných zisků**, která byla do zákona o daních z příjmů implementována zákonem č. 366/2022 Sb. První úhrada čtvrtletních záloh na tuto daň byla splatná v březnu 2024. Inkaso daně z neočekávaných zisků za první čtvrtletí roku 2024 na úrovni státního rozpočtu dosáhlo **13,0 mld. Kč**, což představuje naplnění rozpočtového očekávání na 76,4 %. Rozpočtový dopad tohoto opatření činil 17,0 mld. Kč. Na základě současné úrovně pokladního plnění lze u této daně očekávat naplnění rozpočtového očekávání.

Daně z příjmů fyzických osob

Za 1. čtvrtletí 2024 byl na účtech státního rozpočtu u **daně z příjmů fyzických osob** zaznamenán průběžný zůstatek ve výši **40,8 mld. Kč**, tj. 26,3 % schváleného státního rozpočtu pro rok 2024. Letošní inkaso je o 4,7 mld. Kč vyšší (o 12,9 %), než tomu bylo ve srovnatelném období loňského roku.

Graf č. 12: Vývoj příjmů státního rozpočtu z daní z příjmů fyzických osob v 1. čtvrtletí (mld. Kč)

Zdroj: MF

Inkaso **daně z příjmů fyzických osob placené plátcí** dosáhlo ve sledovaném období částky **29,3 mld. Kč**, což znamená plnění státního rozpočtu ve výši 24,0 % (meziroční nárůst o 4,0 mld. Kč, tj. o 16,0 %). V meziročním srovnání se pozitivně promítl vliv daňových změn přijatých v souvislosti s konsolidačním balíčkem, zejména snížení limitu pro druhou sazbu daně, a také pokračující růst mezd. Lze předpokládat, že rozpočtové očekávání bude naplněno.

Inkaso **daně z příjmů fyzických osob placené poplatníky** dosáhlo ve sledovaném období **5,0 mld. Kč**, což je o 0,1 mld. Kč (o 2,6 %) nižší inkaso než ve srovnatelném období roku 2023. Vyvození závěrů pro letošní plnění daně není z meziročního porovnání v této fázi roku z důvodu zákonných lhůt pro podání daňových přiznání prakticky možné. Inkaso v 1. čtvrtletí je výrazně ovlivněno splatností první čtvrtletní zálohy a blížícím se termínem splatnosti daně u daňových přiznání za zdaňovací období roku 2023 podávaných ve lhůtě do 2. dubna 2024 (pro daňová přiznání podaná elektronicky až do 2. května 2024). Inkaso bude meziročně negativně ovlivněno rozšířením paušálního režimu od roku 2023. Lze předpokládat, že rozpočtové očekávání bude spíše naplněno.

Inkaso **daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou (zvláštní sazba daně)** dosáhlo za 1. čtvrtletí roku **6,6 mld. Kč**, což představuje plnění ve výši 27,0 % na úrovni státního rozpočtu. V meziročním srovnání je na příslušném účtu státního rozpočtu evidována částka o 0,8 mld. Kč vyšší než za stejné období minulého roku.

Pozitivně je inkaso ovlivněno snížením limitu pro osvobození příjmů z tombol a hazardních her a naopak negativně na něj působí změna zdanění příspěvků zaměstnavatele v případě jednorázového vyrovnání z penzijního připojištění. Předpokládáme, že rozpočtové očekávání bude naplněno.

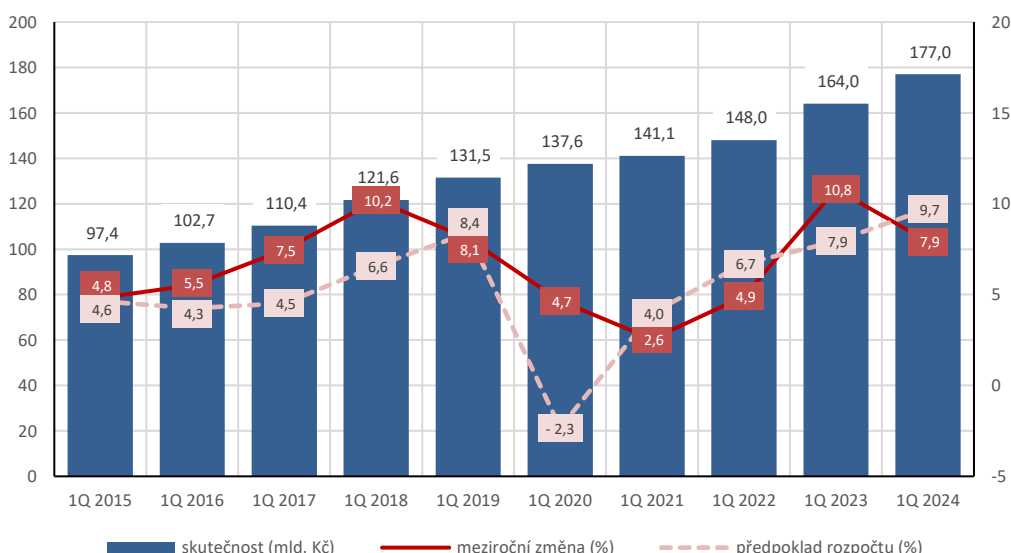
Z ostatních daní dosáhlo významnějšího výnosu zejména **zdanění hazardu** v objemu 2,5 mld. Kč, což představovalo meziroční nárůst o 0,2 mld. Kč, tj. o 8,3 %. Rozpočet stanovený ve výši 11,7 mld. Kč převyšuje plán roku 2023 výrazně o 4,0 mld. Kč, což vyplývá z legislativních změn daných přijetím konsolidačního balíčku, kterými došlo ke zvýšení sazeb daně z některých typů hazardních her, změně rozpočtového určení daní u land-based technických her ve prospěch státního rozpočtu a určení 100 % výnosu ze zdanění internetových hazardních her státnímu rozpočtu. **Příjem z odvodů nahrazujících zaměstnávání občanů se změnou pracovní schopností** zatím představoval 1,2 mld. Kč a převyšoval loňské inkaso o 0,1 mld. Kč (o 9,3 %).

2.2 Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a z příspěvku na státní politiku zaměstnanosti plánované v roce 2024 převyšují úroveň očekávanou v roce 2023 o 9,9 % (o 67,9 mld. Kč) a inkaso roku 2023 o 9,7 % (o 67,0 mld. Kč). Do růstu se promítá především předpokládané tempo objemu mezd a platů 6,1 % v roce 2024 a legislativní změny s pozitivním dopadem na výnos pojistného. Zejména jde o znovuzavedení hrazení nemocenského pojištění zaměstnanci účinné od 1. ledna 2024, a to ve výši 0,6 % vyměřovacího základu s předpokládaným výnosem 13,3 mld. Kč (do roku 2008 činila tato sazba 1,1 %, v letech 2009 až 2023 byla v návaznosti na zavedení takzvané superhrubé mzdy nulová). Hlavním cílem této úpravy je vyrovnání schodku nemocenského pojištění. Rozpočtově méně významné je zvýšení vyměřovacího základu pro osoby samostatně výdělečně činné účinné od 1. ledna 2024 s odhadovaným pozitivním dopadem okolo 3 mld. Kč a stanovení limitů pro vznik účasti na pojištění zaměstnance pracujícího na základě dohody o provedení práce s předpokládaným kladným efektem 1,8 mld. Kč, ovšem s účinností až od 1. července 2024.

Výběr **pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti** dosáhl **177,0 mld. Kč** a jeho tempo 7,9 % (+13,0 mld. Kč) tak prozatím mírně zaostává za rozpočtovým očekáváním (+9,7 %). Úroveň daná rozpočtem byla ve sledovaném období naplněna mírně podalikvotně na 23,4 %, což je po 1. čtvrtletí při celoročním splnění plánu běžné.

Graf č. 13: Vývoj inkasa pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (mld. Kč)

Zdroj: MF

2.3 Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery

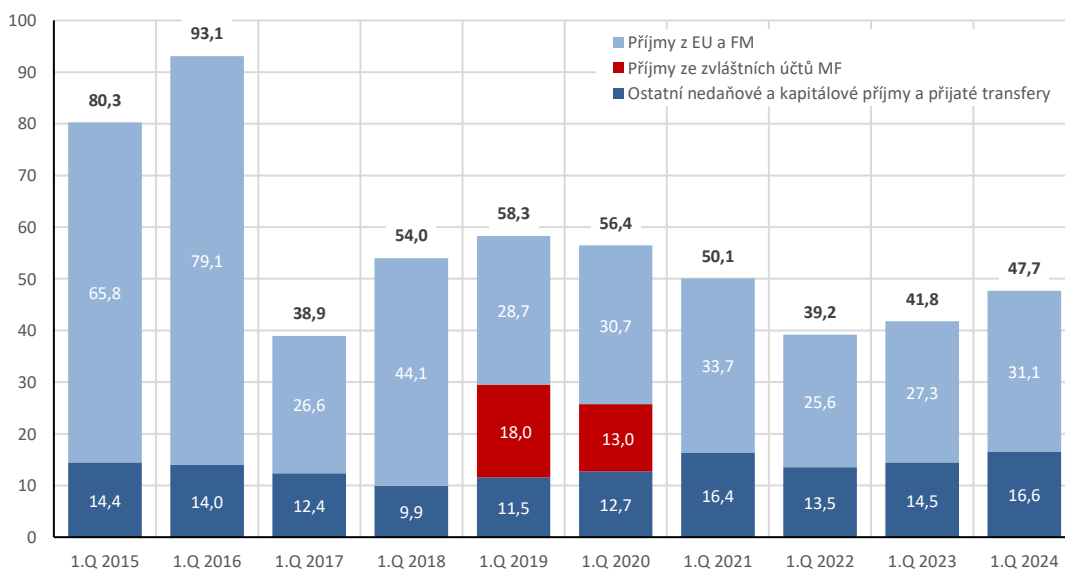
Zákon č. 433/2023 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2024 předpokládá **nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery** v celkové výši **231,6 mld. Kč**, tj. o 60,9 mld. Kč (-20,8 %) nižší než rozpočet roku 2023. Na klesající dynamice plánovaných příjmů se podílel zejména **rozpočet kapitálových příjmů** ve výši **42,6 mld. Kč**, když se oproti rozpočtu 2023 snížil o 42,1 mld. Kč, tj. o 49,7 %. Pokles souvisel s tím, že v rozpočtu na rok 2023 se na rozdíl od roku 2024 plánovaly příjmy ve výši 50,0 mld. Kč z emisních povolenek určených na financování projektů zaměřených na dekarbonizaci hospodářství a realizovaných prostřednictvím Modernizačního fondu. V roce 2024 se již předpokládají pouze „standardní“ příjmy z emisních povolenek ve výši 40,7 mld. Kč, tj. o 8,2 mld. Kč meziročně vyššími. **Rozpočet přijatých transferů** ve výši **160,3 mld. Kč** se oproti rozpočtu 2023 snížil o 25,6 mld. Kč, tj. o 13,8 %. Jejich hlavní složkou jsou **prostředky přijaté z rozpočtu EU a FM**, které jsou pro rok 2024 rozpočtovány ve výši **127,5 mld. Kč**, což je o 11,7 mld. Kč, tj. o 8,4 % méně, než v roce 2023. Pokles lze přičíst končící finanční perspektivě období let 2014-2021 a postupnému náběhu nového finančního rámce 2021-2027. V rámci přijatých transferů rozpočet předpokládá převod 30,0 mld. Kč (-15,0 mld. Kč) ze zvláštních účtů Ministerstva financí do příjmů kapitoly Všeobecná pokladní správa (dále též „VPS“). Rozpočet **nedaňových příjmů** počítá s příjmy ve výši **28,7 mld. Kč, tj. o 6,8 mld. Kč více** oproti rozpočtu 2023. Na zmíněném růstu se podílely příjmy kapitoly Operace státních finančních aktiv (+2,7 mld. Kč) z výnosů z finančního investování na jaderném účtů a příjmů z dividend. Na růst měly vliv také očekávané příjmy kapitoly Český telekomunikační úřad z aukce kmitočtů (+2,0 mld. Kč), kapitoly Ministerstvo financí (+1,8 mld. Kč) zejména z podílu na clu (+1,3 mld. Kč) a kapitoly VPS (+1,0 mld. Kč) z odvodu přebytků ze zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání (+600 mil. Kč) a z přijatých vratek transferů a podobných příjmů (+400 mil. Kč).

Zákonem schválená výše nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů byla v průběhu 1. čtvrtletí 2024 navýšena rozpočtovými opatřeními o 3,6 mld. Kč formou souvztažného navýšení příjmů i výdajů bez dopadu na schválený schodek státního rozpočtu.

V 1. čtvrtletí roku 2024 dosáhly **nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery celkové výše 47,7 mld. Kč (+5,9 mld. Kč)**, tj. 20,3 % rozpočtu po změnách. Na meziročním růstu se nejvíce podílely příjmy z rozpočtu EU a FM (+3,8 mld. Kč, tj. +14,0 %) a příjmy kapitoly Operace státních finančních aktiv (+1,6 mld. Kč, tj. +291,8 %).

Následující graf znázorňuje, jak výrazně je výše nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů ovlivňována prostředky z EU a FM, případně zapojením privatizačních prostředků do příjmů rozpočtu.

Graf č. 14: Vývoj nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů v 1. čtvrtletí let 2015-2024 (mld. Kč)

Zdroj: MF

Prostředky přijaté z rozpočtu EU a FM dosáhly **31,1 mld. Kč** (+3,8 mld. Kč, tj. +14,0 %) při plnění rozpočtu po změnách na 23,8 %. Z celku představovaly **převody z Národního fondu** (bez FM) do příjmů státního rozpočtu částku 17,3 mld. Kč (+6,7 mld. Kč). Tyto prostředky určené na krytí již předfinancovaných výdajů se týkaly zejména OP Doprava 2021+ (7,5 mld. Kč, tj. +7,5 mld. Kč), Integrovaného regionálního operačního programu 2014+ (3,6 mld. Kč, tj. +1,7 mld. Kč), OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+ (3,1 mld. Kč, tj. -811 mil. Kč), OP Zaměstnanost plus 2021+ (1,1 mld. Kč, tj. +1,1 mld. Kč), OP Jan Amos Komenský (1,0 mld. Kč, tj. +1,0 mld. Kč), Integrovaného regionálního operačního programu 2021+ (702 mil. Kč, tj. +702 mil. Kč), OP Praha-Pól růstu 2014+ (90 mil. Kč), OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ (88 mil. Kč, tj. -129 mil. Kč), OP Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (76 mil. Kč, tj. +76 mil. Kč), OP Životní prostředí 2021+ (69 mil. Kč, tj. -60 mil. Kč) atd. Příjmy kapitoly Ministerstvo zemědělství určené na krytí výdajů na **společnou zemědělskou politiku** dosáhly celkem 12,0 mld. Kč (-3,7 mld. Kč). Největší část prostředků představovaly Přímé platby zemědělcům (10,8 mld. Kč, -2,7 mld. Kč), dále se jednalo o prostředky určené na krytí výdajů na Program rozvoje venkova (936 mil. Kč, -1,2 mld. Kč) a na Společnou organizaci trhu (268 mil. Kč, +211 mil. Kč). **Další významnější prostředky z EU** plynuly v souvislosti s realizací komunitárních programů (404 mil. Kč, -340 mil. Kč) zejména Nástroje pro propojení Evropy 2014+. Příjem z finančních mechanismů zatím dosáhl 50 mil. Kč (-28 mil. Kč).

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery kapitoly **Ministerstvo životního prostředí** dosáhly k 31. 3. 2024 částky **3,4 mld. Kč (-3,3 mld. Kč)**. Mimo již zmíněné příjmy z EU z OP Životní prostředí 2021+ se jednalo zejména o příjmy z prodeje emisních povolenek ve výši 3,3 mld. Kč (-1,1 mld. Kč). Schválený rozpočet na rok 2024 stanovil příjmy z obchodování s emisními povolenkami ve výši 40,7 mld. Kč (+8,2 mld. Kč).

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery **kapitoly Všeobecná pokladní správa** (dále jen VPS) k 31. 3. 2024 dosáhly **2,2 mld. Kč (+91 mil. Kč, tj. +4,2 %)**, což představovalo plnění rozpočtu na 6,2 %. Stejně jako v 1. čtvrtletí 2023 nebyl zatím uskutečněn převod prostředků ze zvláštních účtů Ministerstva financí v souladu se zákonem o zrušení Fondu národního majetku. Ve schváleném rozpočtu jsou zahrnuty tyto příjmy ve výši 30,0 mld. Kč (-15,0 mld. Kč) a je pravděpodobné, že budou převedeny v průběhu druhé poloviny roku. Na nedaňových příjmech kapitoly VPS se dále částkou 1,6 mld. Kč (+16 mil. Kč) podílely přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let. Na položce „Ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené“ vykázala kapitola VPS příjem ve výši 367 mil. Kč (+100 mil. Kč), který se týkal zejména odvodů příspěvků na penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření a odvodů příspěvku na stavební spoření provedené příslušnými subjekty při nesplnění podmínek pro jejich přiznání. Na meziroční růst měly vliv splátky půjček od podnikatelů ve výši 115 mil. Kč. Jednalo se o splátky půjčky od Garančního fondu obchodníků s cennými papíry. V 1. čtvrtletí 2023 nebyly tyto příjmy inkasovány. Splátky půjčených prostředků ze zahraničí dosáhly 63 mil. Kč. Přijaté sankční platby byly vykázány v částce 60 mil. Kč (-139 mil. Kč).

Nedaňové příjmy vykázané kapitolou **Operace státních finančních aktiv** ve výši **2,2 mld. Kč (+1,6 mld. Kč)** při plnění rozpočtu po změnách na 61,0 % byly tvořeny zejména výnosy z dividend od společnosti PRISKO a.s. ve výši 1,8 mld. Kč, které v 1. čtvrtletí 2023 nebyly inkasovány a z finančního investování na Jaderném účtu ve výši 376 mil. Kč (-186 mil. Kč).

U kapitoly **Český telekomunikační úřad** zatím dosáhly nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery výše **1,3 mld. Kč (+42 mil. Kč)**. Jednalo se především o standardní příjmy ze správy radiového spektra a ze správy čísel.

Příjmy sdílené s EU dosáhly **587 mil. Kč** (-275 mil. Kč, tj. -31,9 %) při plnění rozpočtu na 15,5 %. Tyto příjmy jsou téměř výhradně tvořeny podílem na clech, které jsou příjmem kapitoly Ministerstvo financí (Generálního ředitelství cel). Jejich zdrojem je především clo z průmyslových výrobků, clo ze zemědělských výrobků, dodatečná cla, konečná antidumpingová cla a konečná vyrovnávací cla a jejich výše je ovlivněna především ekonomickým vývojem v ČR a EU.

Detailnější analýza nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů k 31. 3. 2024 bude možná až po uzavření dat finančních výkazů.

3 Výdaje státního rozpočtu

Zákon č. 433/2023 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2024, ze dne 29. listopadu 2023, stanovil výdaje státního rozpočtu na rok 2024 v celkové výši 2 192,0 mld. Kč, z toho 127,4 mld. Kč má být kryto prostředky z rozpočtu Evropské unie. Běžné výdaje jsou zahrnuty v objemu 2 007,4 mld. Kč a kapitálové výdaje v objemu 184,6 mld. Kč. Ve srovnání se skutečnými výdaji čerpanými v roce 2023 mají být celkové výdaje schváleného rozpočtu na rok 2024 nižší o 0,5 % (-10,6 mld. Kč); běžné výdaje vyšší o 0,8 % (+15,2 mld. Kč) a kapitálové výdaje nižší o 12,3 % (-25,8 mld. Kč).

Celkové výdaje za 1. čtvrtletí 2024 dosáhly 554,0 mld. Kč, tj. 25,2 % rozpočtu po změnách, při meziročním poklesu o 2,6 % (-14,6 mld. Kč). U běžných výdajů se jednalo o meziroční pokles o 2,3 % (-12,1 mld. Kč), kapitálové výdaje meziročně poklesly o 7,1 % (-2,6 mld. Kč).

Tabulka č. 6: Výdaje státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2024 (mld. Kč)

Výdaje státního rozpočtu	2023		2024				Index (2024/2023)	Rozdíl skutečností
	Skutečnost 1Q	Plnění (%)	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost 1Q	Plnění (%)		
Výdaje celkem	568,7	25,5	2 192,0	2 195,6	554,0	25,2	97,4	-14,6
Běžné výdaje	532,5	26,3	2 007,4	2 018,1	520,5	25,8	97,7	-12,1
Platy a obdobné a související výdaje	26,2	15,9	165,2	165,5	26,2	15,8	99,9	0,0
Neinvestiční nákupy a související výdaje - z toho:	31,7	20,9	177,6	185,9	30,6	16,5	96,7	-1,0
Výdaje na obsluhu státního dluhu	16,4	23,6	94,2	94,2	11,3	12,0	69,2	-5,0
Neinvestiční transfery podnikatelům	44,2	57,9	57,3	57,0	28,3	49,7	64,1	-15,9
Neinvestiční transfery neziskovým a pod. osobám	6,3	31,1	19,7	20,4	6,7	32,8	105,9	0,4
Neinvestiční transfery státním fondům - z toho:	18,2	31,8	73,2	74,6	20,4	27,3	111,8	2,1
Neinvestiční transfery SZIF	12,8	38,2	31,7	32,0	11,5	35,9	89,6	-1,3
Neinv. transfery fondům soc. a veřejného zdrav. poj.	34,9	24,6	151,0	151,0	38,0	25,2	109,0	3,1
Neinv. transfery rozpočtům územní úrovně	93,0	36,6	249,8	252,1	86,4	34,3	93,0	-6,5
Neinv. transfery příspěvkovým a pod. organizacím	32,8	37,3	86,2	85,9	33,6	39,1	102,5	0,8
Sociální dávky *) - v tom:	218,6	25,5	892,5	891,6	229,2	25,7	104,8	10,5
Dávky důchodového pojištění	171,4	25,5	705,8	705,5	180,7	25,6	105,5	9,3
Podpory v nezaměstnanosti	2,9	31,7	10,1	10,0	3,4	33,8	116,2	0,5
Dávky nemocenského pojištění	12,6	24,5	51,1	51,1	12,8	25,0	101,2	0,2
Dávky státní sociální podpory a péčovské péče	14,6	24,2	60,9	60,8	15,2	24,9	103,9	0,6
Dávky sociální péče **)	13,9	27,0	49,6	49,2	13,5	27,5	97,5	-0,3
Zvláštní sociální dávky příslušníkům ozbrojených sil	3,2	24,6	14,8	14,8	3,6	24,1	109,6	0,3
Stavební spoření	0,0	0,0	4,2	4,2	0,0	0,0	27,7	0,0
Státní příspěvek na důchodové připojištění	1,9	24,5	8,0	8,0	1,8	22,9	96,1	-0,1
Odvody vlastních zdrojů EU do rozpočtu EU	15,2	23,6	60,0	60,0	11,7	19,6	77,2	-3,5
Ostatní běžné výdaje (dopočet do celku)	9,5	6,8	62,7	61,8	7,5	12,1	78,6	-2,0
Kapitálové výdaje	36,1	17,8	184,6	177,5	33,6	18,9	92,9	-2,6
Investiční nákupy a související výdaje	4,6	9,9	45,4	56,4	7,3	13,0	158,9	2,7
Investiční transfery podnikatelům	4,9	44,4	7,6	10,2	6,8	66,2	139,3	1,9
Investiční transfery státním fondům - z toho:	19,3	23,5	54,8	53,4	8,6	16,2	44,6	-10,7
Investiční transfery SFDI	13,9	19,8	41,4	41,4	7,5	18,1	53,9	-6,4
Investiční transfery rozpočtům územní úrovně	3,2	28,3	4,1	6,8	6,2	91,4	193,0	3,0
Investiční transfery příspěvkovým a pod. organizacím	2,9	18,6	15,0	15,0	3,3	22,3	116,1	0,5
Ostatní kapitálové výdaje (dopočet do celku)	1,3	3,5	57,8	35,8	1,3	3,8	105,5	0,1

*) pouze položka rozpočtové skladby 5410 "Sociální dávky" (tj. bez souvis. výdajů, které jsou z hlediska závazných ukazatelů také sociálními dávkami)

**) dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky pro osoby se zdravotním postižením, příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách

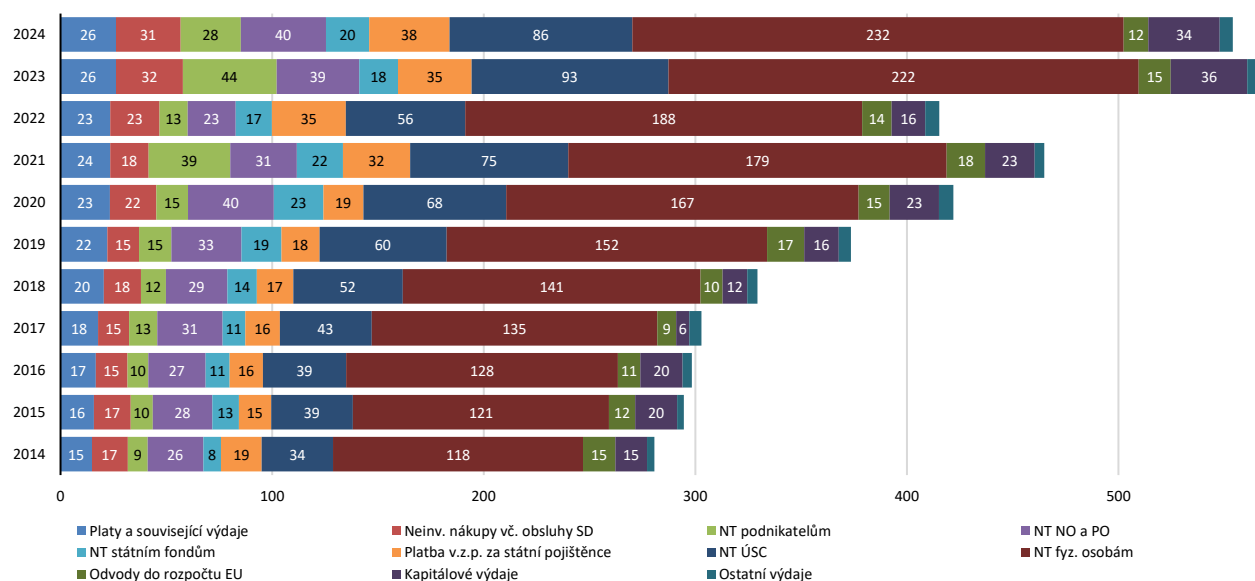
Zdroj: MF

Za poklesem **běžných výdajů** stála především klesající podpora státu cílená především v loňském roce na pomoc občanům a firmám s vysokými cenami energií (-16,6 mld. Kč). Loňská lednová výplata úrokových výnosů plynoucích z protiinflačních státních dluhopisů byla hlavním důvodem meziročního poklesu výdajů na obsluhu státního dluhu (-5,0 mld. Kč). Na zpomalení běžných výdajů měly dopad i nižší odvody vlastních zdrojů do rozpočtu EU (-3,5 mld. Kč) či meziroční nesrovnalost ve výplatě čtvrtletní zálohy soukromému školství (-3,4 mld. Kč). Naopak k růstu přispěly objemově nejvýznamnější sociální dávky (+10,5 mld. Kč), především výplaty dávek důchodového pojištění (+9,3 mld. Kč), do jejichž výše se kromě loňského mimořádného navýšení promítá letošní řádná valorizace o 1,8 %, a vyšší příspěvek na bydlení (+1,2 mld. Kč). V rámci neinvestičních nákupů (bez obsluhy státního dluhu), které meziročně vzrostly o 4,0 mld. Kč, měly značný dopad výdaje související s pořízením víceúčelových nadzvukových letounů F-35 (+3,7 mld. Kč). Platby

veřejného zdravotního pojištění za tzv. státní pojištěnce byly v souladu s nově vytvořeným automatickým valorizačním mechanismem vyšší o 3,1 mld. Kč.

Kapitálové výdaje v objemu 33,6 mld. Kč (-7,1 %, -2,6 mld. Kč) jsou na počátku roku tradičně nízké, což souvisí jednak s realizací investic převážně ve druhé polovině roku a v letošním roce i s přechodem na novou finanční perspektivu. Na poklesu se nejvíce podílely nepravidelně poskytované dotace Státnímu fondu dopravní infrastruktury (-6,4 mld. Kč) a Státnímu fondu životního prostředí (-4,1 mld. Kč). Naopak vzrostly investiční nákupy (+2,7 mld. Kč) podpořené především financováním strategických záměrů Armády České republiky. Transfery územním rozpočtům (+3,0 mld. Kč) a podnikatelům (+1,9 mld. Kč) navyšovala především realizace projektů Integrovaného regionálního operačního programu 2014+ a Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+.

Graf č. 15: Vývoj objemové struktury hlavních složek výdajů státního rozpočtu v 1. čtvrtletí (mld. Kč)

Zdroj: MF

3.1 Běžné výdaje

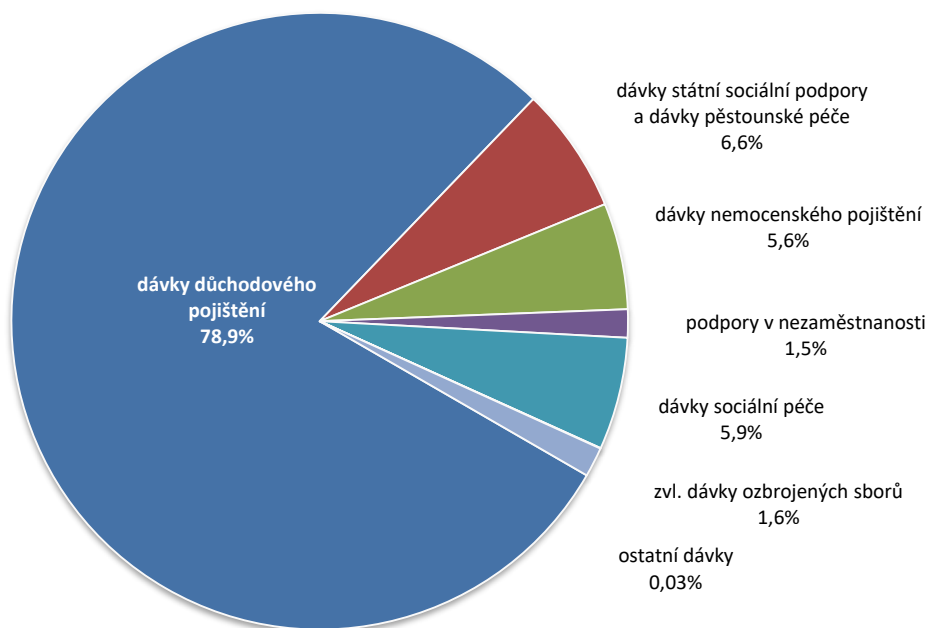
Běžné výdaje ve výši **520,5 mld. Kč** byly čerpány na 25,8 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 2,3 % (-12,1 mld. Kč). Z celku 52,2 %, tj. **271,7 mld. Kč**, směřovalo **do sociální oblasti**¹.

Sociální dávky² dosáhly celkem **229,2 mld. Kč**, tj. 25,7 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 4,8 % (+10,5 mld. Kč). Ve státním rozpočtu na rok 2024 jsou zahrnuty ve výši 892,5 mld. Kč při meziročním navýšení o 4,0 % (+34,4 mld. Kč) proti rozpočtu roku 2023 a o 2,8 % (+24,2 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2023. Rozpočet sociálních dávek je ovlivněn jak autonomním vývojem, tak schválenými systémovými změnami sociální legislativy v uplynulém období a legislativními změnami, které nabývaly účinnosti v průběhu roku 2023 a k 1. lednu 2024. Kromě mimořádných časově omezených legislativních úprav v souvislosti s válkou na Ukrajině se jedná především o navýšení a úpravu v délce pobírání rodičovského příspěvku, dále úpravy v případě valorizace důchodů (řádné i mimořádné) a podmínek předčasných starobních důchodů, zpřísnění podmínek přiznání podpory v nezaměstnanosti u opakovaných evidencí atd.

¹ Zahrnuje sociální dávky, příspěvek zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 osob se zdravotním postižením, platba státu do systému veřejného zdravotního pojištění za vybrané skupiny obyvatel, výdaje na insolventnost, státní příspěvek na penzijní připojištění, výdaje na sociální důsledky restrukturalizace hnědouhelného průmyslu.

² Položka rozpočtové skladby 5410 - dávky důchodového pojištění, dávky nemocenského pojištění, dávky státní sociální podpory, dávky péstounské péče, dávky sociální péče (dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky zdravotně postiženým občanům, příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách), podpory v nezaměstnanosti, zvláštní sociální dávky příslušníků ozbrojených sil při skončení služebního poměru, náhradní výživné pro nezaopatrované dítě.

Graf č. 16: Sociální dávky v 1. čtvrtletí 2024

Zdroj: MF

Největší objem sociálních dávek (78,9 %) představovaly výdaje na **dávky důchodového pojištění**, které činily **180,7 mld. Kč**, tj. 25,6 % rozpočtu po změnách. Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 5,5 % (+9,3 mld. Kč). Z celku představovaly 83,3 %, tj. 150,4 mld. Kč (+9,7 mld. Kč), důchody starobní. Poštovné činilo dalších 54,0 mil. Kč. Schválený rozpočet dávek důchodového pojištění na rok 2024 ve výši 706,2 mld. Kč (pododíl 411) předpokládá meziroční růst o 5,1 % (+34,5 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2023, proti skutečnosti roku 2023 předpokládá zvýšení o 3,0 % (+20,5 mld. Kč). Zákon č. 270/2023 Sb.³, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, přinesl změny ve valorizaci v pravidelném i mimořádném termínu a v oblasti předčasných starobních důchodů. Od 1. 10. 2023 je výpočet růstu cen odvozen pouze z indexu spotřebitelských cen za domácnosti důchodců – nebude se tedy provádět porovnání s růstem cen za domácnosti celkem. Při zvýšení se zohlední pouze jedna třetina růstu reálné mzdy (do účinnosti novely výše uvedeného zákona se zohledňovala jedna polovina). Nařízením vlády č. 286/2023 Sb. se pro rok 2024 stanovila mj. výše základní výměry starobního, invalidního, vdovského, vdoveckého a sirotčího důchodu na 4 400 Kč (navýšení o 360 Kč); procentní výměra se nezvýšila. Průměrný starobní důchod se tak zvyšuje o 360 Kč měsíčně, tj. o 1,8 %.

Dávky nemocenského pojištění byly vyplaceny ve výši **12,8 mld. Kč**, což představovalo 25,0 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 1,2 % (+157,4 mil. Kč). Z toho 9,2 mld. Kč (+297,1 mil. Kč) činila výplata nemocenského, 2,5 mld. Kč (-81,4 mil. Kč) peněžité pomoci v mateřství, 815,6 mil. Kč (-60,5 mil. Kč) ošetřovného atd. Schválený rozpočet dávek nemocenského pojištění na rok 2024 je v pododílu 412 stanoven ve výši 51,1 mld. Kč, tj. o 0,9 % (-441,0 mil. Kč) méně proti schválenému rozpočtu roku 2023 a o 11,3 % (+5,2 mld. Kč) více proti skutečnosti 2023. Rozpočet zohledňuje předpokládaný vývoj počtu nově narozených dětí, dětí do 10 let věku a vývoj úrovně vyplácených mezd a platů.

Dávky státní sociální podpory⁴ poskytované podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a **dávky péčovské** poskytované podle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, byly čerpány v celkové výši **15,2 mld. Kč**, tj. na 24,9 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 3,9 % (+567,5 mil. Kč). Z dávek státní sociální podpory největší objem představoval rodičovský příspěvek 7,5 mld. Kč (-507,0 mil. Kč), příspěvek na bydlení 5,1 mld. Kč (+1,2 mld. Kč)

³ Účinnost dnem 1. 10. 2023 s výjimkou ustanovení ohledně změny potřebné doby pojištění z 35 let na 40 let, které je účinné až od 1. 10. 2024.

⁴ Zahrnují příspěvek na dítě, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek, porodné, pohřebné.

a přídavek na dítě 1,4 mld. Kč (-161,1 mil. Kč). Dávky pěstounské péče a zaopatřovací příspěvky dosáhly 1,2 mld. Kč (+59,4 mil. Kč). Další výdaje spojené s výplatou těchto dávek činily 84,8 mil. Kč, z toho 47,9 mil. Kč představovaly dávky pěstounské péče na povinné sociální pojištění, 17,4 mil. Kč na zdravotní pojištění v souvislosti s výplatou odměny pěstouna ve zvláštních případech a 19,3 mil. Kč si vyžádaly poštovní služby.

Ve schváleném rozpočtu jsou tyto dávky v pododdílech 413 a 414 stanoveny ve výši 61,4 mld. Kč, tj. stejně jako stanovil rozpočet roku 2023 a o 1,6 % (+970,2 mil. Kč) více proti skutečným výdajům v roce 2023. **Rodičovský příspěvek**, který tvoří 56,0 % rozpočtu těchto dávek, je od 1. ledna 2024 novelou zákona č. 117/1995 Sb. (zákon č. 407/2023 Sb.) navýšen z 300 tis. Kč na 350 tis. Kč (v případě vícerčat ze 450 tis. Kč na 525 tis. Kč), a to u dětí, které se narodí od 1. ledna 2024, nebo které budou od tohoto dne svěřeny do trvalé péče nahrazující péči rodičů. Součástí novely zákona je také zkrácení maximální doby pobírání rodičovského příspěvku do 3 let věku dítěte místo dosavadních 4 let. Dále došlo k úpravám v případě **příspěvku na bydlení**. Pro kalendářní rok 2024 zůstávají výše částek normativních nákladů na bydlení stejné jako v roce 2023, ale mimořádné navýšení normativních nákladů na bydlení, které bylo z důvodu vysokých cen energií přechodně zavedeno v roce 2022 a následně platilo i v roce 2023, bylo výše uvedenou novelou zrušeno. Výše **přídavku na dítě**, který je vyplácen rodinám s dětmi s příjmem do 3,4násobku životního minima, zůstala stejná jako v roce 2023, když byla od 1. ledna 2023 navýšena o 200 Kč ve všech věkových kategoriích a v obou výměrách. Nárok na **porodné** zůstává také stejný jako v roce 2023 a náleží rodině, které se narodí první nebo druhé živé dítě a jejíž příjem je nižší než 2,7násobek životního minima rodiny. Výše porodného činí 13 000 Kč na první živě narozené dítě, při narození druhého živého dítěte je to 10 000 Kč. Za stanovených podmínek zůstává pro určitý okruh osob také nárok na **pohřebné** ve výši 5 000 Kč. **Dávky pěstounské péče** jsou poskytovány dle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí. U těchto dávek se předpokládá nárůst výdajů vzhledem k navýšení odměny pěstouna (od 1. 1. 2024 došlo nařízením vlády č. 396/2023 Sb. ke zvýšení minimální mzdy na částku 18 900 Kč, čímž je tato odměna ovlivněna), nárůstu počtu pěstounů a novým dávkám „zaopatřovací příspěvek jednorázový“, „zaopatřovací příspěvek opakující se“ a „příspěvek při pěstounské péči“ (od 1. 1. 2022; zákon č. 363/2021 Sb.). Částky životního a existenčního minima zůstávají stejné jako v roce 2023, kdy např. měsíční částka životního minima u jednotlivce činí 4 860 Kč, u osoby, která je považována jako první v pořadí, 4 470 Kč, atd.; existenční minimum činí 3 130 Kč měsíčně. Dávky, které jsou vázány na částky životního minima, jsou příspěvek na bydlení, přídavek na dítě, porodné a příspěvek při pěstounské péči.

Podpory v nezaměstnanosti byly vyplaceny v částce **3,4 mld. Kč** a představovaly 33,8 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 16,2 % (+471,8 mil. Kč). Schválený rozpočet stanovil výdaje na tuto dávku pro rok 2024 ve výši 10,1 mld. Kč, tj. o 9,0 % (+834,9 mil. Kč) více než stanovil rozpočet roku 2023 a o 3,8 % (-394,1 mil. Kč) méně proti skutečným výdajům v roce 2023. Vliv na výplatu těchto dávek měla v minulých letech nejen epidemie covidu-19 (zejména v roce 2020 a 2021), ale v současné době je nezanedbatelným faktorem také příliv uchazečů o zaměstnání do evidence úřadů práce z Ukrajiny.

Tabulka č. 7: Vývoj registrované nezaměstnanosti dle MPSV

	březen 2019	březen 2020	březen 2021	březen 2022	leden 2023	únor 2023	březen 2023	prosinec 2023	leden 2024	únor 2024	březen 2024
podíl nezaměstnaných osob v %	3,0	3,0	4,2	3,4	3,9	3,9	3,7	3,7	4,0	4,0	3,9
nezaměstnanost v tis. osob	227,1	225,7	306,6	252,9	283,1	282,5	273,5	279,2	295,5	296,1	288,6
volná pracovní místa v tis.	339,3	342,3	338,9	360,2	281,1	283,1	284,5	271,8	266,8	268,6	268,7

Zdroj: MPSV

Dávky sociální péče vyplacené ve výši **13,5 mld. Kč** představovaly 27,5 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 2,5 % (-348,2 mil. Kč). Další výdaje spojené s výplatou dávek sociální péče dosáhly 132,6 mil. Kč, jednalo se zejména o nákup ostatních služeb a poštovní služby.

Z celku představoval **příspěvek na péči 9,3 mld. Kč** (+13,4 mil. Kč). Tento příspěvek se poskytuje podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a je určen osobám, které z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebují pomoc jiné fyzické osoby při zvládnutí základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti. Ve schváleném rozpočtu na rok 2024 je příspěvek na péči stanoven částkou 38,0 mld. Kč, tj. o 1,1 % (+400,0 mil. Kč) více než stanovil rozpočet roku 2023 a

o 2,1 % (+764,2 mil. Kč) více než činila skutečnost roku 2023, což souvisí především se sjednocením poskytovaných částek příspěvku na péči ve III. a IV. stupni závislosti u dětí a dospělých (od 1. 1. 2022). Současně byl rozšířen i okruh poskytovatelů pomoci, kterým může oprávněná osoba hradit za poskytovanou pomoc příspěvkem na péči.

Dávky pomoci v hmotné nouzi jsou ve schváleném rozpočtu na rok 2024 zahrnuty v objemu 7,5 mld. Kč, tj. o 25,0 % (-2,5 mld. Kč) nižším, než stanovil schválený rozpočet na rok 2023 a o 41,8 % (-5,4 mld. Kč) nižším proti skutečnosti roku 2023. Snížení rozpočtu souvisí zejména s výplatou mimořádných dávek pro uprchlíky z Ukrajiny. **Vyplaceny** byly ve výši **3,3 mld. Kč** (-411,0 mil. Kč). Stejně jako v roce 2023 ovlivňovaly výši výdajů na dávky pomoci v hmotné nouzi zejména výdaje na **humanitární dávku**, která byla za 1. čtvrtletí roku 2024 vyplacena ve výši **1,9 mld. Kč** (-0,3 mld. Kč).

Humanitární dávka je na základě zákona č. 66/2022 Sb., o opatřeních v oblasti zaměstnanosti a oblasti sociálního zabezpečení v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů, vyplácena od 21. 3. 2022 úřady práce ČR. Úpravy zákona č. 66/2022 Sb. změnilly koncept humanitární dávky tak, že od 1. července 2023 jsou součástí této dávky i částky tzv. započitatelných nákladů na bydlení. Tyto částky se v současné době rozdělují podle toho, zda se jedná o bydlení v bytech registrovaných v evidenci bytů, nebo o ostatní ubytování. Další změnou, která je v platnosti od 1. 1. 2024 je doplnění zákona o zmocnění, které umožňuje navýšit započitatelné náklady na bydlení v rámci humanitární dávky pro zranitelné cizince s dočasnou ochranou.

Příspěvek na živobytí, který je základní dávkou pomoci v hmotné nouzi a který pomáhá osobě nebo rodině při nedostatečném příjmu, dosáhl **974,0 mil. Kč** (-62,8 mil. Kč). **Doplatek na bydlení**, který řeší nedostatek příjmu k uhrazení nákladů na bydlení tam, kde nestačí vlastní příjmy osoby nebo rodiny včetně příspěvku na bydlení ze systému státní sociální podpory, dosáhl **403,9 mil. Kč** (-64,9 mil. Kč). **Mimořádná okamžitá pomoc** byla vyplacena ve výši téměř **25,1 mil. Kč** (+3,2 mil. Kč). **Osobám ohroženým sociálním vyloučením** bylo vyplaceno **1,7 mil. Kč** (-179,6 tis. Kč).

Dávky pro osoby se zdravotním postižením jsou poskytovány podle zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, který od roku 2012 zakotvil změny ve struktuře dávek tak, že z mnoha dílčích dávek vznikly pouze dvě (příspěvek na mobilitu a příspěvek na zvláštní pomůcku), a který změnil systém posuzování zdravotního stavu osob na hodnocení zvládnutí 10 základních životních potřeb. Na rok 2024 jsou dávky pro osoby se zdravotním postižením rozpočtovány ve výši 4,3 mld. Kč, což je stejně jako stanovil schválený rozpočet v roce 2023 a o 11,7 % (+446,6 mil. Kč) více než bylo čerpáno v roce 2023. Oprávněným osobám bylo **vyplaceno celkem 961,9 mil. Kč** (+49,4 mil. Kč), z toho **příspěvek na mobilitu dosáhl 726,2 mil. Kč** (+27,2 mil. Kč) a **příspěvek na zvláštní pomůcku 235,8 mil. Kč** (+22,3 mil. Kč).

Zvláštní sociální dávky příslušníků ozbrojených sil při skončení služebního poměru, vyplácené ministerstvy obrany, vnitra, spravedlnosti, financí a GIBS, činily **3,6 mld. Kč**, tj. 24,1 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 9,6 % (+312,5 mil. Kč). Z celku činil výsluhový příspěvek 3,1 mld. Kč (+126,2 mil. Kč), odchodné 449,6 mil. Kč (+185,4 mil. Kč), odbytné 18,7 mil. Kč atd. Tyto dávky jsou ve schváleném rozpočtu zahrnuty v částce 14,8 mld. Kč, tj. o 12,1 % (+1,6 mld. Kč) více než stanovil rozpočet v roce 2023 a o 17,0 % (+2,2 mld. Kč) více než činila skutečnost roku 2023. Navýšení reflektuje především nárůst a valorizaci přiznaných výsluhových příspěvků.

Náhradní výživné pro nezaopatřené dítě je od 1. 7. 2021 novým opatřením v oblasti sociálního zabezpečení, které je dáno zákonem č. 588/2020 Sb., o náhradním výživném pro nezaopatřené dítě a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o náhradním výživném). Náleží ve výši stanovené vyživovací povinnosti, která není povinnou osobou hrazena, nejvýše však ve výši 3 000 Kč na jednu žádost o náhradní výživné. Dne 1. 11. 2023 nabyl účinnosti zákon č. 322/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 588/2020 Sb. Na základě uvedené novely zákona se navýšil počet výplat náhradního výživného, po jejichž vyčerpání nárok na dávku zaniká, a to na 48 výplat z původních 24 výplat. Schválený rozpočet ve výši 250,0 mil. Kč je o 25,0 % (+50,0 mil. Kč) vyšší než rozpočet roku 2023 a o 11,2 % (+25,2 mil. Kč) vyšší než skutečnost v roce 2023. K 31. 3. 2024 bylo vyplaceno **64,2 mil. Kč**, tj. 25,9 % rozpočtu po změnách při meziročním navýšení o 26,2 % (+13,3 mil. Kč).

Na **platbu státu veřejného zdravotního pojištění** za zákonem vybrané skupiny obyvatel (tzv. státní pojištěnce) připadlo **38,0 mld. Kč**, tj. 25,2 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 9,0 % (+3,1 mld. Kč). Schválený státní rozpočet 151,0 mld. Kč je proti rozpočtu roku 2023 vyšší o 6,5 % (+9,2 mld. Kč), oproti skutečnosti roku 2023 je vyšší o 8,9 % (+12,3 mld. Kč). Meziroční navýšení je způsobeno zákonnou automatickou valorizací vyměřovacího základu, poprvé účinnou od 1. ledna 2024, podle růstu spotřebitelských cen. Vyměřovací základ pro tuto platbu se zvýšil z 14 074 Kč na 15 440 Kč a z něj odvozené měsíční platby státu z 1 900 Kč za osobu na 2 085 Kč (+185 Kč) za osobu.

Státní příspěvek účastníkům doplňkového penzijního spoření a penzijního připojištění poskytnutý v 1. čtvrtletí roku 2024 dosáhl **1,8 mld. Kč**, tj. 22,9 % rozpočtu, při meziročním snížení o 75,1 mil. Kč. Schválená částka ve výši 8,0 mld. Kč je o 2,6 % (+200,0 mil. Kč) vyšší než v roce 2023, proti skutečnému čerpání v roce 2023 je vyšší o 6,0 % (+451,1 mil. Kč).

Výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele jsou poskytovány podle zákona č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, ve znění pozdějších předpisů, na úhradu mezd zaměstnanců místo zaměstnavatele při jeho platební neschopnosti, na odvod pojistného na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti, odvod pojistného na veřejné zdravotní pojištění a na odvod daně z příjmu za zaměstnance. V 1. čtvrtletí 2024 dosáhly **49,6 mil. Kč**, tj. 24,8 % rozpočtu; meziročně se tyto výdaje zvýšily o 59,0 % (+18,4 mil. Kč). Ve státním rozpočtu na rok 2024 je schválena částka 200,0 mil. Kč, tj. stejně jako stanovil rozpočet v roce 2023 a o 3,0 % (-6,1 mil. Kč) méně než bylo v roce 2023 čerpáno.

Příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením je poskytován zaměstnavateli zaměstnávajícímu na chráněných pracovních místech více než 50 % zdravotně postižených osob z celkového počtu zaměstnanců (nejvýše však ve výši 14 200 Kč, včetně povinných odvodů a příspěvku na provozní náklady, za osobu a měsíc. Zaměstnavateli nadále náleží k příspěvku paušální částka 1 000 Kč měsíčně na každou osobu se zdravotním postižením. Vyplaceny byly **2,6 mld. Kč**, tj. 23,9 % schváleného rozpočtu. Meziročně se tyto výdaje snížily o 0,1 % (-2,3 mil. Kč). Schválený rozpočet v objemu 11,0 mld. Kč je o 4,8 % (+0,5 mld. Kč) vyšší než schválený rozpočet roku 2023, proti skutečnému čerpání v roce 2023 je vyšší o 1,4 % (+152,0 mil. Kč).

Výdaje státu **na aktivní politiku zaměstnanosti**⁵ činily celkem **193,4 mil. Kč**, tj. 11,8 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 222,1 mil. Kč. Schválený rozpočet ve výši 1,6 mld. Kč (vč. prostředků z rozpočtu EU) předpokládá meziroční pokles výdajů o 45,7 % (-1,4 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2023 a snížení výdajů proti skutečnosti 2023 o 21,8 % (-457,8 mil. Kč). Výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti zaznamenaly v letech 2020 a 2021 nárůst s ohledem na výskyt onemocnění covid-19 a s tím přijatá opatření, zejména pak realizaci Cíleného programu na podporu zaměstnanosti Antivirus.

Z hlediska druhového třídění byly v průběhu 1. čtvrtletí roku 2024 kromě sociální oblasti financovány především následující výdaje:

Nízké čerpání **výdajů na platy a podobné a související výdaje** ve výši **26,2 mld. Kč**, tj. na 15,8 % rozpočtu po změnách (165,5 mld. Kč), souvisí s posunem účtování těchto prostředků (výplaty realizované v lednu za prosinec jsou čerpány z prostředků roku 2023). Meziročně tyto výdaje klesly o 0,1 % (o 29 mil. Kč). Schválený rozpočet 165,2 mld. Kč je o 0,5 % (o 0,9 mld. Kč) vyšší než schválený rozpočet roku 2023, proti skutečnému čerpání v roce 2023 je nižší o 0,4 % (o 0,7 mld. Kč). Do plánovaného i skutečného objemu platů se promítá plošné snížení prostředků na platy o 2 % napříč rozpočtovými kapitolami v rámci konsolidačního balíčku, přičemž kapitolám bylo umožněno snížit počet míst bez nutnosti snížení souvisejícího objemu finančních prostředků určených na platy. Pokud jde o absolutní objem výdajů na platy a podobné a související výdaje (seskupení položek 50), nejvíce prostředků ve sledovaném období vyplatilo Ministerstvo vnitra

⁵ Zahrnují výdaje na rekvalifikace, veřejně prospěšné práce, účelná pracovní místa, zaměstnanost občanů se změněnou pracovní schopností a ostatní výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti (např. investiční pobídky, cílené regionální programy, společné programy EU a ČR).

(8,8 mld. Kč), za ním následuje Ministerstvo obrany (4,7 mld. Kč), Ministerstvo spravedlnosti (4,2 mld. Kč), Ministerstvo financí (2,7 mld. Kč) a Ministerstvo práce a sociálních věcí (2,1 mld. Kč).

Výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje byly čerpány ve výši **30,6 mld. Kč**, což představovalo 16,5 % rozpočtu po změnách (185,9 mld. Kč) a meziroční pokles o 3,3 % (o 1,0 mld. Kč). Na snížení se nejvíce podílely výdaje na úroky a ostatní finanční výdaje (o 4,8 mld. Kč, především obsluha státního dluhu; pokles souvisí s loňskou lednovou výplatou úrokových výnosů plynoucích z protiinflačních státních dluhopisů) a výdaje na nákup materiálu (-0,8 mld. Kč, největší snížení u kapitoly Ministerstvo obrany na položce ostatní materiální výdaje). Meziročně se nejvíce zvýšily výdaje na nákup služeb (+2,9 mld. Kč; růst souvisí s výdaji souvisejícími s pořízováním víceúčelového nadzvukového letounu F-35 ve výši 3,2 mld. Kč), výdaje na „ostatní nákupy“ (+1,5 mld. Kč) a výdaje na nákup vody, paliv a energie (+0,2 mld. Kč). V absolutním vyjádření byly nejvíce čerpány výdaje na úroky a ostatní finanční výdaje (11,5 mld. Kč), výdaje na nákup služeb (11,3 mld. Kč), na ostatní nákupy (2,8 mld. Kč, jde především o výdaje na opravy a udržování a cestovné), na nákup vody, paliv a energie (2,0 mld. Kč), na nákup materiálu (1,4 mld. Kč), výdaje související s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhradami a věcnými dary (1,4 mld. Kč) a netransferové převody uvnitř rozpočtové jednotky, na převzaté povinnosti a na jistoty (251 mil. Kč). Na čerpání neinvestičních nákupů a souvisejících výdajů se nejvíce podílely kapitoly Státní dluh (11,2 mld. Kč), Ministerstvo obrany (7,7 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (3,2 mld. Kč), Ministerstvo spravedlnosti (1,5 mld. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (1,3 mld. Kč) a Ministerstvo práce a sociálních věcí (967 mil. Kč). Schválený rozpočet výdajů na neinvestiční nákupy a související výdaje v objemu 177,6 mld. Kč je o 17,0 % (o 25,8 mld. Kč) vyšší než schválený rozpočet roku 2023, proti skutečnému čerpání v roce 2023 pak o 18,5 % (o 27,8 mld. Kč) vyšší. Nárůst rozpočtu souvisí s navýšením očekávaných výdajů na obsluhu státního dluhu (+25,0 mld. Kč).

Na neinvestiční transfery podnikatelům bylo vynaloženo **28,3 mld. Kč**, tj. 49,7 % rozpočtu po změnách 57,0 mld. Kč) při meziročním snížení o 35,9 % (o 15,9 mld. Kč). Schválený rozpočet 57,3 mld. Kč je o 22,8 % (o 16,9 mld. Kč) nižší než schválený rozpočet roku 2023, proti skutečnému čerpání v roce 2023 pak nižší o 58,4 % (o 80,4 mld. Kč). Meziroční pokles skutečných výdajů ovlivnila vysoká základna 1. čtvrtletí předchozího roku 2023 především u kompenzací vysokých cen elektřiny a plynu (zastropování cen) zákazníkům podle nařízení vlády č. 5/2023 Sb. (*nařízení vlády o kompenzacích poskytovaných na dodávku elektřiny a plynu za stanovené ceny*) ve výši 21,1 mld. Kč, když v 1. čtvrtletí 2024 byla vyplacena částka 6,5 mld. Kč. Dále u podpory zvýšených nákladů na energie pro podnikatele podle usnesení vlády č. 876/2022 (*aktualizace Programu podpory na zvýšené náklady na zemní plyn a elektřinu v důsledku mimořádně prudkého růstu jejich cen*) byla v 1. čtvrtletí 2023 vyplacena částka 4,0 mld. Kč, zatímco v 1. čtvrtletí 2024 nebyla vyplacena žádná částka. U dotace provozovateli přenosové soustavy byla ve stejném období roku 2023 vyplacena částka 3,6 mld. Kč, zatímco v 1. čtvrtletí 2024 byla vyplacena ve výši 1,3 mld. Kč. Meziročně klesly i dotace na aktivní politiku zaměstnanosti – o 0,2 mld. Kč na 45 mil. Kč. Na druhé straně meziročně vyšší byly zálohové dotace na obnovitelné zdroje energie, které byly zatím poskytnuty v objemu 5,7 mld. Kč, což představovalo meziroční nárůst o 4,4 mld. Kč a dotace v rámci Národního plánu obnovy, které dosáhly 1,6 mld. Kč (+1,2 mld. Kč). Vyšší byly i dotace podnikatelům v rámci Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+, které dosáhly 1,1 mld. Kč (+0,3 mld. Kč). Na poskytnutých neinvestičních dotacích podnikatelům se nejvíce podílela kapitola Ministerstvo průmyslu a obchodu (18,4 mld. Kč, o 16,5 mld. Kč méně než před rokem), dále kapitola Technologická agentura ČR (3,2 mld. Kč, +0,4 mld. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (2,6 mld. Kč, -0,2 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (1,8 mld. Kč, +0,2 mld. Kč) a Ministerstvo dopravy (1,7 mld. Kč, -63 mil. Kč).

Neinvestiční transfery neziskovým a podobným osobám dosáhly **6,7 mld. Kč** (+371 mil. Kč, tj. +5,9 %) při plnění rozpočtu po změnách na 32,8 %. Z celku spolkům připadlo 3,3 mld. Kč (+367 mil. Kč, tj. +12,6 %), církvím a náboženským společnostem 1,9 mld. Kč (-40 mil. Kč), fondacím, ústavům a obecně prospěšným společnostem 1,5 mld. Kč (+141 mil. Kč), ostatním neziskovým a podobným osobám 29 mil. Kč (-38 mil. Kč), společenstvím vlastníků jednotek 14 mil. Kč (-58 mil. Kč) a politickým stranám a hnutím 250 tis. Kč. Nejvíce prostředků poskytla kapitola **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, a to **2,9 mld. Kč** (+140 mil. Kč), tj. 46,3 % rozpočtu po změnách, z nichž směřovalo 1,6 mld. Kč (+134 mil. Kč) spolkům, 1,1 mld. Kč (+25 mil. Kč) fondacím, ústavům a obecně prospěšným společnostem, 242 mil. Kč (+12 mil. Kč) církvím a náboženským

společnostem. Z celku poskytlo Ministerstvo práce a sociálních věcí 1,5 mld. Kč (+230 mil. Kč) na sociální péči a pomoc manželství a rodinám, 291 mil. Kč (+17 mil. Kč) na služby sociální prevence, 240 mil. Kč (+13 mil. Kč) na zaměstnávání zdravotně postižených občanů, 197 mil. Kč (-36 mil. Kč) na sociální služby v oblasti sociální péče, 164 mil. Kč na sociální poradenství, 92 mil. Kč na sociální rehabilitaci a ostatní sociální péči a pomoc atd. Na společné projekty EU a FM bylo uvolněno 471 mil. Kč (-70 mil. Kč), z toho 458 mil. Kč (+104 mil. Kč) z OP Zaměstnanost plus 2021+ a 13 mil. Kč (-174 mil. Kč) z OP Zaměstnanost 2014+. Na meziročním růstu transferů neziskovým a podobným osobám se podílely nejvíce výdaje kapitoly **Ministerstvo školství a mládeže** ve výši **1,7 mld. Kč** (+664 mil. Kč), z nichž směřovalo 927 mil. Kč (+730 mil. Kč) spolkům, 691 mil. Kč (-10 mil. Kč) církvím a náboženským společnostem a 53 mil. Kč (-55 mil. Kč) fondům, ústavům a obecně prospěšným společnostem. Kapitola poskytla 691 mil. Kč (+34 mil. Kč) na výdaje regionálního církevního školství, 561 mil. Kč (+479 mil. Kč) na výzkum, vývoj a inovace, 229 mil. Kč (+194 mil. Kč) na podporu činnosti v oblasti mládeže, 161 mil. Kč (+117 mil. Kč) na nevýzkumné projekty spolufinancované zejména z OP Jan Amos Komenský (159 mil. Kč, +91 mil. Kč). **Ministerstvo kultury** uvolnilo **1,1 mld. Kč** (+78 mil. Kč), především na činnosti registrovaných církví a náboženských společností (795 mil. Kč, -72 mil. Kč), na Program státní podpory festivalů profesionálního umění (118 mil. Kč), na projekty spolufinancované z národního plánu obnovy (68 mil. Kč – zejména iniciativa Status umělce a umělkyně), na program Kulturní aktivity (58 mil. Kč) atd. **Národní sportovní agentura** poskytla **355 mil. Kč** (-569 mil. Kč) na sportovní reprezentaci (148 mil. Kč, -353 mil. Kč), na rozvoj a podporu sportu (132 mil. Kč, -217 mil. Kč) a na podporu významných sportovních akcí (75 mil. Kč). **Ministerstvo pro místní rozvoj** uvolnilo 296 mil. Kč (+95 mil. Kč) na projekty v oblasti územního rozvoje spolufinancované zejména z Integrovaného regionálního operačního programu 2014+ (200 mil. Kč) a OP Technická pomoc 2021+ (35 mil. Kč). Další prostředky směřovaly Horské službě (57 mil. Kč).

Schválený **rozpočet** neinvestičních transferů neziskovým a podobným organizacím na rok 2024 dosahuje **19,7 mld. Kč**, tj. o 628 mil. Kč více než v roce 2023 a proti skutečnosti roku 2023 je nižší o 3,7 mld. Kč, tj. o 15,7 %. Z celkového objemu je 88,8 % prostředků součástí rozpočtu kapitol Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Národní sportovní agentura a Ministerstvo kultury. Podpora cílů především na tělovýchovu a sport, na volnočasové aktivity dětí a mládeže, na církevní školy a školská zařízení, na sociální služby, na odborné sociální poradenství, zachování a obnovu kulturních památek, divadelní a hudební aktivity atd. K nárůstu rozpočtu dochází zejména u kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (+433 mil. Kč), který vyplývá ze zvýšené podpory církevního školství (+208 mil. Kč) a dotací na činnosti v oblasti mládeže (+191 mil. Kč). V kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí se navýšil rozpočet o 245 mil. Kč zejména v oblasti sociálního poradenství (+220 mil. Kč) a sociální péče a pomoc manželství a rodinám (+193 mil. Kč). Naopak v rozpočtu kapitoly Ministerstvo kultury došlo k poklesu rozpočtu o 305 mil. Kč u programů Kulturní aktivity (-161 mil. Kč) a Status umělce a umělkyně (-115 mil. Kč).

Státním fondům bylo převedeno celkem **20,4 mld. Kč** (+2,1 mld. Kč, tj. +11,8 %) **neinvestičních prostředků**, tj. 27,3 % rozpočtu po změnách. **Státní zemědělský intervenční fond** (dále také SZIF) obdržel ze státního rozpočtu 11,5 mld. Kč (-1,3 mld. Kč), z nichž 10,4 mld. Kč (-824 mil. Kč) směřovalo v rámci obou finančních perspektiv na společnou zemědělskou politiku, nejvíce na Přímé platby zemědělcům (7,2 mld. Kč) a dále na Program rozvoje venkova (3,1 mld. Kč) a na Společnou organizaci trhu (88 mil. Kč). Prostředky na národní dotační programy do zemědělství byly poskytnuty ve výši 660 mil. Kč (-496 mil. Kč) a na činnost SZIF ve výši 400 mil. Kč (-13 mil. Kč). Do **Státního fondu dopravní infrastruktury** (dále též SFDI) převedlo Ministerstvo dopravy 8,0 mld. Kč (+4,0 mld. Kč) určených na krytí jeho deficitu. Kapitola Ministerstvo životního prostředí převedla Státnímu fondu životního prostředí 888 mil. Kč zejména zapojením prostředků Národního plánu obnovy na podporu biodiverzity a boj se suchem (754 mil. Kč) a OP Životní prostředí 2014+ (134 mil. Kč). Ministerstvo kultury v 1. čtvrtletí 2024 zatím neuvolnilo prostředky **Státnímu fondu kinematografie** (-1,4 mld. Kč) ani **Státnímu fondu kultury** (-10 mil. Kč). Stejně jako v 1. čtvrtletí 2023 nebyly zatím **Státnímu fondu podpory investic** poskytnuty žádné prostředky.

Schválený **rozpočet** neinvestičních transferů státním fondům na rok 2023 činí **73,2 mld. Kč**, tj. o 21,7 mld. Kč více než rozpočet roku 2023. Na transfery SFDI připadá 54,8 % celkové částky, tj. 40,1 mld. Kč (+23,7 mld. Kč),

na transfery SZIF 31,7 mld. Kč (-1,9 mld. Kč), Státnímu fondu kinematografie 1,2 mld. Kč (-200 mil. Kč), Státnímu fondu kultury 2,5 mil. Kč. Státnímu fondu podpory investic vyčlenil rozpočet 152 mil. Kč. V rozpočtu na rok 2023 byly prostředky pro tento fond (109 mil. Kč) dočasně zaříděny na položce ostatní běžné výdaje a nebyly tak součástí schváleného rozpočtu na věcně správné položce. Pro Státní fond životního prostředí je plánována dotace 45 mil. Kč (-60 mil. Kč).

Neinvestiční **transfery fondům sociálního a veřejného zdravotního pojištění** jsou určeny především na platbu státu na veřejné zdravotní pojištění za zákonem vybrané skupiny obyvatel, která je hrazena z kapitoly Všeobecná pokladní správa. Tyto transfery dosáhly k 31. 3. 2024 částky **38,0 mld. Kč** (+3,1 mld. Kč, tj. +9,0 %) při plnění rozpočtu na 25,2 %. Státní **rozpočet** stanovil transfery fondům sociálního a veřejného zdravotního pojištění na **151,0 mld. Kč**, tj. o 9,2 mld. Kč více, než předpokládal rozpočet 2023 a o 12,3 mld. Kč (tj. o 8,9 %) více než činilo skutečné čerpání v roce 2023. Od 1. 1. 2024 byl v souladu se zákonem č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, zvýšen automatickou valorizací vyměřovací základ z 14 074 Kč na 15 440 Kč za kalendářní měsíc. To představuje zvýšení měsíční platby za osobu o 185 Kč z částky 1 900 Kč na 2 085 Kč.

U **ostatních neinvestičních transferů jiným veřejným rozpočtům** došlo v kapitole Všeobecná pokladní správa k výraznému meziročnímu poklesu schváleného rozpočtu o 90,0 mld. Kč. Pro rok 2024 je rozpočtováno 10,0 mld. Kč. Tyto výdaje označené jako Prostředky na podporu hospodářství jsou primárně určené na financování pomoci státu s vysokými cenami energií a v případě potřeby budou v průběhu roku uvolňovány rozpočtovými opatřeními k realizaci z úrovně jiných kapitol státního rozpočtu.

Rozpočtům územní úrovně bylo převedeno **86,4 mld. Kč** (-6,5 mld. Kč, tj. -7,0 %) neinvestičních prostředků při plnění rozpočtu po změnách na 34,3 %. Zmíněný pokles nejvíce ovlivnily výdaje kapitoly **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** ve výši 65,9 mld. Kč s meziročním poklesem o 4,4 mld. Kč (-6,3 %), zejména u výdajů na projekty z OP Jan Amos Komenský ve výši 118 mil. Kč (-2,4 mld. Kč). Největší objem prostředků představovaly zálohy poskytnuté obcím a krajům na přímé náklady veřejných škol na leden až duben 2024 ve výši 62,2 mld. Kč (+1,3 mld. Kč, tj. +2,1 %) a zálohy soukromým školám ve výši 3,4 mld. Kč (-2,8 mld. Kč, tj. -45,4 %). Meziroční pokles souvisel s meziročně odlišným termínem záloh, kdy v 1. čtvrtletí 2023 byly vyplaceny soukromému školství zálohy na leden až červen, zatímco ve stejném období roku 2024 jen na leden až březen. Na ukrajinské asistenty pedagoga navíc z kapitoly směřovalo 199 mil. Kč (-33 mil. Kč). Kapitola **Ministerstvo práce a sociálních věcí** uvolnila prostředky ve výši 15,8 mld. Kč (-418 mil. Kč, tj. -2,6 %), které směřovaly zejména na sociální služby v oblasti sociální péče (14,9 mld. Kč, -478 mil. Kč), na sociální péči a pomoc dětem a mládeži (193 mil. Kč), na sociální péči a pomoc manželství a rodinám (175 mil. Kč, +17 mil. Kč), na aktivní politiku zaměstnanosti (20 mil. Kč, -59 mil. Kč). Na společné projekty EU a FM bylo uvolněno 436 mil. Kč (+106 mil. Kč) zejména na projekty OP Zaměstnanost plus 2021+. Z kapitoly **Všeobecná pokladní správa** byly poskytnuty celkem **4,0 mld. Kč** (-2,0 mld. Kč, tj. -33,4 %). V rámci souhrnného dotačního vztahu bylo uvolněno 3,4 mld. Kč (-62 mil. Kč, tj. -1,8 %), z toho příspěvek na výkon státní správy pro kraje činil 485 mil. Kč (+11 mil. Kč), pro hl. m. Praha 325 mil. Kč (-5 mil. Kč) a pro obce 2,6 mld. Kč (-67 mil. Kč). Meziroční pokles souvisel s uvolněním rezervy na řešení krizových situací ve výši 556 mil. Kč (-1,4 mld. Kč) pro kompenzační příspěvek na nouzové ubytování osob z Ukrajiny a dále s poskytnutím prostředků na volby prezidenta ve výši 590 mil. Kč v 1. čtvrtletí 2023.

Schválený **rozpočet** neinvestičních transferů rozpočtům územní úrovně činí **249,8 mld. Kč**, tj. o 1,4 mld. Kč (o 0,6 %) více než stanovil rozpočet roku 2023 a proti skutečnosti roku 2023 je o 16,1 mld. Kč (o 6,0 %) nižší. Z celkových účelových dotací poskytovaných mimo finanční vztah (236,1 mld. Kč) je ve schváleném rozpočtu 201,5 mld. Kč (+297 mil. Kč, tj. +0,1 %) určeno pro municipalitu z rozpočtu kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy zejména na dotace krajům na tzv. přímé výdaje na vzdělávání pro školy a školská zařízení zřizovaná obcemi a kraji (183,8 mld. Kč, +932 mil. Kč) představující především platy pedagogických a nepedagogických pracovníků. Do objemu jejich platů se promítly některé protichůdné vlivy. Především se jednalo o navýšení objemu prostředků na platy učitelů odpovídající 130 % průměrné hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství. Naopak tlumící dopad na objem platů mělo snížení počtu míst o přibližně 10 tisíc, které vyplynulo z poklesu počtu míst nepedagogických pracovníků o cca 17 tisíc a zároveň z navýšení počtu míst pedagogických pracovníků o téměř 7 tisíc. Meziroční růst

rozpočtu vychází také z pokračujícího navyšování počtu dětí, žáků a studentů v regionálním školství a využití větší míry dělení hodin v rámci zvyšování kvality vzdělávání. U kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí počítá rozpočet s výdaji pro územní rozpočty ve výši 28,0 mld. Kč (+54 mil. Kč) zejména na sociální služby v oblasti sociální péče (25,5 mld. Kč). Z rozpočtu kapitoly Všeobecná pokladní správa je plánováno pro rozpočty municipalit částka 14,9 mld. Kč (+824 mil. Kč), z toho na finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům obcí, hl. m. Prahy a krajů na rok 2024 je vyhrazeno 13,8 mld. Kč. Příspěvek na výkon státní správy byl na rok 2024 snížen oproti úrovni roku 2023 o 1,8 %. Růst rozpočtu kapitoly souvisí s konáním voleb do Evropského parlamentu (+500 mil. Kč), do zastupitelstev obcí (+300 mil. Kč) a do Senátu (+250 mil. Kč). V rozpočtu kapitoly Ministerstvo dopravy je také zahrnuta 4,1 mld. Kč (+0,5 mld. Kč) určená na úhradu ztráty ze závazku veřejné služby ve veřejné dráží osobní dopravě.

Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím dosáhly **33,6 mld. Kč** (+807 mil. Kč, tj. +2,5 %) při plnění rozpočtu po změnách na 39,1 %. Meziroční růst byl způsoben vyšší podporou určenou veřejným výzkumným institucím (+1,5 mld. Kč) na financování výzkumu, vývoje a inovací. Proti růstu působily prostředky směřované **vysokým školám** ve výši **20,9 mld. Kč** s poklesem o 637 mil. Kč (tj. -3,0 %). Kapitola Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy poskytla vysokým školám 16,1 mld. Kč (-1,9 mld. Kč) zejména na projekty výzkumu, vývoje a inovací (10,7 mld. Kč, +838 mil. Kč) – z toho 540 mil. Kč z OP Jan Amos Komenský, 233 mil. Kč z Národního plánu obnovy atd. a také jako příspěvek na činnost vysokých škol (5,3 mld. Kč, -2,7 mld. Kč). Na výzkum, vývoj a inovace převedly prostředky vysokým školám i Grantová agentura ČR (1,8 mld. Kč, +482 mil. Kč), Technologická agentura ČR (1,7 mld. Kč, +257 mil. Kč), Ministerstvo životního prostředí (442 mil. Kč, +442 mil. Kč), Ministerstvo vnitra (386 mil. Kč, +46 mil. Kč), Ministerstvo zemědělství (231 mil. Kč, -10 mil. Kč), Ministerstvo kultury (173 mil. Kč, +32 mil. Kč) atd. **Příspěvky a dotace zřízeným příspěvkovým organizacím** dosáhly celkem **6,2 mld. Kč** (-261 mil. Kč, tj. -4,0 %), z toho příspěvky činily 5,2 mld. Kč (-82 mil. Kč) a dotace 973 mil. Kč (-179 mil. Kč). Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy poskytlo prostředky ve výši 1,6 mld. Kč (-424 mil. Kč) především jako příspěvek na provoz přímo řízených organizací (992 mil. Kč, -41 mil. Kč), na výzkum a vývoj (362 mil. Kč, -206 mil. Kč), na ostatní záležitosti vzdělávání (71 mil. Kč, -75 mil. Kč), na zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (57 mil. Kč, -57 mil. Kč) a na činnosti knihovnické (45 mil. Kč, -45 mil. Kč). Ministerstvo kultury uvolnilo 1,4 mld. Kč (-79 mil. Kč) na činnosti muzeí a galerií (536 mil. Kč, -14 mil. Kč), památkových ústavů, hradů a zámků (297 mil. Kč, -8 mil. Kč), na divadelní činnosti (240 mil. Kč), na činnosti knihovnické (182 mil. Kč), hudební (73 mil. Kč) atd. Ministerstvo obrany poskytlo 701 mil. Kč (-74 mil. Kč), především na vojenskou obranu (319 mil. Kč, -48 mil. Kč), na lůžkovou péči (299 mil. Kč, -19 mil. Kč) atd. Ministerstvo životního prostředí uvolnilo příspěvkovým organizacím 548 mil. Kč (+35 mil. Kč) především na výzkum životního prostředí (149 mil. Kč), na činnosti v oblasti ochrany přírody (159 mil. Kč), meteorologie (147 mil. Kč), ekologie (62 mil. Kč) a geologie (30 mil. Kč). Kapitola Ministerstvo zdravotnictví uvolnila 407 mil. Kč (+43 mil. Kč) na ostatní speciální zdravotnickou péči (159 mil. Kč), na hygienickou službu a ochranu veřejného zdraví (121 mil. Kč), na další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví (52 mil. Kč) atd. Ministerstvo pro místní rozvoj poskytlo 317 mil. Kč (+58 mil. Kč), z nichž 142 mil. Kč (+7 mil. Kč) připadlo na projekty Integrovaného regionálního operačního programu 2021+, 148 mil. Kč (+55 mil. Kč) získala agentura CzechTourism a 27 mil. Kč Centrum regionálního rozvoje. Ministerstvo průmyslu a obchodu uvolnilo příspěvkovým organizacím 289 mil. Kč (+57 mil. Kč) zejména na záležitosti průmyslu, stavebnictví, obchodu a služeb (120 mil. Kč), na projekty spolufinancované z OP Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (88 mil. Kč), na mezinárodní spolupráci v průmyslu, stavebnictví, obchodu a službách (64 mil. Kč). Ministerstvo vnitra vyplatilo příspěvkovým organizacím 244 mil. Kč (+9 mil. Kč) zejména na všeobecnou hospodářskou správu (184 mil. Kč). Transfery **veřejným výzkumným institucím** představující část podpory státu do oblasti výzkumu, vývoje a inovací, dosáhly **5,8 mld. Kč** (+1,5 mld. Kč, tj. +35,4 %) a byly realizovány především kapitolami Grantová agentura ČR (1,5 mld. Kč, +420 mil. Kč), Akademie věd ČR (1,4 mld. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (1,3 mld. Kč, +1,0 mld. Kč), Technologická agentura ČR (728 mil. Kč, +130 mil. Kč) a Ministerstvo zemědělství (252 mil. Kč). **Cizím příspěvkovým organizacím** bylo převedeno **741 mil. Kč** (+196 mil. Kč, tj. +36,0 %). Kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (333 mil. Kč, +207 mil. Kč), Technologická agentura ČR (181 mil. Kč, -41 mil. Kč) a Grantová agentura ČR

(109 mil. Kč, +29 mil. Kč) uvolnily prostředky převážně na výzkum a vývoj. Ministerstvo práce a sociálních věcí poskytlo 102 mil. Kč zejména na sociální péči a pomoc manželství a rodinám (96 mil. Kč, +10 mil. Kč).

Schválený **rozpočet** počítá s transfery příspěvkovým a podobným organizacím ve výši **86,2 mld. Kč**, tj. o 2,1 mld. Kč (o 2,5 %) více než stanovil rozpočet roku 2023 a proti skutečnosti roku 2023 je nižší o 730 mil. Kč (tj. o 0,8 %). Rozpočet počítá s vyššími dotacemi zřízeným příspěvkovým organizacím (+5,0 mld. Kč) zejména u kapitoly Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy (+4,2 mld. Kč, z nichž +3,5 mld. Kč na výzkum, vývoj a inovace) a veřejným výzkumným institucím (+3,5 mld. Kč) u kapitol Grantová agentura ČR (+1,8 mld. Kč) a Technologická agentura ČR (+1,4 mld. Kč). Rozpočet zároveň předpokládá nižší podporu veřejným vysokým školám v oblasti výzkumu, vývoje a inovací (-4,1 mld. Kč) zejména u kapitol Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (-3,0 mld. Kč) a Grantová agentura (-2,0 mld. Kč).

Odvody vlastních zdrojů do rozpočtu Evropské unie dosáhly ke konci března 2024 celkem **11,7 mld. Kč**, tj. 19,6 % rozpočtu, a o 22,8 % (-3,5 mld. Kč) méně než v 1. čtvrtletí 2023. Z odvedené částky představovaly 2,7 mld. Kč odvody podle daně z přidané hodnoty, 8,4 mld. Kč odvody podle hrubého národního důchodu a 589,0 mil. Kč odvody podle objemu nerecyklovaných plastových obalů. Tyto výdaje jsou ve státním rozpočtu na rok 2024 schváleny v celkové výši 60,0 mld. Kč, tj. o 7,0 % (-4,5 mld. Kč) méně než stanovil schválený rozpočet na rok 2023 a o 2,5 % (+1,5 mld. Kč) více než byla skutečnost roku 2023. Odvody podle daně z přidané hodnoty jsou rozpočtovány ve výši 9,0 mld. Kč, odvody podle hrubého národního důchodu, vč. příslušných korekcí, ve výši 48,8 mld. Kč⁶ (-4,7 mld. Kč) a odvody podle objemu nerecyklovaných plastových obalů ve výši 2,2 mld. Kč (+0,2 mld. Kč). Rozpočet bude v průběhu roku upravován zejména v návaznosti na aktualizace vyměřovacích základů pro odvody a podle aktualizovaného devizového kurzu.

Součástí specifického ukazatele kapitoly VPS „Odvody do rozpočtu EU“ je pro rok 2024 nad rámec odvodů vlastních zdrojů i dalších 300,0 mil. Kč rozpočtováných na makrofinanční pomoc Ukrajině - Příspěvky na úroky za makrofinanční pomoc Ukrajině (MFA+), přičemž k uvolnění prostředků do konce března 2024 nedošlo.

Vládní rozpočtová rezerva se vytváří podle § 27 zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, ve výši nejméně 0,3 % výdajů státního rozpočtu na příslušný rozpočtový rok k zajištění krytí nezbytných a nepředvídaných výdajů. Objem této rezervy na rok 2024 byl na základě zákona č. 433/2023 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2024, stanoven na 11,8 mld. Kč v rozpočtu kapitoly Všeobecná pokladní správa, tj. 0,5 % výdajů státního rozpočtu. K 31. 3. 2024 byly uvolněny prostředky ve výši **1,4 mld. Kč**, z toho 735,3 mld. Kč bylo převedeno kapitole Všeobecná pokladní správa na financování příspěvku na nouzové ubytování osob z Ukrajiny pro územní samosprávné celky dle usnesení vlády č. 55/2024. Další uvolnění prostředků nad 100 mil. Kč již představoval jen přesun prostředků do rozpočtu kapitoly Ministerstvo vnitra na zajištění provozu zázemí pro příjem a vyřizování žádostí o udělení dočasné ochrany pro rok 2024 zřízeného v souvislosti s invazí armády Ruské federace (320,6 mil. Kč) a do rozpočtu kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu na úhradu části základního kapitálu do Státní investiční a rozvojové společnosti, a. s. v souladu s usnesením vlády č. 64/2024 (150,0 mil. Kč).

Stejně jako v roce 2023 byla v rozpočtu kapitoly Všeobecná pokladní správa vytvořena v souvislosti s vysokým růstem cen energií mimořádná položka „**Prostředky na podporu hospodářství**“ v objemu 10 mld. Kč (-90,0 mld. Kč). K 31. 3. 2024 z ní nebyly uvolněny žádné prostředky.

3.2 Kapitálové výdaje

Státní rozpočet na rok 2024 stanovil rozsah **kapitálových výdajů** ve výši **184,6 mld. Kč**, což představuje proti schválenému rozpočtu roku 2023 snížení o 17,4 mld. Kč, tj. o 8,6 %, proti skutečnosti dosažené v roce 2023 pak o 28,8 mld. Kč, tj. o 12,3 % méně. K meziročnímu poklesu rozpočtováných kapitálových výdajů dochází jak u výdajů, které jsou kryty příjmy z rozpočtu EU a FM (o 10,1 mld. Kč), tak i u kapitálových výdajů krytých z tuzemských zdrojů - o 7,3 mld. Kč. Z celkové rozpočtované výše 184,6 mld. Kč připadá na zdroje kryté z EU

⁶ Z této částky je 344,6 mil. Kč rozpočtováno v kapitole VPS v rámci průřezového ukazatele Výdaje na obranu státu jako příspěvek ČR do Evropského obranného fondu prostřednictvím rozpočtu EU.

a FM 65,6 mld. Kč a 35,5 % celku (v roce 2023 to bylo 75,7 mld. Kč a 37,5 %) a na tuzemské zdroje 119,0 mld. Kč, tj. 64,5 % celku (ve skutečnosti roku 2023 to bylo 126,4 mld. Kč a 62,5 %).

Většina kapitálových výdajů státního rozpočtu (180,6 mld. Kč) je rozpočtována **v rámci programového financování**. Ke sledování výdajů na programové financování slouží Rozpočtový informační systém programového financování (RISPF) složený ze tří samostatných modulů. Evidenční dotační systém (EDS) je používán k obsluze oblasti investičních dotačních programů hrazených z tuzemských zdrojů státního rozpočtu, Rozpočtový informační systém zjednodušené evidence dotací (RIS ZED) zabezpečuje evidenční vedení programů obsahujících neinvestiční dotační akce a dotační akce financované ze zahraničních zdrojů státního rozpočtu. Výdaje státního rozpočtu určené pro rozvoj a obnovu materiálně-technické základny státu jsou vedeny v programech spravovaných v modulu Správa majetku ve vlastnictví státu (SMVS).

Výdaje státního rozpočtu (běžné i kapitálové) vedené v Rozpočtovém informačním systému programového financování jsou pro rok 2024 rozpočtovány v celkové výši 577,8 mld. Kč. Z toho výdaje vedené v modulech EDS a RIS ZED představují celkem 485,3 mld. Kč, z toho 92,7 mld. Kč jsou investiční výdaje a 392,6 mld. Kč neinvestiční výdaje. Výdaje v rámci SMVS, tedy především na obnovu a pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku státu včetně souvisejících výdajů představují 92,5 mld. Kč, z toho 88,0 mld. Kč připadá na investiční výdaje.

Z druhového hlediska jsou celkové kapitálové výdaje (184,6 mld. Kč) rozpočtovány nejvíce jako ostatní investiční výdaje (56,7 mld. Kč), transfery rozpočtům ústřední úrovně – dotace státním fondům (54,8 mld. Kč), výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (45,4 mld. Kč), transfery příspěvkovým a podobným organizacím (15,0 mld. Kč), podnikatelům (7,6 mld. Kč) a rozpočtům územní úrovně (4,1 mld. Kč). Většina prostředků rozpočtovaných v podseskupení „Ostatní investiční výdaje“ (56,7 mld. Kč) je určena na financování společných programů EU a ČR a v průběhu roku je rozpočtovými opatřeními přesunuta na jiné výdajové položky.

Z celkové částky 184,6 mld. Kč rozpočtovaných kapitálových výdajů **nejvíce prostředků připadá na Ministerstvo obrany** (69,9 mld. Kč, tj. 22,9 % všech kapitálových výdajů státního rozpočtu, meziroční nárůst o 33,6 mld. Kč), Ministerstvo dopravy (42,3 mld. Kč, pokles o 34,4 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí (15,6 mld. Kč, nárůst o 593 mil. Kč), Ministerstvo pro místní rozvoj (11,7 mld. Kč, pokles o 7,8 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (9,9 mld. Kč, pokles o 181 mil. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (7,7 mld. Kč, nárůst o 3,6 mld. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (6,5 mld. Kč, pokles o 1,7 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (6,4 mld. Kč, pokles o 2,9 mld. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (4,4 mld. Kč, pokles o 3,1 mld. Kč), Ministerstvo kultury (2,6 mld. Kč, pokles o 1,3 mld. Kč), Ministerstvo spravedlnosti (1,4 mld. Kč, snížení o 395 mil. Kč), Akademii věd ČR (1,3 mld. Kč, nárůst o 153 mil. Kč), Ministerstvo financí (1,1 mld. Kč, nárůst o 118 mil. Kč), Národní sportovní agentura (1,0 mld. Kč, pokles o 111 mil. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (890 mil. Kč, pokles o 2,7 mld. Kč) atd.

Čerpání kapitálových výdajů v prvních třech měsících roku 2023 ve výši **33,6 mld. Kč** představovalo 18,2 % rozpočtu po změnách (177,5 mld. Kč) a bylo tak o 2,6 mld. Kč, tj. o 7,1 %, nižší než ve srovnatelném období roku 2023. To souvisí s meziročním snížením výdajů financovaných jak z národních zdrojů (o 2,4 mld. Kč), tak i výdajů, u nichž se předpokládá finanční krytí ze strany EU a z FM (o 0,2 mld. Kč). V absolutním vyjádření se meziročně nejvíce snížily investiční transfery státním fondům (o 10,7 mld. Kč, z toho Státnímu fondu dopravní infrastruktury o 6,4 mld. Kč, Státnímu fondu životního prostředí o 4,1 mld. Kč a fondům v působnosti Ministerstva kultury o 0,2 mld. Kč), zatímco nejvíce se zvýšily transfery rozpočtům územní úrovně (o 3,0 mld. Kč), výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného majetku (o 2,6 mld. Kč), transfery podnikatelům (o 1,9 mld. Kč) a příspěvkovým a podobným organizacím (o 0,5 mld. Kč). Z celkové čerpané částky 33,6 mld. Kč tvořilo využití nároků z nespotřebovaných výdajů 14,2 mld. Kč. Ze zahraničních zdrojů bylo uhrazeno 19,3 mld. Kč a z tuzemských zdrojů 14,2 mld. Kč.

Přehled o čerpání kapitálových výdajů v 1. čtvrtletí 2024 a srovnání s předchozím rokem podává následující tabulka.

Tabulka č. 8: Kapitálové výdaje podle druhového třídění (mld. Kč)

KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	Skutečnost 1Q2023	Rozpočet 2024		Skutečnost 1Q2024	Plnění v %	Index 2024/2023 v %	Rozdíl skutečností 2024-2023
		schválený	po změnách				
Kapitálové výdaje státního rozpočtu - v tom:	36 132	184 641	177 483	33 577	18,9	92,9	-2 554
Investiční nákupy a související výdaje	4 612	45 443	56 395	7 329	13,0	158,9	2 716
Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku	413	3 386	3 859	540	14,0	131,0	128
Pořízení dlouhodobého hmotného majetku	4 198	42 057	52 521	6 785	12,9	161,6	2 587
Pozemky	1	0	15	3	22,5	307,0	2
Nadlimitní věcná břemena a právo stavby	0		0	0		0,0	0
Nákup majetkových podílů a nároků		150	300	160	53,3		160
Investiční transfery	31 132	82 328	86 668	25 783	29,7	82,8	-5 349
podnikatelům	4 857	7 553	10 219	6 763	66,2	139,3	1 906
neziskovým a podobným osobám	556	513	1 054	600	57,0	107,9	44
rozpočtům ústřední úrovně (státním fondům)	19 311	54 812	53 356	8 621	16,2	44,6	-10 690
rozpočtům územní úrovně	3 203	4 126	6 765	6 184	91,4	193,0	2 980
příspěvkovým a podobným organizacím	2 874	14 951	14 967	3 336	22,3	116,1	462
vlast. fondům a ve vztahu k útvarům bez právní osobnosti	31		0	15		49,5	-15
fyzickým osobám	298	0	122	219	x	73,5	-79
do zahraničí	2	373	184	45	24,3		42
Investiční půjčené prostředky							
Ostatní kapitálové výdaje	387	56 720	34 120	305	0,9	78,8	-82

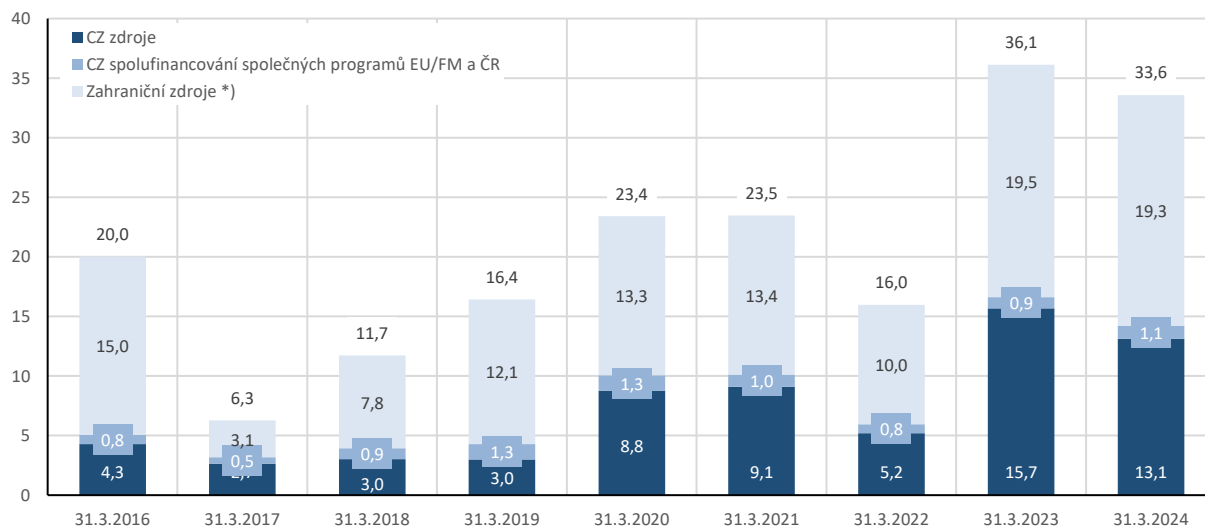
Zdroj: MF

Nejvíce čerpaných investičních prostředků představovaly transfery rozpočtům ústřední úrovně (8,6 mld. Kč). Z toho směřovalo Státnímu fondu dopravní infrastruktury 7,5 mld. Kč, Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu 1,1 mld. Kč a Státnímu fondu životního prostředí 4 mil. Kč. Další prostředky byly určeny podnikatelům (6,8 mld. Kč), na pořízení dlouhodobého hmotného majetku (6,8 mld. Kč), rozpočtům územní úrovně (6,2 mld. Kč), příspěvkovým a podobným organizacím (3,3 mld. Kč), neziskovým a podobným osobám (600 mil. Kč), na pořízení dlouhodobého nehmotného majetku (540 mil. Kč) a fyzickým osobám (219 mil. Kč). Nákup majetkových podílů a nároků ve výši 160 mil. Kč představoval zejména úhradu části základního kapitálu do Státní investiční a rozvojové společnosti, a. s. provedenou kapitolou Ministerstvo průmyslu a obchodu ve výši 150 mil. Kč. Z kapitol státního rozpočtu nejvíce investičních výdajů vynaložilo Ministerstvo dopravy (7,5 mld. Kč, meziročně -6,9 mld. Kč), Ministerstvo pro místní rozvoj (6,8 mld. Kč, +3,2 mld. Kč), Ministerstvo obrany (6,4 mld. Kč, +3,0 mld. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (4,7 mld. Kč, +1,1 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí (2,1 mld. Kč, -2,8 mld. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (1,4 mld. Kč, +8 mil. Kč), Ministerstvo zemědělství (1,4 mld. Kč, -47 mil. Kč), Akademie věd ČR (864 mil. Kč, +544 mil. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (851 mil. Kč, -192 mil. Kč), Ministerstvo vnitra (752 mil. Kč, -168 mil. Kč), Ministerstvo financí (175 mil. Kč, +36 mil. Kč), Ministerstvo zahraničních věcí (153 mil. Kč, +128 mil. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (144 mil. Kč, +55 mil. Kč) a Ministerstvo spravedlnosti (128 mil. Kč, +44 mil. Kč).

Kapitálové výdaje určené na financování projektů společných programů EU a ČR, tj. včetně národního spolufinancování, dosáhly 20,5 mld. Kč (ve stejném období roku 2023 to bylo 20,4 mld. Kč). Tyto výdaje byly čerpány zejména v rámci Integrovaného regionálního operačního programu 2014+ (5,9 mld. Kč), OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+ (3,6 mld. Kč), Národního plánu obnovy (2,6 mld. Kč), OP Doprava – CF 2021+ (2,0 mld. Kč), OP Doprava – ERDF 2021+ (1,0 mld. Kč), Integrovaného regionálního operačního programu 2021+ (922 mil. Kč), OP Spravedlivá transformace (825 mil. Kč), Programu rozvoje venkova 2014+ (776 mil. Kč), OP Životní prostředí 2014+ (704 mil. Kč), OP Doprava 2014+ (678 mil. Kč), OP Jan Amos Komenský (591 mil. Kč), OP Životní prostředí – CF 2021+ (435 mil. Kč), Programu rozvoje venkova 2014+ EURI (296 mil. Kč) a dalších.

Přehled o čerpání kapitálových výdajů podle zdrojů financování v porovnání s předchozími lety podává následující graf.

Graf č. 17: Kapitálové výdaje podle zdroje financování (mld. Kč)

**) Téměř všechny prostředky představují výdaje, u nichž se očekává proplacení z EU nebo FM. V marginální výši se jedná o prostředky NATO a jiné prostředky ze zahraničí.*

Zdroj: MF

4 Tabulková část

Tabulka č. 1: Příjmy státního rozpočtu podle kapitol k 31. 3. 2024

Tabulka č. 2: Výdaje státního rozpočtu podle kapitol k 31. 3. 2024

Tabulka č. 1: Příjmy státního rozpočtu podle kapitol k 31. 3. 2024 (tis. Kč)

Kapitoly	Stav ČNB 31. 3. 2023	Schválený rozpočet 2024	Stav ČNB 31. 3. 2024	% plnění k SR	Index 2024/2023
301 Kancelář prezidenta republiky	1 891	60	37	61,1	1,9
302 Poslanecká sněmovna Parlamentu	6 832	17 000	1 333	7,8	19,5
303 Senát Parlamentu	1 200	2 900	1 563	53,9	130,3
304 Úřad vlády ČR	3 733	25 569	11 847	46,3	317,3
305 Bezpeč. informační služba	70 991	260 000	73 967	28,4	104,2
306 Ministerstvo zahraničních věcí	116 202	947 039	158 598	16,7	136,5
307 Ministerstvo obrany	1 941 034	6 842 464	2 261 593	33,1	116,5
308 Národní bezpečnostní úřad	384	850	443	52,1	115,3
309 Kancelář veřejného ochránce práv	4 933	250	3 710	1 483,9	75,2
312 Ministerstvo financí	2 041 938	7 645 159	1 924 547	25,2	94,3
313 Ministerstvo práce a soc.věcí	161 323 236	742 270 962	176 003 943	23,7	109,1
314 Ministerstvo vnitra	3 867 696	13 424 145	3 895 129	29,0	100,7
315 Ministerstvo životního prostředí	6 712 450	55 480 484	3 371 945	6,1	50,2
317 Ministerstvo pro místní rozvoj	1 581 476	9 484 933	2 496 167	26,3	157,8
321 Grantová agentura ČR	1 659		925	x	55,8
322 Ministerstvo průmyslu a obchodu	3 968 792	27 296 708	2 936 768	10,8	74,0
327 Ministerstvo dopravy	2 694 651	25 109 487	9 777 688	38,9	362,9
328 Český telekomunikační úřad	1 253 483	3 102 650	1 295 284	41,7	103,3
329 Ministerstvo zemědělství	16 147 256	36 015 614	12 447 671	34,6	77,1
333 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	377 957	13 102 908	1 173 877	9,0	310,6
334 Ministerstvo kultury	143 388	1 353 019	243 195	18,0	169,6
335 Ministerstvo zdravotnictví	1 083 062	3 624 137	2 120 708	58,5	195,8
336 Ministerstvo spravedlnosti	1 150 900	3 573 779	1 490 866	41,7	129,5
343 Úřad pro ochranu osobních údajů	323	1 000	701	70,1	217,0
344 Úřad průmyslového vlastnictví	85 126	273 830	94 357	34,5	110,8
345 Český statistický úřad	3 466	54 332	2 062	3,8	59,5
346 Český úřad zeměměřický a katastrální	324 451	1 420 000	357 824	25,2	110,3
348 Český báňský úřad	594	262 366	432	0,2	72,8
349 Energetický regulační úřad	8 249 824	511 034	84 654	16,6	1,0
353 Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	4 132	12 100	5 399	44,6	130,7
355 Ústav pro studium totalitních režimů	478	0	160	x	33,6
358 Ústavní soud	70	0	384	x	545,7
359 Úřad Národní rozpočtové rady	7	0	5	x	77,2
361 Akademie věd ČR	23	311	41	13,2	180,4
362 Národní sportovní agentura	1 414	0	9 079	x	641,9
364 Digitální a informační agentura	0	42 951	136	0,3	x
371 Úřad pro dohled nad hospod. politic. stran a politic. hnutí	11	35	186	530,4	1 641,0
372 Rada pro rozhlasové a televizní vysílání	1 242	3 700	2 045	55,3	164,6
373 Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře	89	0	0	x	0,0
374 Správa st. hmotných rezerv	37 704	40 000	27 001	67,5	71,6
375 Státní úřad pro jadernou bezpečnost	236 766	235 661	237 474	100,8	100,3
376 Generální inspekce bezpečnostních sborů	17 496	80 486	16 989	21,1	97,1
377 Technologická agentura ČR	22 963	1 494 077	31 958	2,1	139,2
378 Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost	291	475	450	94,7	154,6
381 Nejvyšší kontrolní úřad	189	908	908	100,0	480
Celkem kap. 301-381	213 481 804	954 013 385	222 564 048	23,3	104,3
396 Státní dluh	0	0	0	x	x
397 Operace státních finančních aktiv	1 066 321	5 311 500	2 654 710	50,0	249,0
398 Všeobecná pokladní správa	187 936 211	980 711 101	223 852 390	22,8	119,1
Celkem	402 484 335	1 940 035 986	449 071 148	23,1	111,6

Zdroj: MF

Tabulka č. 2: Výdaje státního rozpočtu k 31. 3. 2024 (tis. Kč)

Kapitoly	Stav ČNB 31. 3. 2023	Schválený rozpočet 2024	Stav ČNB 31. 3. 2024	% plnění k SR	Index 2024/2023
301 Kancelář prezidenta republiky	86 785	424 890	72 775	17,1	83,9
302 Poslanecká sněmovna Parlamentu	337 557	1 501 576	279 267	18,6	82,7
303 Senát Parlamentu	127 087	662 207	116 663	17,6	91,8
304 Úřad vlády ČR	167 909	1 223 354	161 590	13,2	96,2
305 Bezpeč. informační služba	409 506	2 149 787	369 323	17,2	90,2
306 Ministerstvo zahraničních věcí	2 076 875	9 984 584	2 163 050	21,7	104,1
307 Ministerstvo obrany	18 333 317	151 181 003	25 236 833	16,7	137,7
308 Národní bezpečnostní úřad	49 946	313 068	47 975	15,3	96,1
309 Kancelář veřejného ochránce práv	27 189	153 401	27 413	17,9	100,8
312 Ministerstvo financí	4 160 872	23 469 045	4 154 014	17,7	99,8
313 Ministerstvo práce a soc.věcí	237 665 790	926 539 124	246 640 253	26,6	103,8
314 Ministerstvo vnitra	18 794 697	97 446 614	18 206 348	18,7	96,9
315 Ministerstvo životního prostředí	6 052 785	20 912 457	5 025 691	24,0	83,0
317 Ministerstvo pro místní rozvoj	4 643 635	15 246 137	8 150 001	53,5	175,5
321 Grantová agentura ČR	2 550 496	4 600 000	3 494 055	76,0	137,0
322 Ministerstvo průmyslu a obchodu	39 141 590	39 696 835	23 858 990	60,1	61,0
327 Ministerstvo dopravy	22 234 251	103 673 186	18 757 584	18,1	84,4
328 Český telekomunikační úřad	107 425	2 433 439	130 962	5,4	121,9
329 Ministerstvo zemědělství	17 863 811	53 707 003	16 700 650	31,1	93,5
333 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	95 071 780	268 980 970	90 165 585	33,5	94,8
334 Ministerstvo kultury	4 450 997	16 592 671	2 972 741	17,9	66,8
335 Ministerstvo zdravotnictví	2 398 230	11 450 527	2 102 954	18,4	87,7
336 Ministerstvo spravedlnosti	6 662 355	35 761 515	6 678 759	18,7	100,2
343 Úřad pro ochranu osobních údajů	31 927	186 278	26 627	14,3	83,4
344 Úřad průmyslového vlastnictví	35 230	209 311	35 955	17,2	102,1
345 Český statistický úřad	279 325	1 168 359	227 240	19,4	81,4
346 Český úřad zeměměřičký a katastrální	608 501	3 742 789	625 465	16,7	102,8
348 Český báňský úřad	27 741	176 622	26 384	14,9	95,1
349 Energetický regulační úřad	51 297	305 561	49 124	16,1	95,8
353 Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	51 802	259 966	53 501	20,6	103,3
355 Ústav pro studium totalitních režimů	30 255	187 423	31 928	17,0	105,5
358 Ústavní soud	46 704	242 301	38 301	15,8	82,0
359 Úřad Národní rozpočtové rady	4 150	25 688	4 330	16,9	104,3
361 Akademie věd ČR	1 697 014	7 642 482	2 266 060	29,7	133,5
362 Národní sportovní agentura	1 132 645	6 904 454	402 307	5,8	35,5
364 Digitální a informační agentura	186	1 997 226	409 139	20,5	x
371 Úřad pro dohled nad hospod. politic. stran a politic. hnutí	5 250	33 354	4 442	13,3	84,6
372 Rada pro rozhlasové a televizní vysílání	13 729	72 046	12 265	17,0	89,3
373 Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře	5 377	22 354		0,0	0,0
374 Správa st. hmotných rezerv	710 335	3 672 735	731 843	19,9	103,0
375 Státní úřad pro jadernou bezpečnost	88 116	486 158	89 555	18,4	101,6
376 Generální inspekce bezpečnostních sborů	83 021	518 472	62 250	12,0	75,0
377 Technologická agentura ČR	5 104 131	6 282 134	5 856 277	93,2	114,7
378 Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost	98 984	610 947	104 109	17,0	105,2
381 Nejvyšší kontrolní úřad	174 205	590 376	92 142	15,6	52,9
Celkem kap. 301-381	493 694 809	1 823 440 426	486 662 721	26,7	98,6
396 Státní dluh	16 365 434	94 966 880	11 329 492	11,9	69,2
397 Operace státních finančních aktiv	505	10 000	522	5,2	103,4
398 Všeobecná pokladní správa	58 608 900	273 618 680	56 052 146	20,5	95,6
Celkem	568 669 648	2 192 035 986	554 044 881	25,3	97,4

Zdroj: MF

II. Zpráva o řízení státního dluhu

1 Vývoj a stav státního dluhu

1.1 Vývoj státního dluhu v 1. čtvrtletí 2024

Korunová hodnota státního dluhu se od 1. ledna do 31. března 2024 zvýšila z 3 110,9 mld. Kč na 3 220,8 mld. Kč, tj. o 109,9 mld. Kč, respektive 3,5 %, přičemž korunová hodnota vnitřního státního dluhu se za toto období zvýšila o 107,3 mld. Kč a korunová hodnota vnějšího státního dluhu o 2,6 mld. Kč.

Tabulka č. 9: Vývoj státního dluhu v 1. čtvrtletí 2024 (mil. Kč)

	Stav	Výpůjční operace	Splátky	Kurzové rozdíly a ostatní vlivy	Změna	Stav
	1.1.2024	(a)	(b)	(c)	(a-b+c)	31.3.2024
STÁTNÍ DLUH CELKEM	3 110 900	130 896	25 431	4 484	109 949	3 220 848
Vnitřní dluh	2 958 786	130 896	25 310	1 730	107 316	3 066 103
Státní pokladniční poukázky	44 882	47 966	20 199	861	28 627	73 509
Státní dluhopisy pro občany	92 622	4 218	5 111		-893	91 729
Střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy ¹	2 821 230	78 713		870	79 583	2 900 814
Směnky a nesplacené jmenovité hodnoty státních dluhopisů po datu splatnosti	53			-1	-1	52
Vnější dluh	152 113	0	122	2 754	2 632	154 746
Střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy ²	4 743			-101	-101	4 643
Přijaté úvěry	147 370		122	2 855	2 733	150 103

¹ Státní dluhopisy vydané podle českého práva a prodané na domácím trhu

² Státní dluhopisy vydané podle zahraničního práva a prodané na zahraničních trzích

Zdroj: MF

Na konci 1. čtvrtletí 2024 nadále zůstává v měnové skladbě státního dluhu dominantní měnou koruna česká s podílem na celkovém státním dluhu dosahujícím 93,47 %. Podíl jednotné evropské měny v měnové skladbě činí 6,39 %, zatímco podíl japonského jenu dosahuje jen 0,14 %.

Tabulka č. 10: Měnová skladba státního dluhu

	1.1.2024	mld. Kč	%	31.3.2024	mld. Kč	%
CELKEM	v původní měně	3 110,90	100,00	v původní měně	3 220,85	100,00
CZK	2 910 295 722 617,00	2 910,30	93,55	3 010 436 235 479,41	3 010,44	93,47
EUR	7 921 561 041,56	195,86	6,30	8 131 561 041,56	205,77	6,39
JPY	30 000 000 000,00	4,74	0,15	30 000 000 000,00	4,64	0,14

Poznámka: K 31. březnu 2024 byly dluhy ve výši 459 mil. CHF pokryty jednotnou evropskou měnou v rámci řízení disponibilní likvidity státní pokladny prostřednictvím devizových swapů, které nejsou součástí státních finančních pasiv tvořících státní dluh podle § 36 odst. 8 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

Zdroj: MF

1.2 Emise a splátky státního dluhu

V průběhu 1. čtvrtletí 2024 probíhala pravidelná emisní činnost státu, a to zejména za účelem financování splátek státního dluhu a průběžného krytí schodku státního rozpočtu, když byly vydány a prodány korunové státní dluhopisy se splatností nad jeden rok v celkové jmenovité hodnotě 82 931 mil. Kč.

Výpůjční operace státu v 1. čtvrtletí 2024 dosáhly 130 896 mil. Kč, přičemž byly tvořeny výhradně operacemi vnitřního dluhu. Celkové splátky státního dluhu v 1. čtvrtletí 2024 činily 25 431 mil. Kč, přičemž splátky vnitřního dluhu činily 25 310 mil. Kč a splátky vnějšího dluhu činily 122 mil. Kč.

Celková jmenovitá hodnota státních dluhopisů v oběhu vzrostla v 1. čtvrtletí 2024 o 107 217 mil. Kč z 2 963 477 mil. Kč na 3 070 694 mil. Kč.

1.2.1 Státní pokladniční poukázky

Na počátku roku 2024 činil stav korunových státních pokladničních poukázek 7 794 mil. Kč. V 1. čtvrtletí 2024 bylo realizováno celkem 6 aukcí korunových státních pokladničních poukázek. Celkové výpůjční operace realizované prostřednictvím emisí korunových státních pokladničních poukázek činily 30 237 mil. Kč, přičemž veškeré tyto operace byly realizovány na primárním trhu. Celková jmenovitá hodnota splátek těchto instrumentů činila 7 794 mil. Kč a jejich stav na konci 1. čtvrtletí 2024 tak dosahoval 30 237 mil. Kč.

Na počátku roku 2024 činil stav státních pokladničních poukázek denominovaných v jednotné evropské měně vydaných na domácím trhu podle českého práva 1 500 mil. EUR, respektive 37 088 mil. Kč. V 1. čtvrtletí 2024 byly realizovány 2 aukce tohoto instrumentu v celkové jmenovité hodnotě 710 mil. EUR, jejichž korunový ekvivalent k datu emise činil 17 729 mil. Kč, a současně došlo ke splátce jedné emise tohoto instrumentu v celkové jmenovité hodnotě 500 mil. EUR, jejíž korunový ekvivalent k datu splátky činil 12 405 mil. Kč. Stav státních pokladničních poukázek denominovaných v jednotné evropské měně pak na konci 1. čtvrtletí 2024 dosahoval 1 710 mil. EUR, respektive 43 272 mil. Kč.

Celková jmenovitá hodnota státních pokladničních poukázek v oběhu se tak v průběhu 1. čtvrtletí 2024 zvýšila ze 44 882 mil. Kč na 73 509 mil. Kč.

Tabulka č. 11: Přehled aukcí státních pokladničních poukázek v 1. čtvrtletí 2024

Číslo emise a tranše	Datum emise	Datum splatnosti	Prodáno	Částka získaná primární aukcí	Doba splatnosti	Výnos
			(mil. Kč)	(mil. Kč)	(dny)	(% pa)
907, 1. tranše	12.1.2024	12.4.2024	5 167,00	5 100,51	91	5,157
909, 1. tranše	26.1.2024	26.4.2024	3 875,00	3 825,95	91	5,072
910, 1. tranše	16.2.2024	17.5.2024	6 549,00	6 469,23	91	4,878
911, 1. tranše	1.3.2024	29.11.2024	6 301,00	6 106,31	273	4,205
912, 1. tranše	8.3.2024	7.6.2024	4 237,00	4 185,85	91	4,834
911, 2. tranše	22.3.2024	29.11.2024	4 108,00	3 987,92	252	4,302
Celkem			30 237,00	29 675,77		
			(mil. EUR)	(mil. EUR)	(dny)	(% pa)
908, 1. tranše	19.1.2024	19.7.2024	500,00	490,55	182	3,809
908, 2. tranše	23.2.2024	19.7.2024	210,00	206,78	147	3,811
Celkem			710,00	697,34		

Zdroj: MF

1.2.2 Střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy

V 1. čtvrtletí 2024 byly na primárním trhu prodány prostřednictvím 19 aukcí korunové střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy v celkové jmenovité hodnotě 76 413 mil. Kč, z toho 66 168 mil. Kč činily emise fixně úročených státních dluhopisů a 10 245 mil. Kč emise variabilně úročených státních dluhopisů. Kromě znovuotevíraných emisí byla na domácím primárním trhu vydána nová emise fixně úročených korunových střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů se splatností v roce 2033.

Tabulka č. 12: Přehled aukcí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů v 1. čtvrtletí 2024

Číslo emise a tranše	Datum tranše (emise)	Datum splatnosti	Jmenovitá hodnota tranše	Částka získaná primární aukcí ¹	Kupón	Výnos do splatnosti	Průměrný spread proti PRIBORU
			(mil. Kč)	(mil. Kč)	(%)	(% pa)	bps
154, 9. tranše	12.1.2024	11.11.2032	10 432,85	10 911,53	4,50	3,870	-
125, 26. tranše	12.1.2024	24.4.2040	2 522,18	1 790,97	1,50	3,947	-
155, 6. tranše	12.1.2024	18.8.2043	4 262,73	4 235,99	VAR	-	6,140
100, 31. tranše	26.1.2024	10.2.2027	4 513,00	4 050,54	0,25	3,888	-
145, 17. tranše	26.1.2024	30.5.2035	4 302,00	4 133,72	3,50	3,932	-
154, 10. tranše	16.2.2024	11.11.2032	6 802,19	7 204,65	4,50	3,689	-
151, 12. tranše	16.2.2024	14.4.2034	5 446,26	5 966,82	4,90	3,750	-
125, 27. tranše	16.2.2024	24.4.2040	1 084,48	776,89	1,50	3,895	-
155, 7. tranše	23.2.2024	18.8.2043	4 732,48	4 695,01	VAR	-	7,399
154, 11. tranše	1.3.2024	11.11.2032	4 316,26	4 544,09	4,50	3,771	-
145, 18. tranše	1.3.2024	30.5.2035	3 040,00	2 939,31	3,50	3,867	-
142, 10. tranše	1.3.2024	30.7.2037	2 046,00	1 626,59	1,95	3,947	-
154, 12. tranše	8.3.2024	11.11.2032	5 089,56	5 385,08	4,50	3,699	-
151, 13. tranše	8.3.2024	14.4.2034	2 451,66	2 679,31	4,90	3,776	-
125, 28. tranše	8.3.2024	24.4.2040	1 086,53	777,67	1,50	3,909	-
156, 1. tranše	15.3.2024	3.3.2033	6 035,58	5 718,53	3,00	3,699	-
155, 8. tranše	15.3.2024	18.8.2043	1 250,25	1 239,14	VAR	-	8,487
145, 19. tranše	22.3.2024	30.5.2035	4 723,30	4 522,95	3,50	3,976	-
142, 11. tranše	22.3.2024	30.7.2037	2 276,05	1 795,03	1,95	4,026	-
Celkem			76 413,36	74 993,80			

¹ Bez alikvotních úrokových výnosů.

Zdroj: MF

V průběhu 1. čtvrtletí 2024 bylo na sekundárním trhu uskutečněno 9 přímých prodejů korunových střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů z majetkového účtu Ministerstva financí v celkové jmenovité hodnotě 2 300 mil. Kč.

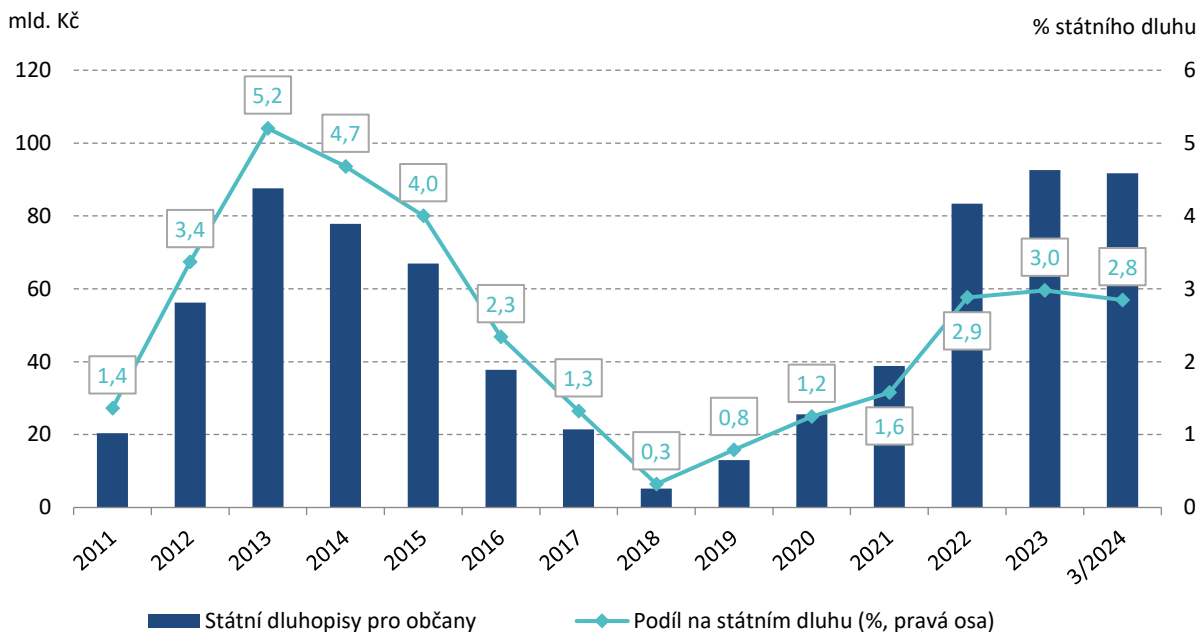
Celková jmenovitá hodnota střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů vydaných podle českého práva a prodaných na domácím trhu v oběhu se zvýšila z 2 821 230 mil. Kč na počátku roku 2024 o 79 583 mil. Kč na 2 900 814 mil. Kč na konci 1. čtvrtletí 2024.

Na počátku roku 2024 činila korunová hodnota střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů vydaných podle zahraničního práva v oběhu 4 743 mil. Kč. V průběhu 1. čtvrtletí 2024 došlo ke snížení korunové hodnoty střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů vydaných podle zahraničního práva v důsledku kurzových rozdílů o 101 mil. Kč. Na konci 1. čtvrtletí 2024 tak korunová hodnota střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů vydaných podle zahraničního práva v oběhu dosáhla hodnoty 4 643 mil. Kč.

1.2.3 Státní dluhopisy pro občany

Na počátku roku 2024 činila jmenovitá hodnota státních dluhopisů určených pro občany v oběhu 92 622 mil. Kč. V průběhu 1. čtvrtletí 2024 došlo k vydání 8 tranší dluhopisů určených pro občany ve formě reinvestice výnosů v celkové jmenovité hodnotě 4 218 mil. Kč. V průběhu 1. čtvrtletí 2024 dále došlo ke splacení dluhopisů pro občany před datem splatnosti na základě uplatnění práva držitelů v celkové jmenovité hodnotě 5 111 mil. Kč. Na konci 1. čtvrtletí 2024 tak činila jmenovitá hodnota státních dluhopisů určených pro občany celkem 91 729 mil. Kč, tj. 2,8 % celkového státního dluhu.

Graf č. 18: Vývoj jmenovité hodnoty státních dluhopisů pro občany v oběhu

Zdroj: MF

1.2.4 Přijaté úvěry

V průběhu 1. čtvrtletí 2024 nedošlo k přijetí žádné nové tranše úvěrů.

V průběhu 1. čtvrtletí 2024 se uskutečnily splátky úvěrů od Evropské investiční banky v celkové výši 122 mil. Kč, v tom 77 mil. Kč představovaly dílčí splátky úvěru pro Masarykovu univerzitu, 33 mil. Kč dílčí splátky úvěru na odstraňování povodňových škod z roku 2002 a 11 mil. Kč dílčí splátky úvěru na výstavbu Pražského okruhu část A.

V důsledku kurzových rozdílů pak došlo ke zvýšení korunové hodnoty úvěrů přijatých od Evropské investiční banky o 71 mil. Kč a celkem se tak korunová hodnota těchto úvěrů v 1. čtvrtletí 2024 snížila z 28 690 mil. Kč na 28 639 mil. Kč.

Na počátku roku 2024 dosahovala korunová hodnota úvěru přijatého od Rozvojové banky Rady Evropy určeného na financování výdajů spojených s pandemií koronaviru SARS-CoV-2 výše 7 418 mil. Kč. V důsledku kurzových rozdílů došlo ke zvýšení korunové hodnoty tohoto úvěru o 174 mil. Kč a na konci 1. čtvrtletí 2024 tak činila tato hodnota 7 592 mil. Kč.

Na počátku roku 2024 činila korunová hodnota zápůjček z titulu finanční pomoci z nástroje na podporu zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19 (tzv. „SURE“) 111 263 mil. Kč. V důsledku kurzových rozdílů došlo ke zvýšení korunové hodnoty těchto zápůjček od Evropské unie o 2 610 mil. Kč a na konci 1. čtvrtletí 2024 tak činila tato hodnota 113 873 mil. Kč.

Korunová hodnota všech přijatých úvěrů tak ke konci 1. čtvrtletí 2024 činila 150 103 mil. Kč.

1.2.5 Krátkodobé zápůjčky a repo operace, státem vystavené směnky

V průběhu 1. čtvrtletí 2024 nebyly přijaty ani splaceny žádné zápůjčky ve formě depozitních operací, ani ve formě repo operací. Celková hodnota těchto zápůjček tak na konci 1. čtvrtletí 2024 zůstala nulová.

V souladu s § 36 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů (dále též „rozpočtová pravidla“), jsou součástí státního dluhu rovněž dluhy ze státem vystavených směnky, jejichž stav ke konci 1. čtvrtletí 2024 činil 129 tis. Kč.

1.2.6 Nesplacené jmenovité hodnoty státních dluhopisů po datu splatnosti

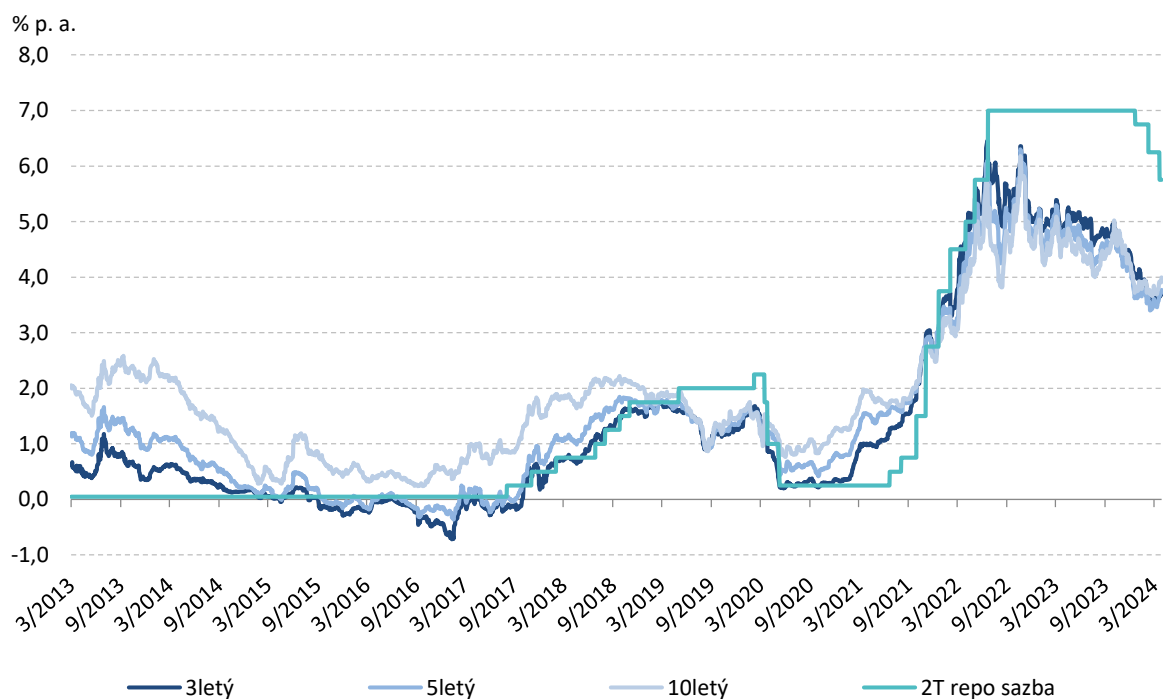
V souladu s rozpočtovými pravidly byly do vykazování státního dluhu České republiky v národní metodice zařazeny rovněž dluhy státu odpovídající původní výši jmenovité hodnoty dříve vydaných a prodaných státních dluhopisů po datu jejich splatnosti nebo po datu, ke kterému vlastník státních dluhopisů požádal o jejich splacení před stanoveným datem splatnosti v souladu s příslušnými emisními podmínkami a způsobem těmto emisním podmínkám odpovídajícím, a to maximálně po dobu, než dojde k promlčení práva spojeného s dluhopisy ve lhůtě stanovené zvláštními právními předpisy platnými v době, kdy mohlo být právo uplatněno poprvé.

Na počátku roku 2024 činily nesplacené jmenovité hodnoty státních dluhopisů po datu splatnosti celkové výše 52,5 mil. Kč. V průběhu 1. čtvrtletí 2024 se stav těchto jmenovitých hodnot snížil o 0,9 mil. Kč a na jeho konci činil 51,6 mil. Kč.

1.3 Vývoj na finančních trzích a ratingové hodnocení České republiky

Na začátku roku 2024 došlo na domácím trhu střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů k mírnému růstu výnosů korunových státních dluhopisů po celé délce výnosové křivky, přičemž výnosy začaly postupně klesat od poloviny ledna a s výkyvy v tomto trendu pokračovaly až do konce března. Ve srovnání s koncem roku 2023 se výnosy státních dluhopisů benchmarkového portfolia na konci 1. čtvrtletí 2024 nacházely na nižší úrovni. Vývoj výnosů českých státních dluhopisů v 1. čtvrtletí 2024 odrážel situaci na globálním trhu státních dluhopisů a reflektoval nastavení měnové politiky České národní banky, která pokračovala v cyklu snižování úrokových sazeb zahájeném v závěru roku 2023, kdy bankovní rada snížila 2T repo sazbu o 0,25 p. b. na 6,75 % p. a. V únoru 2024 došlo k dalšímu snížení 2T repo sazby o 0,50 p. b. na 6,25 % p. a. V březnu byla 2T repo sazba následně snížena o 0,50 p. b. na hodnotu 5,75 % p. a. Na konci března 2024 dosahoval výnos 3letého korunového státního dluhopisu hodnoty 3,7 % p. a., 5letého 3,8 % p. a. a 10letého dluhopisu 4,0 % p. a.

Graf č. 19: Vývoj výnosů státních dluhopisů a měnově-politické sazby ČNB

Zdroj: MTS, MF

Česká republika má přiděleno nejvyšší celkové ratingové hodnocení ze všech zemí střední a východní Evropy a několik let se již pohybuje také nad průměrným ratingovým hodnocením členských zemí eurozóny.

Dlouhodobě patří mezi spolehlivé emitenty státních dluhopisů, což potvrzují vysoká ratingová hodnocení všech hlavních ratingových agentur s mezinárodní působností.

V průběhu 1. čtvrtletí 2024 došlo k potvrzení stávajícího ratingového hodnocení ze strany agentury Moody's na úrovni Aa3 pro dlouhodobé závazky v domácí i v zahraničních měnách se stabilním výhledem. Mezi přednosti České republiky tato agentura zařazuje silný hospodářský růst, konkurenceschopnou ekonomiku nebo vysokou kvalitu institucí. Dále také agentura Fitch Ratings potvrdila stávající ratingové hodnocení na úrovni AA- pro dlouhodobé závazky v domácí i v zahraničních měnách, přičemž tato agentura současně zlepšila výhled České republiky na stabilní. Podle agentury Fitch Ratings Česká ekonomika překonala postupné pandemické a energetické cenové šoky bez trvalých dopadů na dlouhodobý ekonomický růst. Mezi další důvody pro zlepšení výhledu agentura Fitch Ratings uvádí implementovaný konsolidační balíček, nízké výdaje na energetickou krizi, relativně nízkou úroveň veřejného zadlužení a důvěryhodnou měnovou politiku, která podpořila prudký pokles inflace.

Tabulka č. 13: Ratingové hodnocení České republiky

Ratingová agentura	Domácí dlouhodobé závazky	Výhled	Zahraniční dlouhodobé závazky	Výhled	Udělen/ potvrzen
Moody's	Aa3	Stabilní	Aa3	Stabilní	6.2.2024
S&P Global Ratings	AA	Stabilní	AA-	Stabilní	13.10.2023
Fitch Ratings	AA-	Stabilní	AA-	Stabilní	23.2.2024
JCR	AA	Stabilní	AA-	Stabilní	30.6.2023
R&I	AA-	Negativní	AA-	Negativní	19.12.2022
Scope Ratings	AA-	Stabilní	AA-	Stabilní	26.5.2023
ACRA	AA	Stabilní	AA	Stabilní	19.12.2023

Zdroj: Moody's, S&P Global Ratings, Fitch Ratings, JCR, R&I, Scope Ratings, ACRA

2 Příjmy a výdaje kapitoly Státní dluh

V souladu s § 34 odst. 8 rozpočtových pravidel je v rámci rozpočtového roku prováděno sečtení a vzájemné započtení korunových, eurových a dolarových příjmů a výdajů kapitoly 396 – Státní dluh (dále též „kapitoly“), jestliže souvisejí s řízením likvidity státní pokladny nebo řízením státního dluhu, včetně poplatků.

V 1. čtvrtletí 2024 bylo sečtení a vzájemné započtení korunových příjmových a výdajových toků realizováno s měsíční periodicitou. Jelikož v každém měsíci 1. čtvrtletí 2024 výdajové toky převýšily příjmové toky, tj. celková bilance příjmových a výdajových toků byla záporná, kapitola 396 – Státní dluh vykázala výhradně výdaje a celkové rozpočtované i skutečné příjmy v 1. čtvrtletí 2024 byly nulové, stejně jako v 1. čtvrtletí 2023.

V 1. čtvrtletí 2024 nebylo sečtení a vzájemné započtení eurových příjmových a výdajových toků realizováno. Tato skutečnost měla za následek, že příslušné kategorie příjmových a výdajových eurových toků, tj. přijaté úroky z eurových úvěrů poskytnutých podle § 35 odst. 5 rozpočtových pravidel, přijaté úroky z eurových reverzních repo operací s kolaterálem poukázek České národní banky a střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů, eurové úroky přijaté z vkladů na účtech, výdaje na diskonty státních pokladničních poukázek denominovaných v jednotné evropské měně, výdaje na derivátové operace denominované v jednotné evropské měně, peněžní plnění nahrazující úrok v eurech majitelům účtů podle § 3 písm. h) bodů 11 až 13 a 15 až 17 rozpočtových pravidel a výdaje na eurové poplatky spojené s obsluhou státního dluhu (dále též „poplatky“), nebyly v 1. čtvrtletí 2024 součástí výdajů kapitoly.

V 1. čtvrtletí 2024 bylo prováděno sečtení a vzájemné započtení příjmových a výdajových toků denominovaných v amerických dolarech v souladu s rozpočtovými pravidly.

Celkové výdaje kapitoly v 1. čtvrtletí 2024 činily 11 329 mil. Kč, což je 11,9 % schváleného rozpočtu. Tyto výdaje byly dány převážně úrokovými výdaji ve výši 11 280 mil. Kč, což je 12,0 % schváleného rozpočtu, poplatky činily 50 mil. Kč, což je 5,0 % schváleného rozpočtu.

Z celkových úrokových výdajů ve výši 11 280 mil. Kč činily úrokové výdaje na vnitřní dluh 10 957 mil. Kč a úrokové výdaje na vnější dluh 90 mil. Kč. Peněžní plnění nahrazující úrok majitelům vybraných účtů státní pokladny snižené o saldo úroků ze zůstatků na platebních účtech Ministerstva financí pak činilo 234 mil. Kč.

V 1. čtvrtletí 2023 činily výdaje kapitoly 16 365 mil. Kč, přičemž úrokové výdaje činily 16 334 mil. Kč a poplatky 31 mil. Kč. Výdaje kapitoly v 1. čtvrtletí 2024 tak byly o 5 036 mil. Kč nižší než celkové výdaje kapitoly v 1. čtvrtletí 2023. Úrokové výdaje byly přitom v 1. čtvrtletí 2024 oproti 1. čtvrtletí 2023 nižší o 5 055 mil. Kč, zatímco poplatky byly meziročně vyšší o 19 mil. Kč.

Tabulka č. 14: Výdaje kapitoly Státní dluh (mil. Kč)

Ukazatel	Skutečnost	Rozpočet 2024		Skutečnost	%	Index
	1. čtvrtletí 2023	Schválený	Po změnách	1. čtvrtletí 2024	Plnění	2024/2023
1	2	3	4	5	6 = 5 : 4	7 = 5 : 2
Výdaje kapitoly celkem	16 365	94 967	94 967	11 329	11,9	69,2
1. Úrokové výdaje celkem	16 334	93 967	93 967	11 280	12,0	69,1
na vnitřní dluh	16 126	88 717	88 717	10 957	12,3	67,9
na instrumenty peněžního trhu	-4 136	-6 750	-6 750	-4 728	70,0	114,3
na státní dluhopisy pro občany	7 318	7 000	7 000	4 759	68,0	65,0
na střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy ¹	12 944	88 467	88 467	10 926	12,4	84,4
na vnější dluh	132	4 500	4 500	90	2,0	67,8
na střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy ²	0	1 000	1 000	0	-	-
na přijaté zápůjčky a úvěry	132	3 500	3 500	90	2,6	67,8
platební účty	77	750	750	234	31,1	304,4
2. Poplatky	31	1 000	1 000	50	5,0	160,5

¹ Státní dluhopisy vydané podle českého práva a prodané na domácím trhu

² Státní dluhopisy vydané podle zahraničního práva a prodané na zahraničních trzích

Zdroj: MF

Vzhledem k nulovým příjmům kapitoly v 1. čtvrtletí 2024 jsou celkové i úrokové výdaje kapitoly rovny čistým celkovým, respektive čistým úrokovým výdajům. Čisté úrokové výdaje vnitřního dluhu jsou složeny z čistých úrokových výdajů instrumentů peněžního trhu, z čistých úrokových výdajů státních dluhopisů pro občany a z čistých úrokových výdajů střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů vydaných podle českého práva a prodaných na domácím trhu.

V 1. čtvrtletí 2024 čisté úrokové výdaje na vnitřní dluh činily 10 957 mil. Kč oproti 16 126 mil. Kč v 1. čtvrtletí 2023. Meziročně tak byly tyto výdaje nižší o 5 169 mil. Kč.

Čisté úrokové výdaje na střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy prodané na domácím trhu se meziročně snížily z 12 944 mil. Kč v 1. čtvrtletí 2023 na 10 926 mil. Kč v 1. čtvrtletí 2024, tj. o 2 018 mil. Kč, respektive 15,6 %. Tyto výdaje byly určeny výplatami výnosů střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů prodaných na domácím trhu v celkové výši 11 261 mil. Kč a rovněž diskonty střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů prodaných na primárním trhu ve výši 3 572 mil. Kč. Čisté úrokové výdaje byly snižovány příjmovými toky spojenými s prodeji střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů na primárním trhu, kdy prémie činily 2 153 mil. Kč a alikvotní úrokové výnosy 1 480 mil. Kč a rovněž příjmovými toky spojenými s prodeji střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů na sekundárním trhu, kdy prémie činily 198 mil. Kč a alikvotní úrokové výnosy 76 mil. Kč.

Meziroční pokles čistých úrokových výdajů střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů prodaných na domácím trhu byl určen především výrazným snížením výdajů spojených s diskonty střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů prodaných na primárním trhu o 4 620 mil. Kč především v důsledku nižších průměrných výnosů do splatnosti těchto dluhopisů dosažených v primárních aukcích v 1. čtvrtletí 2024 oproti stejnému období minulého roku. V 1. čtvrtletí 2024 oproti 1. čtvrtletí 2023 dále došlo k růstu příjmových toků spojených s prémie emisí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů prodaných na primárním trhu o 192 mil. Kč a k růstu čistých příjmů spojených s operacemi se střednědobými a dlouhodobými státními dluhopisy na sekundárním trhu o 533 mil. Kč.

Naopak v 1. čtvrtletí 2024 oproti 1. čtvrtletí 2023 došlo k růstu výplat výnosů střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů prodaných na domácím trhu o 2 620 mil. Kč zejména v důsledku zvýšení stavu prodaných státních dluhopisů, a rovněž ke snížení příjmových toků spojených s alikvotními úrokovými výnosy střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů prodaných na primárním trhu o 707 mil. Kč.

Čisté úrokové příjmy instrumentů peněžního trhu v 1. čtvrtletí 2024 činily 4 728 mil. Kč, přičemž byly dány zejména přijatými úroky z operací řízení korunové likvidity státní pokladny (reverzních repo operací s kolaterálem v podobě poukázek České národní banky, státních pokladničních poukázek a střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů prodaných na domácím trhu a depozitních operací) ve výši 5 276 mil. Kč, dále přijatými úroky z reverzních repo operací v cizí měně s kolaterálem poukázek České národní banky a střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů ve výši 12 mil. Kč a rovněž prostředky přijatými z realizovaných zápůjčních facilit státních dluhopisů ve formě kolateralizovaných zápůjček ve výši 1 mil. Kč.

Čisté úrokové příjmy instrumentů peněžního trhu v 1. čtvrtletí 2024 byly naopak snižovány výdajovými toky spojenými s diskonty emisí státních pokladničních poukázek ve výši 561 mil. Kč.

Oproti 1. čtvrtletí 2023, kdy čisté úrokové příjmy instrumentů peněžního trhu činily 4 136 mil. Kč, tak tyto vzrostly o 592 mil. Kč.

Ke zvýšení čistých příjmů přispěl zejména meziroční pokles diskontů státních pokladničních poukázek o 629 mil. Kč především v důsledku meziročního poklesu průměrných výnosů do splatnosti a nižší celkové jmenovité hodnoty prodaných korunových státních pokladničních poukázek v 1. čtvrtletí 2024 oproti stejnému období minulého roku.

Naopak ke snížení čistých příjmů přispěl pokles čistých úroků z operací řízení korunové likvidity státní pokladny o 49 mil. Kč.

Čisté úrokové výdaje na státní dluhopisy pro občany dosáhly v 1. čtvrtletí 2024 výše 4 759 mil. Kč, přičemž byly dány zejména reinvesticemi výnosů státních dluhopisů pro občany ve výši 4 327 mil. Kč, dále výplatami poměrného výnosu při splacení těchto dluhopisů před stanovenou dobou splatnosti na základě uplatnění práva držitelů ve výši 431 mil. Kč a konečně výplatami výnosů státních dluhopisů pro občany ve výši 4 tis. Kč. Čisté úrokové výdaje na státní dluhopisy pro občany se tak oproti 1. čtvrtletí 2023 meziročně snížily o 2 559 mil. Kč. Tento významný pokles byl především důsledkem skutečnosti, že výnosy emisí protinflačního Dluhopisu Republiky v 1. čtvrtletí 2024 dosahovaly výrazně nižších hodnot než v 1. čtvrtletí 2023.

Čisté úrokové výdaje na vnější dluh v 1. čtvrtletí 2024 byly stejně jako v 1. čtvrtletí 2023 dány výhradně čistými úrokovými výdaji na přijaté zápůjčky a úvěry. V 1. čtvrtletí 2024 čisté úrokové výdaje na vnější dluh, respektive na přijaté zápůjčky a úvěry činily 90 mil. Kč oproti 132 mil. Kč v 1. čtvrtletí 2023 a poklesly tak meziročně o 43 mil. Kč.

Tyto výdaje byly určeny úrokovými výdaji spojenými s úvěry přijatými od Evropské investiční banky, přičemž meziroční pokles těchto výdajů byl především důsledkem snížení stavu těchto úvěrů, ze kterých vyplynuly úrokové toky v daném období.

Součástí úrokových výdajů kapitoly bylo v 1. čtvrtletí 2024 také peněžní plnění nahrazující úrok majitelům účtů podle § 3 písm. h) bodů 11 až 13 a 15 až 17 rozpočtových pravidel ve výši 236 mil. Kč. V 1. čtvrtletí 2024 došlo rovněž k převodu úroků ze zůstatku na dolarovém souhrnném účtu státní pokladny v České národní bance do rozpočtu kapitoly v celkové výši 3 mil. Kč.

Z hlediska rozpočtové skladby byla převážná část úrokových výdajů ve výši 11 043 309 tis. Kč zaznamenána na položce 5141 – Úroky vlastní, zbývající část ve výši 236 273 tis. Kč pak byla zaznamenána na položce 5811 – Výdaje na náhrady za nezpůsobenou újmu. Z poplatků byla rozhodující část ve výši 49 907 tis. Kč zaznamenána na položce 5144 – Úplaty dluhové služby, zatímco 3 tis. Kč na položce 5362 – Platby daní státnímu rozpočtu.

Zatímco celkové čisté výdaje kapitoly v 1. čtvrtletí 2024 dosáhly 11 329 mil. Kč, v 1. čtvrtletí 2023 celkové čisté výdaje činily 16 365 mil. Kč. Meziročně tak čisté výdaje kapitoly poklesly o 5 036 mil. Kč.

3 Řízení likvidity státní pokladny v 1. čtvrtletí 2024

V rámci řízení likvidity korunové státní pokladny byly v 1. čtvrtletí 2024 provedeny krátkodobé investice s použitím kolaterálu poukázek České národní banky v celkové jmenovité hodnotě 3 085 919 mil. Kč, splátky přitom dosáhly celkové jmenovité hodnoty 2 914 678 mil. Kč. V rámci těchto provedených operací byla dosažena průměrná úroková sazba 6,2 % p. a. Celkový čistý příjem z korunových operací s použitím kolaterálu poukázek České národní banky vypořádaný se státním rozpočtem v 1. čtvrtletí 2024 činil 5 048 mil. Kč. Celkový příjem v 1. čtvrtletí 2024 ze zápůjček poskytnutých v souladu s § 35 odst. 5 zákona o rozpočtových pravidlech majitelům účtů podle § 3 písm. h) rozpočtových pravidel, činil 228 mil. Kč. Peněžní plnění nahrazující úrok majitelům korunových účtů podle § 3 písm. h) bodů 11 až 13 a 15 až 17 rozpočtových pravidel činilo v 1. čtvrtletí 2024 celkem 229 mil. Kč. Celkový čistý příjem v rámci řízení likvidity korunové státní pokladny vypořádaný se státním rozpočtem v 1. čtvrtletí 2024 činil 5 047 mil. Kč.

V rámci řízení likvidity eurové státní pokladny byly v 1. čtvrtletí 2024 provedeny krátkodobé investice s použitím kolaterálu poukázek České národní banky a střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů České republiky v celkové jmenovité hodnotě 2 802 mil. EUR, splátky přitom dosáhly celkové jmenovité hodnoty 2 588 mil. EUR. V rámci těchto provedených operací byla dosažena průměrná úroková sazba 4,0 % p. a. vypořádání eurových příjmových a výdajových toků se státním rozpočtem, tj. výměna salda sečtených a vzájemně započtených eurových toků prostřednictvím měnové konverze za koruny a následný převod těchto korunových prostředků mezi korunovým vypořádacím a rozpočtovým účtem kapitoly nebylo v 1. čtvrtletí 2024 realizováno.

V rámci řízení likvidity dolarové státní pokladny byly v 1. čtvrtletí 2024 provedeny krátkodobé investice s použitím kolaterálu poukázek České národní banky a střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů České republiky v celkové jmenovité hodnotě 399 mil. USD, splátky přitom dosáhly celkové jmenovité hodnoty 318 mil. USD. V rámci těchto provedených operací byla dosažena průměrná úroková sazba 5,3 % p. a. Celkový čistý příjem z dolarových operací s použitím kolaterálu poukázek České národní banky a střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů České republiky vypořádaný se státním rozpočtem v 1. čtvrtletí 2024 činil 12 mil. Kč. Peněžní plnění nahrazující úrok majitelům dolarových účtů podle § 3 písm. h) bodů 11 až 13 a 15 až 17 rozpočtových pravidel činilo v 1. čtvrtletí 2024 celkem 7 mil. Kč. Úročením zůstatků běžných dolarových účtů bylo dosaženo příjmu 3 mil. Kč. Celkový čistý příjem v rámci řízení likvidity dolarové státní pokladny vypořádaný se státním rozpočtem v 1. čtvrtletí 2024 činil 7 mil. Kč.

K 31. březnu 2024 byly na majetkových účtech Ministerstva financí evidovány poukázky České národní banky v celkové jmenovité hodnotě 428 403 mil. Kč, které představovaly hodnotu kolaterálu aktivních investičních operací a státní pokladniční poukázky v celkové jmenovité hodnotě 100 000 mil. Kč určené jako kolaterál výpůjčních repo operací pro případ posilování likvidity státní pokladny.

Tabulka č. 15: Porovnání čistých příjmů státního rozpočtu z operací v rámci řízení likvidity státní pokladny v 1. čtvrtletí 2023 a 1. čtvrtletí 2024 (mil. Kč)

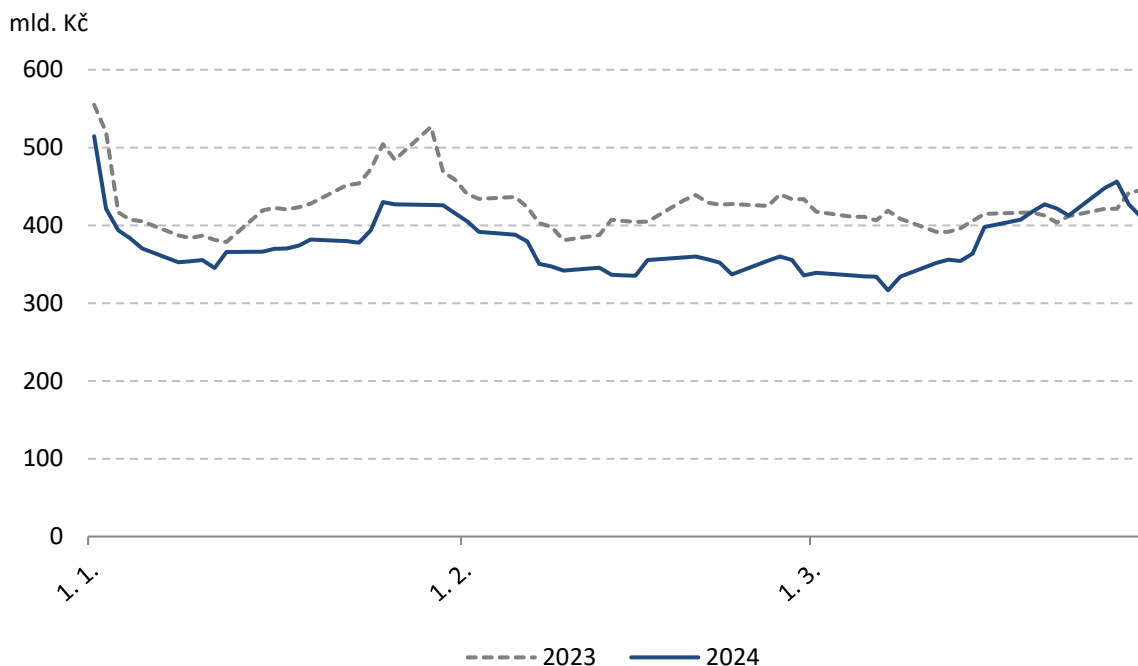
Čisté příjmy	1. čtvrtletí 2023	1. čtvrtletí 2024	2024/2023
z korunových DEPO a REPO operací	5 248	5 047	96,2
z eurových DEPO a REPO operací	-	-	-
z dolarových DEPO a REPO operací	-	7	-
ze zápůjčních facilit	1	1	157,7
Celkem čisté příjmy dosažené při řízení likvidity státní pokladny a státního dluhu	5 249	5 056	96,3

Zdroj: MF

Zatímco v 1. čtvrtletí 2024 dosáhly celkové čisté úrokové příjmy z operací v rámci řízení likvidity státní pokladny výše 5 056 mil. Kč, ve stejném období roku 2023 příjmy dosáhly 5 249 mil. Kč. Důvodem meziročního poklesu byly především nižší základní úrokové sazby České národní banky, k jejichž snížení přistoupila bankovní rada v závěru roku 2023 a v jejich dalším snižování pokračovala i v průběhu 1. čtvrtletí 2024.

Tak jako v každém roce je stav státní pokladny nejvíce ovlivněn vývojem salda státního rozpočtu, emisní činností, splátkami státních dluhopisů a příjmy od Evropské komise.

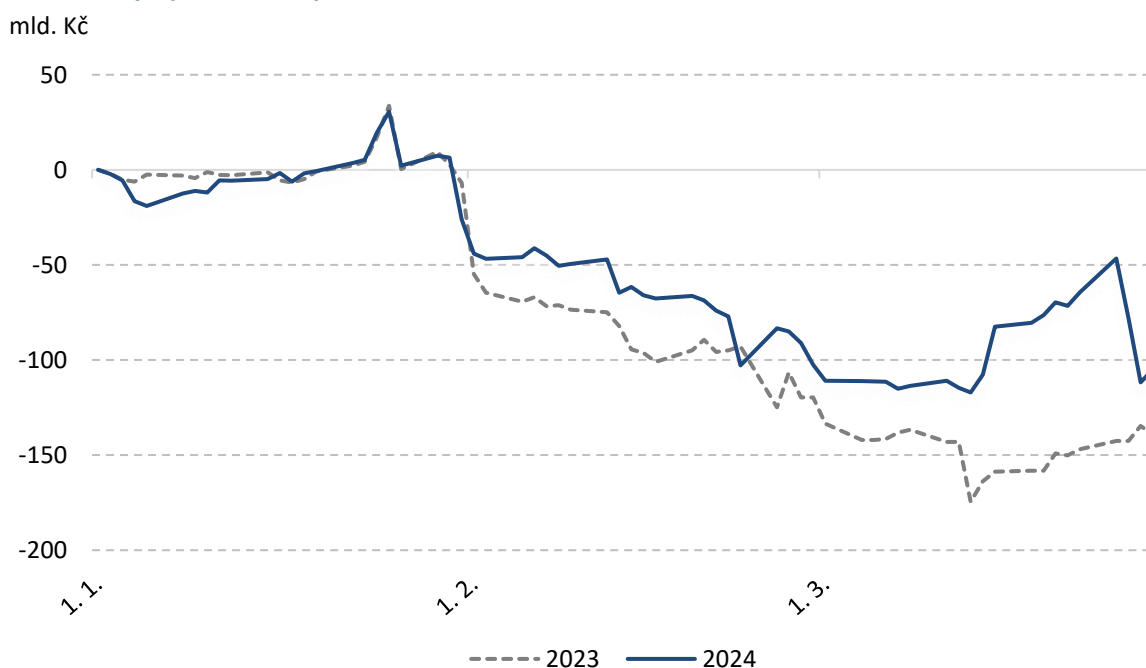
Graf č. 20: Státní pokladna v 1. čtvrtletí 2023 a 2024

Zdroj: ČNB, MF

Hospodaření státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2024 skončilo schodkem ve výši 105,0 mld. Kč a ve srovnání s 1. čtvrtletí 2023 se vyvíjelo příznivěji zejména z důvodu meziročního růstu příjmů o téměř 12 % a meziročního poklesu výdajů o 2,6 %. K růstu příjmů přispěly v první řadě daňové příjmy, pojistné a prostředky z Evropské unie a finančních mechanismů. Naopak celkové výdaje byly ovlivněny vývojem běžných výdajů, který byl tlumen nižší podporou poskytovanou v oblasti energií a obsluhou státního dluhu.

Graf č. 21: Vývoj státního rozpočtu v 1. čtvrtletí 2023 a 2024

Zdroj: ČNB, MF

4 Tabulková příloha

Příloha č. 1: Vývoj státního dluhu České republiky v 1. čtvrtletí 2024 (mld. Kč)

Zdroj Přílohy č. 1: MF

Příloha č. 1: Vývoj státního dluhu České republiky v 1. čtvrtletí 2024 (mld. Kč)

N á z e v	Stav	Výpůjční	Splátky	Kurzové rozdíly	Změna	Stav
	k 1. 1. 2024	operace (a)	(b)	a ostatní vlivy (c)	(a - b + c)	k 31. 3. 2024
STÁTNÍ DLUH CELKEM	3 110,9	130,9	25,4	4,5	109,9	3 220,8
Vnitřní dluh	2 958,8	130,9	25,3	1,7	107,3	3 066,1
Státní pokladniční poukázky denominované v korunách českých	7,8	30,2	7,8		22,4	30,2
Státní pokladniční poukázky denominované v jednotné evropské měně	37,1	17,7	12,4	0,9	6,2	43,3
49. emise dlouhodobých dluhopisů (2006)	79,0				0,0	79,0
53. emise dlouhodobých dluhopisů (2007)	23,2	0,5			0,5	23,6
58. emise dlouhodobých dluhopisů (2009)	69,8				0,0	69,8
78. emise dlouhodobých dluhopisů (2013)	149,0				0,0	149,0
89. emise dlouhodobých dluhopisů (2014)	135,0				0,0	135,0
90. emise dlouhodobých dluhopisů (2014)	119,0				0,0	119,0
94. emise dlouhodobých dluhopisů (2015)	149,0				0,0	149,0
95. emise dlouhodobých dluhopisů (2015)	149,0				0,0	149,0
100. emise dlouhodobých dluhopisů (2017)	142,4	4,5			4,5	146,9
103. emise dlouhodobých dluhopisů (2017)	149,0				0,0	149,0
105. emise dlouhodobých dluhopisů (2018)	149,0				0,0	149,0
106. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	2,7	0,1	0,1		0,0	2,7
107. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	0,8				0,0	0,8
108. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	0,3				0,0	0,3
110. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	6,3				0,0	6,3
111. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	0,1				0,0	0,1
112. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	1,4				0,0	1,4
113. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	0,0				0,0	0,0
114. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
115. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	1,9	0,1	0,1		0,0	1,9
116. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
117. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,0				0,0	0,0
118. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	2,5				0,0	2,5
119. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,0				0,0	0,0
120. emise střednědobých dluhopisů (2020)	119,0				0,0	119,0
121. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	149,0				0,0	149,0
122. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,1				0,0	0,1
123. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	2,5				0,0	2,5
124. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,0				0,0	0,0
125. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	65,1	4,7			4,7	69,8
127. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,0				0,0	0,0
128. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	4,8				0,0	4,8
129. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	12,4			0,3	0,3	12,7
130. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	84,0				0,0	84,0
131. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
132. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	5,8	0,4	0,4		0,1	5,9
133. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	0,0				0,0	0,0
134. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	4,1				0,0	4,1
135. emise střednědobých dluhopisů (2021)	40,4				0,0	40,4
136. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	0,0				0,0	0,0
137. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	5,4				0,0	5,4
138. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	149,0				0,0	149,0
139. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	115,5				0,0	115,5
140. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	0,0				0,0	0,0
141. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	6,6				0,0	6,6
142. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	47,3	4,3			4,3	51,6
143. emise dlouhodobých dluhopisů (2022)	0,1	0,0	0,0		0,0	0,1
144. emise dlouhodobých dluhopisů (2022)	46,8	3,6	4,6		-1,0	45,9
145. emise dlouhodobých dluhopisů (2022)	68,4	12,1			12,1	80,4
146. emise střednědobých dluhopisů (2022)	24,7			0,6	0,6	25,3
147. emise střednědobých dluhopisů (2022)	27,7				0,0	27,7
148. emise střednědobých dluhopisů (2022)	105,6				0,0	105,6
149. emise dlouhodobých dluhopisů (2022)	100,0				0,0	100,0
150. emise dlouhodobých dluhopisů (2022)	142,5				0,0	142,5
151. emise dlouhodobých dluhopisů (2023)	71,4	9,7			9,7	81,2
152. emise dlouhodobých dluhopisů (2023)	35,8				0,0	35,8
153. emise dlouhodobých dluhopisů (2023)	66,4				0,0	66,4
154. emise dlouhodobých dluhopisů (2023)	50,7	26,6			26,6	77,3
155. emise dlouhodobých dluhopisů (2023)	33,0	10,2			10,2	43,2
156. emise dlouhodobých dluhopisů (2024)	0,0	6,0			6,0	6,0
Směnky a nesplacené jmenovité hodnoty státních dluhopisů	0,1			0,0	0,0	0,1
Vnější dluh	152,1	0,0	0,1	2,8	2,6	154,7
1. emise státních dluhopisů denominovaná v japonských jenech (2006)	4,7			-0,1	-0,1	4,6
Úvěry od EIB	28,7		0,1	0,1	-0,1	28,6
Úvěry od CEB	7,4			0,2	0,2	7,6
Úvěry od EK v rámci nástroje SURE	111,3			2,6	2,6	113,9

III. Situační zpráva státní pokladny

Státní pokladna (dále též „SP“) zahrnuje souhrn peněžních prostředků, které jsou odděleně vedeny na

- příjmových a výdajových účtech státního rozpočtu,
- účtech státních finančních aktiv (SFA),
- účtech MF pro řízení likvidity státní pokladny a pro řízení státního dluhu,
- účtech správců daní, poplatků nebo jiných obdobných peněžitých plnění, na kterých jsou spravovány daňové příjmy, které jsou následně určeny rozpočtům územních samosprávných celků, státním fondům, Národnímu fondu (NF), rezervním fondům organizačních složek státu, do státních finančních aktiv a na účtech určených ke správě peněžních prostředků z vybraných cel určených k odvodům do vlastních zdrojů Evropské unie,
- účtech rezervních fondů a FKSP organizačních složek státu,
- účtech cizích a podobných prostředků organizačních složek státu, jež nejsou součástí příjmů nebo výdajů státního rozpočtu, na zvláštním účtu Ministerstva spravedlnosti podle zákona o použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí, na účtech závodního stravování, sdružených prostředků apod.,
- účtech příspěvkových organizací,
- účtech státních fondů a Národního fondu,
- zvláštních účtech MF podle zákona, kterým se ruší Fond národního majetku ČR (FNM),
- účtech státní organizace Správa železnic,
- účtech územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí určených k příjmu prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu, státních fondů a NF a dalších prostředků podle zákona o rozpočtových pravidlech,
- účtech veřejných výzkumných institucí určených k příjmu prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu a NF a dalších prostředků podle rozpočtových pravidel,
- účtech veřejných vysokých škol určených k příjmu prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu, státních fondů a NF a dalších prostředků podle rozpočtových pravidel,
- účtech Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR, včetně zvláštního účtu veřejného zdravotního pojištění, účtech resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťoven a svazů zdravotních pojišťoven,
- účtech dalších právnických osob vedených se souhlasem Ministerstva financí u České národní banky,
- účtech Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a.s., nebo účtech jiných právnických osob založených podle zákona upravujícího pojišťování a financování vývozu se státní podporou, které nemají bankovní licenci, a státních podniků a
- účtech České exportní banky, a.s., určených k příjmu prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu nebo od Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a.s., a dalších prostředků, které si na ně Česká exportní banka, a.s., převede nebo je na ně přijme.

Účty podřízené státní pokladně jsou podřízeny jednotlivým souhrnným účtům státní pokladny. Celkový součet peněžních prostředků na účtech podřízených jednotlivým souhrnným účtům SP nesmí být záporný. Přebytky prostředků na jednotlivých souhrnných účtech státní pokladny může Ministerstvo financí krátkodobě ukládat nebo investovat na finančním trhu s cílem minimalizovat výdaje spojené s řízením likvidity státní pokladny a řízením státního dluhu.

Od roku 2013 dochází v souvislosti s novelou zákona o rozpočtových pravidlech k postupnému rozšiřování okruhu prostředků příslušejících do SP a jejich zapojení do financování a řízení likvidity SP. Přehled o objemech a druzích prostředků zahrnovaných do státní pokladny (vedených v korunách) podává následující tabulka.

Tabulka č. 16: Souhrnné účty státní pokladny (mil. Kč)

Ukazatel	31.3.2023 (1)	31.3.2024 (2)	Rozdíl (2-1)	Index v % (2:1)
1. Státní rozpočet - saldo příjmů a výdajů	-166 185	-104 974	61 211	63,2
v tom - příjmy	402 484	449 071	46 587	111,6
- výdaje	568 669	554 045	-14 624	97,4
2. Prostředky na účtech státních finančních aktiv				
- saldo příjmů a výdajů	69 900	31 179	-38 721	44,6
3. Příjmy rozpočtů spravované FÚ, CÚ, ČBÚ				
- saldo příjmů a výdajů	23 180	22 614	-566	97,6
v tom - příjmy celkem	107 187	103 939	-3 248	97,0
- výdaje celkem	84 007	81 325	-2 682	96,8
4. Fondy organizačních složek státu				
- saldo příjmů a výdajů	4 994	5 896	902	118,1
5. Cizí prostředky organizačních složek státu				
- saldo příjmů a výdajů	68 022	47 670	-20 352	70,1
6. Účty příspěvkových organizací				
- saldo příjmů a výdajů	45 876	43 308	-2 568	94,4
7. Účty státních fondů a Národního fondu				
- saldo příjmů a výdajů	109 704	146 181	36 477	133,3
8. Účet bývalého Fondu národního majetku				
- saldo příjmů a výdajů	21 146	18 770	-2 376	88,8
9. Účty územních samosprávných celků				
- saldo příjmů a výdajů	36 438	64 009	27 571	175,7
10. Zdravotní pojišťovny a svazy ZP				
- saldo příjmů a výdajů	58 828	53 408	-5 420	90,8
11. Ostatní subjekty				
- saldo příjmů a výdajů	42 215	67 031	24 816	158,8
A. Prostředky státní pokladny celkem (součet 1. až 11.)	314 118	395 092	80 974	125,8
B. Financování státní pokladny:				
- dluhopisové	-313 021	-392 430	-79 409	125,4
- účet hospodaření státního rozpočtu	-1 066	-2 654	-1 588	249,0
C. Celková pozice státní pokladny (A+B)	31	8	-23	25,8

Zdroj: ČNB, MF

Jak je patrné z tabulky, státní pokladna byla v 1. čtvrtletí 2024 v největší míře tvořena prostředky na účtech státních fondů a Národního fondu, územních samosprávných celků, zdravotních pojišťoven a svazů ZP, cizích prostředků organizačních složek státu, příspěvkových organizací, státních finančních aktiv, prostředky na účtech finančních a celních úřadů a Českého báňského úřadu určených pro správu prostředků veřejných rozpočtů, prostředky bývalého Fondu národního majetku a prostředky ostatních subjektů v souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech.

Celková pozice souhrnných účtů SP ke konci března 2024 ve výši 8 mil. Kč byla tvořena součtem:

- salda **státního rozpočtu** ve výši **-105,0 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi příjmy v objemu 449,1 mld. Kč a výdaji ve výši 554,0 mld. Kč,
- účtů **státních finančních aktiv** ve výši 31,2 mld. Kč, na kterých Ministerstvo financí eviduje kromě prostředků jako jsou např. rezerva na důchodovou reformu, prostředky úrazového pojištění, jaderného účtu nebo zvláštní účelové prostředky také další zdroje, např. peněžní prostředky získané emisemi a prodeji státních dluhopisů nebo rezerva peněžních prostředků z vydávání a prodeje státních dluhopisů, z přijatých zápůjček a úvěrů, z jiných zdrojů financování státního dluhu a ze sjednaných finančních zajištění nebo srovnatelných zajištění podle práva cizího státu sloužících jako zdroje ministerstva pro vyloučení tržních rizik, rizik z neumístění státních dluhopisů na finančním trhu a jiných možných rizik souvisejících s financováním schodku státního rozpočtu a státního dluhu. Ministerstvo financí v rámci výkonu řízení státních finančních aktiv sjednává obchody s tuzemskými i zahraničními osobami za účelem omezení úrokových a měnových nebo jiných rizik. Vytváření rezervy peněžních prostředků zákon o rozpočtových pravidlech pouze umožňuje, nikoli přikazuje, přičemž tento zdroj prostředků od roku 2013 postupně ztrácí

na významu a vlivem legislativních změn (rozšiřování okruhu subjektů, jejichž účty jsou podřízeny souhrnnému účtu státní pokladny) a vývoje na finančních trzích je jeho role pouze marginální. Rezervu peněžních prostředků, která byla v minulých letech vytvářena emisní činností při souvztažném růstu hrubého státního dluhu, tak nahrazují ostatní disponibilní peněžní prostředky centrálního systému řízení souhrnných účtů státní pokladny. Ministerstvo financí údaje o výši rezervy peněžních prostředků nepublikuje, neboť pro účastníky trhu mohou být tyto údaje zavádějící a snadno chybně interpretovatelné bez souvislosti s celkovou disponibilní likviditou státní pokladny, což by mohlo vést k nežádoucímu ovlivňování účastníků trhu i veřejného mínění. Výše rezervy peněžních prostředků je proto sledována pouze pro interní potřeby Ministerstva financí (v rámci výkonu řízení státního dluhu a řízení likvidity státní pokladny),

- zůstatku příjmů a výdajů **veřejných rozpočtů spravovaných finančními a celními úřady a ČBÚ** ve výši **22,6 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi příjmy (nárokem) z celostátního výnosu daní a skutečným převodem daňových příjmů územním rozpočtům (jde o prostředky na účtech finančních úřadů určené pro územní orgány – kraje a obce – za daň z přidané hodnoty, daně z příjmů fyzických osob, daně z příjmů právnických osob a některé další daňové příjmy, korigované provedenými převody do územních rozpočtů prostřednictvím převodových účtů); obdobně jde o příjmy a poplatky náležející Státnímu fondu dopravní infrastruktury a Státnímu fondu životního prostředí, o převody sdílených příjmů (cla) do rozpočtu EU a státního rozpočtu, o převod odvodu z loterií a hazardních her do státního rozpočtu, některé příjmy Českého báňského úřadu (úhrady z dobývacího prostoru a z vydobytých nerostů) a jejich převod obcím, resp. do státního rozpočtu a další prostředky,
- zůstatku na účtech **fondů organizačních složek státu** v celkové výši **5,9 mld. Kč**, představujícího saldo prostředků přijatých do rezervních fondů a fondů kulturních a sociálních potřeb a prostředků čerpaných,
- zůstatku na účtech **cizích prostředků** organizačních složek státu v celkové výši **47,7 mld. Kč**, představujícího saldo přijatých a čerpaných cizích a zvláštních mimorozpočtových prostředků jako jsou např. soudní a jiné úschovy prostředků, prostředky zabavené v rámci trestního řízení (§ 78 a 79 trestního řádu), prostředky na narovnání škod v trestním řízení (§ 309 trestního řádu), prostředky dočasně inkasované pro zajištění celního dluhu v rámci celního řízení, srážky ze mzdy zaměstnanců z titulu exekuce, peněžní částky (konta) vězňů, pacientů a chovanců v léčebných a jiných ústavech, prostředky spojené s placením náhrad výdajů za odborné úkony prováděné na žádost (SÚKL, úhrady za žádosti o registraci léčiv, povolení výroby léčiv, vydání certifikátů atd.), omylem došlé peněžní prostředky, sdružené prostředky, zálohy na soudní řízení a na návrhy konkurzů a insolvenčního řízení, kauce v trestním řízení, složené jistoty (na předběžná opatření), prostředky jistot k zajištění pohledávek podle § 4b zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách atd. Patří sem též platy a související výdaje pracovníků organizačních složek státu za měsíc prosinec, vyplácené v lednu následujícího roku, prostředky, které správci kapitol soustřeďují v rámci finančního vypořádání od příjemců prostředků ze státního rozpočtu apod.,
- zůstatku na účtech **příspěvkových organizací** v celkové výši **43,3 mld. Kč**,
- zůstatku na účtech **státních fondů a Národního fondu** (v Kč) v celkové výši **146,2 mld. Kč**; na státní fondy připadá částka 93,0 mld. Kč a na Národní fond částka 53,2 mld. Kč,
- zůstatku na účtu **bývalého Fondu národního majetku** v celkové výši **18,8 mld. Kč**,
- zůstatku na účtech **územních samosprávných celků** v celkové výši **64,0 mld. Kč**,
- zůstatku na účtech **zdravotních pojišťoven a svazů ZP** v celkové výši **53,4 mld. Kč**,
- zůstatku na účtech **ostatních subjektů** ve výši **67,0 mld. Kč**, které se nejvíce týkají státních podniků (19,5 mld. Kč), EGAP, a.s. (13,7 mld. Kč), ČEB, a.s. (6,2 mld. Kč), státní organizace Správa železnic (4,5 mld. Kč), veřejných vysokých škol (1,5 mld. Kč), veřejných výzkumných institucí (1,4 mld. Kč) a ostatních právnických osob se souhlasem Ministerstva financí (20,2 mld. Kč),
- zůstatku **dluhopisového financování státní pokladny ve výši -392,4 mld. Kč**, které představuje dočasné reinvestování určených prostředků státní pokladny formou nákupu pokladničních poukázek ČNB, a tím

získání úrokových výnosů, resp. úsporu úrokových nákladů v případě odkupu vlastních státních pokladničních poukázek Ministerstvem financí,

- zůstatku **financování** státní pokladny **prostřednictvím účtu hospodaření státního rozpočtu⁷ ve výši -2,7 mld. Kč**, který slouží pro financování některých specifických výdajů rozpočtových kapitol z úvěrů od Evropské investiční banky a ze státních finančních aktiv.

Zůstatek prostředků státní pokladny ke konci března 2024 dosáhl 8 mil. Kč a jeho snížení proti stavu ke konci března 2023 souviselo se zvýšením objemu prostředků zahrnovaných do SP o 81,0 mld. Kč, tj. o 25,8 % a zároveň zvýšením dluhopisového financování státní pokladny (o 79,4 mld. Kč), resp. zvýšením financování SP prostřednictvím účtu hospodaření státního rozpočtu (o 1,6 mld. Kč). Meziroční zvýšení prostředků zahrnovaných do SP bylo ovlivněno především snížením schodku státního rozpočtu, zvýšením prostředků na účtech státních fondů a Národního fondu, na účtech územních samosprávních celků a ostatních subjektů SP. Na druhé straně největší snížení prostředků SP bylo ovlivněno hlavně snížením prostředků na účtech státních finančních aktiv, na účtech cizích prostředků organizačních složek státu, na účtech zdravotních pojišťoven a na účtech příspěvkových organizací.

⁷ Účet „Hospodaření státního rozpočtu“ (ÚHSR) je oboustranným rozpočtovým účtem, na který se v poslední den roku převádí z účtu prostředků získaných emisí a prodejem státních dluhopisů částka určená na krytí deficitu státního rozpočtu (včetně odhadované rezervy na „dodatky“) z emisní činnosti MF. V případě nedostatku prostředků na účtu prostředků získaných emisí a prodejem státních dluhopisů se situace řeší vytvořením pasiva v potřebné výši na účtu financování státního dluhu. V průběhu roku ÚHSR slouží rovněž k financování některých specifických výdajů rozpočtových kapitol (navýšením deficitu) z úvěrů EIB a ze SFA (nejedná se o výdaje kapitol Státní dluh a Operace státních finančních aktiv). Věcně jde o financování výdaje jiné kapitoly, ke kterému dá kapitola Státní dluh nebo Operace státních finančních aktiv rozpočtovým opatřením povolení zvýšit výdaj. Kapitola výdaj provede, zvýší se schodek státního rozpočtu a ten je uhrazen buď z úvěru EIB anebo z účtu SFA, kdy výdaj z účtu aktiv představuje financující operaci a transfer (nikoliv příjem či výdaj státního rozpočtu).